TISZTELETPÉLDÁNY

Féláru szelvényes előadások a Vigszinházban

VASÁRNAP, 1933 SZEPTEMBER 10. XXXI. ÉVFOLYAM 205. SZ. 20 FILLÉR

debreceni
független Ujság
politikai napilap

Bolettával 11·50 és 7·50 az adóbuza és rozs ára

Meghosszabbitották az adóbuza felajánlási határidejét szeptember 20-ig

Budapest, szeptember 9. (MTI.) Beérkezett jelentések szerint szeptember 5-ig az ország területén mintegy félmillió mázsa buza ajánltatott fel adófizetésre. Az elkésett cséplésre való tekintettel a gazdatársadalom részéről az a kivánság merült fel, hogy a bejelentés meghosszabbittassék, továbbá, hogy az átvételi ár meghatározott összegben állapittassék meg. A felmerült kivánságokat méltányolva, a pénzügyminiszter a következő rendeletet adta ki:

I. Az adóhátralékoknak terményben való lerovása tárgyában az 1933 augusztus 18-án kelt, 122 000 sz. a. kiadott hirdetményben megállapitott bejelentési határidőt ezennel 1933 szeptember 20-ig meghosszabbitom. A jelentéseket most is a községi előljáróságnál (városi adóhivatalnál) kell megtenni.

II. A felajánlott és kitüzendő határidőkben beszolgáltatott termények árát, feltéve, hogy a beszolgáltatott termények a 122.000/1933. VII./a. hirdetmény 3. részében megállapitott minőségi feltételeknek megfelelnek, Budapesten az 1933 szeptember 5-ig bezárólag felajánlott buzára nézve 9.50 pengőben, az ennél későbben, 1933 szeptember 20-ig felajánlott buzára nézve ellenben 9 pengőben, az 1933 szeptember 5-ig felajánlott rozsra nézve 5.50 pengőben, az ennél később, 1933 szeptember 20-ig felajánlott rozsra nézve pedig 5.— P-ben állapitom meg. Budapesten kivül beszolgáltatott mennyiségek után ezekből az árakból a feladó állomás és Budapest közötti, az átvétel időpontjában érvényes vasuti, illetőleg ahol ez a szállitás hajón történik, a hajó fuvardij, a mérlegdij és a kövezetvám cimén eszközlendő levonás azonban mázsánként egy pengőnél több nem lehet, még abban az esetben sem, ha ez e cimen felmerülő költségek mázsánként az egy pengőt tul is haladják. Az eképpen kiszámitott helyi vételárhoz még mázsánként 3 pengő gabonajegyérték is hozzájön, vagyis amennyiben a beszolgáltatott buza, illetve rozs az előirt minőségnek megfelel, ugy hogy minőség cimén levonásnak helye nincs, az átvételi ár még a Budapesttől legtávolabb fekvő helyeken is a gabonajegy értékének betudásával sem lehet kevesebb a buzánál 11.50 pengőnél, illetve 11 pengőnél, rozsnál pedig 7.50 pengőnél, illetve 7.— pengőnél.

Amennyiben a felajánlott és beszolgáltatott termények teljes értékesitésénél haszon éretik el, ugy az elért haszon az adótartozásokat terményekben lerótt adósok között az általuk beszolgáltatott termények arányában 1934. évi adótartozásuk javára fog iratni.

III. A II. alatt megállapitott átvételi ár a lefoglalt, de fel nem ajánlott buza- és rozsmennyiségekre nem alkalmazhatók. A lefoglalt, de fel nem ajánlott termények átvétele a helyi piaci áron történik. Ezeknek a terményeknek átvételi ára olyképpen állapittatik meg, hogy a budapesti áru- és értéktőzsdén az illető gabona származási helyére és minőségére vonatkozólag jegyzett hivatalos közép árfolyamból a feladóállomás és Budapest közötti, az átvétel időpontjára érvényes vasuti, illetőleg hajó fuvardijakat, mérlegdijakat és kövezetvámot le kell vonni. Amennyiben azonban valamely viszonylatban ezek a dijak egyáltalában nem, vagy csak részben merülnek fel, ugy az átvételi ár ennek a körülménynek a figyelembe vételével fog megállapittatni.

IV. Azok az adózók, akik gabonajegymentes buzával, illetve rozzsal nem rendelkeznek, a felajánlott buza, illetőleg rozs beszolgáltatásakor a gabonalevelet is kötelesek beszolgáltatni.

És most jönnek a szürke hétköznapok...

A reflektorok kialudtak, a zászlókat begöngyölitették, a hangszórók nem csindarattázzák már a legujabb slágereket: vége a vásárnak. A kollégium udvarán és a Bika disztermében szétbontották a szines sátortábort. Az ünnepi napoknak vége, kissé katzenjammeres a hangulat és most ujból jönnek a szürke hétköznapok. A nyomoruság és reménytelenség kátyujából öt napra kizökkentette Debrecen kereskedő és iparostársadalmát az első Tiszántuli Ipari Vásár, de nincs olyan farsang, amelynek egyszer vége ne szakadna és ma már itt a hamvazószerda. Kissé fájó mosollyal nézünk vissza a Tiszántuli Ipari Vásárra. Igazán kár, hogy elmult. Szép volt, hasznos volt, ügyes volt és ami a legtöbbet jelenti: szinte a semmiből varázsolták elő az odaadó szorgalmu Vági István és kitünő munkatársai rövid öt-hat hét alatt. Ha ma mérleget készitünk erről a vásárról és figyelembe vesszük, hogy ötletszerüen, kellő megalapozottság nélkül, átfogó propaganda hiányában, csupán a résztvevő kereskedők és iparosok merész lendületére számitva készült el az, amiben öt napon át gyönyörködtünk, büszkén és megelégedetten szögezhetjük le, hogy valóságos csoda történt. Persze, tudjuk jól, voltak zökkenők, hibák és hiányok, melléfogások és személyi torzsalkodások, mondvacsinált politikai féltékenységek, de tul azokon a gyengeségi tüneteken, amiket ez a gyermekcipőben járó, legeslegelső Tiszántuli Ipari Vásár mutatott, egészében véve mégis egy teljesen rendkivüli nagyszerü teljesitmény volt és a kimutatott tetteknél is értékesebb számunkra az a biztos tudat, hogy ha szinte a levegőből aranyat tudtak kivonatolni Vági Istvánék, akkor mi lesz itt majd jövőre, ha...

* * *

Mert éppen erről kell most beszélni, hogy mi lesz itt majd jövőre. És csakis arról kell és szabad beszélni, hogy mit hoz a jövő. Ne nézzünk többé hátrafelé, ne rágódjunk tovább apró-cseprő tárgyi és személyi véleményeltéréseken, amelyek már a hátunk mögött vannak, hanem minden erőnkkel, minden igyekezetünkkel kizárólag azzal foglalkozzunk, hogy kiépitsük a jövő esztendő második Tiszántuli Ipari Vásárát, amely arányaiban és eredményeiben magasan felette álljon az első ipari vásárnak. Most itt vannak a hétköznapok, de nem szabad egyetlen hetet, egyetlen órát, napot sem vesziteni: záros határidőn belül, negyvennyolc óra alatt üljenek össze a zöld asztalhoz Debrecen város iparos és kereskedő társadalmának a legjobbjai, alakitsák meg az állandó vásári bizottságot és nagy vonásokban máris rajzolják fel a jövő ipari vásár körvonalait. Most ne üljön senki a babérokon, ne kényelmeskedjék és ne vonogassa a vállát nemtörődöm módon senki emberfia, akiknek hivatásánál fogva kötelessége felkarolni az ezer gonddal, bajjal küzdő debreceni kereskedelmet és iparosságot. Már holnap, vagy holnapután kezdjék meg a munkát, osszák ki a parancsokat, rajzolják meg a terveket, mindenkit állitsanak képességéhez mérten a legmegfelelőbb helyre, mert az a bámulatos eredmény, amelyet néhány hét alatt kapkodva is el tudtak érni, képzeljék el mekkora lett volna, ha egy teljes esztendeig tartó céltudatos, nagyvonalu szervezési munka előzte volna meg! A tegnap bezárt ipari vásár csak beharangozó volt, reménykeltő kisérlet arra, hogy a jövő esztendőben a második Tiszántuli Ipari Vásár nemcsak meglepni, hanem szószerint véve elkápráztatni fogja az ideérkező tizezreket.

* * *

Az ujságiró, aki szivrepesve dolgozott teljes önzetlenséggel az első vásár erkölcsi és anyagi sikereiért, hadd vegye most magának azt a jogot és bátorságot, hogy szerény nézetét röviden kifejthesse a jövő évi vásárt illetően.

Egy bizonyos: mégpedig az, hogy a jövő esztendei vásárt akkor kell megrendezni, amikor május táján megnyilik majd nemcsak a vidék, hanem egész Magyarország legszebb, legmodernebb, leggrandiózusabb stadionja a Nagyerdőn. Ugy tudjuk, hogy a megnyitás hetét ünnepi sporthétté akarja avatni a magyar sporttársadalom. Nemzetközi futballmérkőzés, nemzetközi atlétikai és motorkerékpár versenyek zajlanak le majd a stadionban s hir szerint az országos ieventebajnokságokat, sőt katonai sportmutatványokat is itt bonyolitják le, ugyhogy a sporthét alatt mindennapra jut a negyvenezer nézőt kényelmesen befogadó stadion-

nak, egy-egy attrakció. A filléres gyorsvonatok az ország minden részéből öntik majd a sportért rajongó tömegeket. Ennél brilliánsabb alkalmat és időpontot keresve sem lehet találni a második Tiszántuli Ipari Vásár céljára. Ha ezen a héten rendezik meg az ipari vásárt, olyan idegenforgalom lesz Debrecenben, amilyen még nem volt soha, még akkor sem, amikor az 1848-as szabadságharc idején itt székelve az országgyülés, a kormány s az összes minisztériumok, Debrecen volt az ország fővárosa néhány hónapig.

* * *

Az első Tiszántuli Ipari Vásár csupán egy országrész-vásár volt, az idő rövidsége miatt nem is lehetett szélesebb keretek közé növeszteni. De a második vásár kereteit feltétlenül szét kell tolni, főleg kelet irányában, hisz ha az asztalunkra tesszük Keleteurópa térképét, megnézzük, hogy hol van Debrecen, akkor még egy elemi iskolás gyerek is könnyen megállapithatja, hogy hazánk szomoru megcsonkitottsága folytán Debrecen lett északkelet kapuja a Balkán felé. Sajnos nem sok reményünk van arra, hogy a jövő májusig hazánk keleti határa ismét Predeálig terjedjen, ha pedig igy áll a helyzet, akkor a földrajzi törvényszerüség kiáltó szavára hallgatva ugy kell majd megrendezni a vásárt, hogy megnyissuk a Balkán felé eső kaput és ne csak a Dunántulról, vagy Duna—Tisza közéről és az északi Mátra felől áradjon ide a publikum, hanem Máramarossziget, Szatmár, Nagyvárad, Arad felől is. A jelenleg megszállás alatt álló Erdélynek ez a velünk határos része kereskedelmi és ipari összeköttetéseket teremthetne Debrecennek, ha egy jól megszervezett és megrendezett kiállításunkra tőlük is elindulnának a filléres gyorsok. Mi akadálya lehetne ennek a magától értheto és kézzelfogható tervnek? Hiszen a budapesti Nemzetközi Vásárokra már hosszu évek óta ezrével, tizezrével tódul Erdélyből is az érdeklődő közönség. Debrecen ipara és kereskedelme uj fogyasztási hadtápterülethez jutna a balkáni kapu kinyitásával. A kilincse a kezünkben van, nyomjuk meg bátran és tárjuk ki majd minél szélesebbre a kapu szárnyát.

* * *

Igazi magyar testvéri örömmel olvastuk a nehány napja lezajlott Szegedi Hét sikeréről szóló hireket. Kivánjuk Szegednek, ennek a szinmagyar, nagy testvérvárosunknak, hogy a jövőben még szebb és még nagyobb ünnepi heteket rendezzen. Az ottani tanulságok levonásával jövőre a debreceni hétnek kiemelkedő kultureseményekkel is kell szolgálni. Például Petőfi János vitézét minden elbüvölő szépségével be lehet majd mutatni a stadionban a Csokonai szinház és a legjobb magyar müvészek közremüködésével. És minden jóval, széppel, amit zenében s más müvészetben ez az ország produkálni tud.

* * *

Az élet nem áll meg, mindig halad tovább, egyre tovább, előre a több és jobb felé. A haladás irányvonalába álltak be mindazok, akik résztvettek az első Tiszántuli Ipari Vásáron. Az elért siker uj reményeket csiráztat ki a szivünkből, még nagyobb és merészebb lendületre ösztökél mindnyájunkat. És szilárd hittel hiszem, ha az összetartás, a barátság nagyszerü eszméjétől áthatva minden debreceni iparos és kereskedő összefog a város hivatali, gazdasági és kulturális tényezőivel a jövő évi Debreceni Hét megrendezése érdekében, akkor olyan átütő erejü lesz a siker, hogy tőle nemcsak a Tiszántul maroknyi népe, hanem egész Keleteurópa visszhangzani fog.

FARKAS LAJOS.

MEGERKEZTEK VÁLODI ANGOL
ŐSZI SZŐVET UJDONSÁGAIM
MOSKOVITS JÓZSEF
URI DIVAT SZABO
PIAC UCCA 41. SZ.

ÓSZRE
kitünő nappa és szarvasbőr KEZTYUKET legjobban vehet
schön Sándor
keztyü, kötszer és müszertárában Debr-cen, P.ac u. 14.
Csapó ucca sarok. — Divat keztyük minden kivitelben.

250.000 pengő a nem állami tanitók fizetéshátralékára

Budapest, szeptember 9. (MTI.) A csütörtöki minisztertanács a kultuszminiszter előterjesztésére 250,000 pengőt engedélyezett a nem állami elemi iskolai tanitók számára a helyi javadalmukból a mult iskolai évben elmaradt hátralékos illetményeik törlesztésére. Ebből a tanitók fizetési hátralékuknak megfelelő százalékos arányban fognak részesülni. A tanitók ügyének rendezésére további tárgyalások indulnak meg.

8 év előtti gyilkosságot leplez le egy névtelen levél

Rejtélyes ügyben inditották meg a nyomozást a hatóságok. Néhány nappal ezelőtt egy névtelen levél érkezett a csökmői csendőrőrsre, amely szenzációs adatokat tartalmazott. A levél irója elmondotta, hogy a község egyik tekintélyes gazdálkodója, Papp István, aki nyolc esztendővel ezelőtt meghalt, nem természetes halállal mult ki az élők sorából, hanem gyilkosságnak lett az áldozata.

A bejelentésről a csökmői csendőrörs azonnal jelentést tett a debreceni ügyészségre s az ügyben a legerélyesebb vizsgálatot folytatják le annak megállapitására, hogy valóban gyilkosságnak volt-e az áldozata Papp István gazdálkodó.

Báró Vay László főispán bucsuja Biharmegyétől

Alispánváltozási és képviselóválasztási kombinációk

Biharvármegyében ténylegesen megtörtént a főispánváltozás: *Szilágyi* Lajos csütörtökön átvette hivatalát s pénteken báró *Vay* László, a megye három és féléven át volt főispánja elköszönt a megyei tisztikartól. A vármegye kistermében gyülekezett a tisztviselői kar és a helybeli előkelőségek csoportja. Dr. *Fráter* László alispán bucsuzott meleg hangon báró *Vay* László főispántól, aki ugyancsak szives hangu beszédjében köszönte meg a megye tisztviselői karának segitségét s megigérte, hogy ezután is tevékeny részt vesz a bihari közéletben.

Hir szerint *Szilágyi* Lajos főispánságának egyik legelső eredménye dr. *Fráter* László alispán nyugdijbavonulása lesz. Az alispán állitólag lépéseket tett Szilágyi Lajos főispánsága ellen s igy lemondani készül, attól tartva, hogy főispánjával nem működhetik a legnagyobb harmóniában. — Utódja állitólag vitéz *Nadányi* János lesz.

Folyik a küzdelem a Szilágyi Lajos főispánságával megüresedett mandátumért is. A független kisgazdapárt jelöltje *Szabó* Pál, az ismert parasztiró, bár a bihari kisgazdák mindenáron *Hegymegi Kiss* Pált szeretnék felléptetni, aki azonban debreceni mandátumáról nem óhajt lemondani.

Az egységespárt jelöltje dr. *Molnár* Imre főjegyző. *Szilágyi* Lajos szerdán este jelölő értekezletet tartott a nemzeti egység pártjában s ez az érdekes: az ülés résztvevői titkosan szavazva is egyhanguan Molnár dr. jelölése mellett foglaltak állást. (A titkos szavazás Biharban az egységespárt kebelén belül jut tehát szerephez. Vajjon, csak azon belül?)

Dr. Molnár támogatására *Gömbös* Gyula miniszterelnök is Berettyóujfaluba érkezik vasárnap.

KÉT NAGY ELŐADÁS FÉLHELYÁRAKKAL
Conrád Veidt és Liane Haid nagy sikert aratott filmjei:
MA, VASÁRNAP és HÉTFŐN utoljára a VIGSZINHÁZBAN
„A FEKETE HUSZÁROK"
és
„Ő NAGYSÁGA KIMENŐJE"
Előadások kezdete: Vasárnap: 2—½5—7 és ½10 órakor. Hétfőn: 6 és 9 órakor.

DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG. FÉLÁRU-SZELVÉNY EGY SZEMÉLY RÉSZÉRE a VIGSZINHÁZ szept. 10. v. 11-i bárm. előadására
DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG. FÉLÁRU-SZELVÉNY EGY SZEMÉLY RÉSZÉRE a VIGSZINHÁZ szept. 10. v. 11-i bárm. előadására
KEDDEN: „AZ EZRED BÜSZKESÉGE".

— Agyvérlódulás, szívszorongás, nehéz légzés, félelemérzés, idegesség, fejfájás, lehangoltság, álmatlanság a természetes „Ferenc József" keserüvíz használata által igen sokszor megszüntethetők.

MEGHIVÓ.

A Waldmann Albert Borkereskedelmi Részvénytársaság 1932/33. évi 9. rendes közgyülését folyó hó 30-án este 7 órakor irodájában (Széchenyi ucca 37.) tartja meg, amelyre a társaság részvényeseit tisztelettel meghivjuk.

Igazgatóság.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése a lefolyt üzletévről s határozathozatal a felmentvény megadása tárgyában.
2. Igazgatóság választása.

Figyelmeztetés!

Az évi mérleg és a vonatkozó mellékletek a társaság irodájában az üzleti órák alatt megtekinthetők..

Az alapszabályok 16. §-a értelmében a közgyülésen csak az a részvényes bir szavazati joggal, aki részvényét a közgyülés előtt 3 nappal a társaság irodájában letette.

Meghalt Irak királya

Bern, szeptember 9. Feysal iraki király, aki egészségi okokból ezidőszerint Svájcban tartózkodott, pénteken reggel Bernben szivszélhüdés következtében meghalt.

Bagdadban Ghazi emirt, az elhunyt Feysal király fiát, ma Irak királyává koronázták. Az uj király 21 éves.

— A Nyugat szeptemberi kettős számának vezető cikkét Fenyő Miksa irta Hitlerről. Könyvről-könyvre rovatában Babits Mihály a „reakciós" történetirásról, az esztétikai katolicizmusról,, Euripidesről és Molnár Ferencről ir. Illyés Gyula utirajza a dunántuli magyarság pusztulásáról ad sötét képet. Zilahy Lajos és Steiner Árpád newyorki professzor a mai Amerikáról folytatnak vitát. Kárpáti Aurél Toll és álarc c. cikkét, Kassák, Molnár Ákos, Görög Ilona, Nagy Zoltán novelláit, Tersánszky regényfolytatását, Füst Gellért, Illyés, Kelen, Nadányi és Török Sophie verseit kell még a gazdag szám tartalmából kiemelnünk. — A kettős szám ára P 3.—, negyedévi előfizetési dij P 10.— Kiadóhivatal Budapest V., Vilmos császár-ut 34. Telefon 165—85.

KÖTÖTTRUHA
ujdonságok
és mindenféle
kötött svetterkülönlegességek
bámulatos OLCSÓ ÁRAKON
már megérkeztek!
HAVAS HARISNYAHÁZ
BÁDOGOS UCCA 1.

Éjféli mise előtt agyonlőtte haragosát egy tályai iparos

A debreceni tábla megállapitotta a jogos önvédelmet és felmentette az iparost

Érdekes bünügyben tárgyalt szombaton délelőtt a debreceni itélőtábla. A vádlottak padjára került *Károly* László 24 éves tályai iparos szándékos emberölés miatt. A törvényszéki tárgyaláson Károly Lászlót egy hónapi fogházra itélték, de az előzetes letartóztatással büntetését kitöltöttnek vették.

A táblai tárgyaláson, ahová az ügyész felebbezése folytán került az ügy, elmondotta Károly László, hogy nem érzi magát bünösnek, mert a saját életét mentette meg azzal, hogy agyonlőtte ellenfelét, *Bazsek* Ferenc munkást.

— Nagy szégyenbe hozott engem Bazsek Ferenc, — mondta — a tályai templomba éjféli misére induló emberek előtt megtámadott és véresre pofozott. Nem akartam botrányt a templom előtt, menekültem előle, de ő jött utánam és ha elért, mindig adott egy ujabb pofont. A részeg ember még egy nagy kést is előrántott, hogy azzal leszur. Amikor egy keritéshez szoritott, hogy nem tudtam előle menekülni, félelmemben elővettem a pisztolyt és rálőttem. Nem céloztam, nem is tudtam jól bánni a fegyverrel és mégis találtam: a lövéstől Bazsek meghalt.

Elnök: Miért támadta magát Bazsek? Mi oka volt a verekedésre?

— Egy tréfát rosszul értett, azért volt a baj. A korcsmában elmondtam egy tréfát, hogy egy legényt katonának akartak vinni és mikor megkérdezték, huszár vagy gyalogos akar lenni, azt válaszolta, hogy gyalogos repülő Nyiregyházán. Bazsek azt hitte, hogy egyik rokonát vicceltem ki, dühös lett, én bocsánatot kértem, de ő nem elégedett meg vele és igy kezdődött a pofozás.

Vattay József főügyészhelyettes a felebbezést visszavonta és az itélet helybenhagyását kérte, hangsulyozva, hogy Bazsek részeg volt, Károly pedig józan, tehát lőhetett volna kezébe, lábába, nem kellett volna agyonlőni.

A tábla rövid ideig tartó tanácskozás után felmentette *Károly* Lászlót a vád alól, megállapitva a jogos önvédelmet.

Rövidesen a közgyülés elé kerül a Horthy Miklós sugárut és az Erdősor burkolási munkálatai vállalatbaadásának ügye

Megirta már a Független Ujság, hogy a város vezetősége a közgyülés felhatalmazása alapján versenytárgyalást irt ki a Horthy Miklós sugárut és az Erdősor burkolási munkálataira. A versenytárgyalás határideje a mult hét csütörtökjén járt le, mikor az érdekeltek nagy érdeklődése mellett felbontották a kilenc beérkezett ajánlatot. Az ajánlatok azóta a város illetékes ügyosztályához kerültek, ahol megejtik a szükséges számitási munkálatokat és értesülésünk szerint ezen a héten a müszaki hivatal is befejezi a vizsgálatot, ugy, hogy körülbelül két héten belül a többi illetékes bizottságon keresztül a közgyülés elé kerül az ügy.

A szakkörök érthetően nagy érdeklődéssel várják a bizottságok munkájának eredményét, hiszen

közel negyedmillió pengős munkáról van szó.

Az máris kétségtelennek látszik, hogy

a beérkezett kilenc ajánlat tulnyomóan nagy része teljesen esélytelen, egyrészt az egységárak magassága, másrészt pedig a hitelezési feltételek irreális volta miatt.

Hozzáértő körökben az a nézet alakult ki, hogy az esélyes ajánlattevők közül legtöbb reménye a Magyar Utépitő R. T.-nek lehet arra, hogy megkapja a munkát, mert ajánlata ugy egységár, mint a hitelezés és a karbantartás szempontjából legelőnyösebbnek látszik. Érdekes, hogy tulajdonképen

éppen ez a vállalat az, amely ez év juliusában beadványt intézett a polgármesterhez s bejelentette, hogy a jelenlegi viszonyok közötti módjában áll igen olcsó ajánlatot tenni a Horthy Miklós ut égetően sürgős burkolására,

ugyanis — mint ismeretes — a mult év novemberében már kiirt a város versenytárgyalást erre a munkálatra, de az akkor beérkezett ajánlatok tényleg tuldrágák voltak, ugy, hogy a város akkor le is vette napirendről az ügyet. A város illetékes tényezői a Magyar Utépitő rt. beadványa után valóban meghirdették az uj versenytárgyalást s az ajánlatokból az első pillanatban kiderült, hogy a Magyar Utépitő rt. beadványának igaza volt, mert

körülbelül 20 százalékkal olcsóbban burkolhathatja most a város az utat, mint a mult évben.

Tény az, hogy a városnak meg van a pénzügyi fedezte a burkolási munkálatok elvégeztetésére, de csak hitelezési alapon. A Magyar Utépitő rt. hitelezési ajánlata vitán felül a legkedvezőbbnek látszik, de ezenfelül nem érdektelen a megállapitása annak sem, hogy ez a vállalat végezte két évvel ezelőtt a köztemetői sugárut s a többi temető utak készitését a legteljesebb megelégedésre egy olyan speciális aszfaltanyaggal és olyan meglepően olcsó áron, hogy az már annak idején általános feltünést keltett.

Ennek az anyagnak a kezelése és felhasználása a Magyar Utépitő rt.-nek a szinte szabadalmazott különlegessége és magyar szempontból különösen örvendetes, hogy ehhez a burkolatozáshoz százszázalékig magyar nyersanyagot használt, többek között a debreceni gázgyár remekül bevált kátránytermékeit is.

Ez a burkolat az elmult két év alatt kifogástalanul bevált, a vállalat Debrecen városával szemben az összes kötelezettségeknek megfelelt és az elszámolásai is a lehető legsimábban bonyolódtak le. A Magyar Utépitő rt. jelenlegi ajánlatában nagyon figyelemreméltó az állékony és nemes topeka aszfaltburkolat felhasználása, de tett egy olcsóbb alternativát is arra a bizonyos előbb emlitett speciális burkolóanyagára, amelyet eddig szerte az országban — a debreceni köztemetőben is — kitünően felhasznált s eddig mindenhol a legteljesebb sikert aratta vele. Természetesen a Magyar Utépitő rt. ajánlata a Horthy Miklós utra jóval vastagabb burkolatozást szánt ebből az anyagból, mint amilynre a köztemetőben szükség volt és a hozzáértők szerint

ez az anyag tökéletesen beválna és nagyszerüen megfelelne a Horthy Miklós uton és az Erdősoron is.

Nem szabad figyelmen kivül hagyni azt a körülményt sem, hogy a Magyar Utépitő rt. ajánlatában a fentartási ár közel 50%-kal alacsonyabb van megállapitva, mint amennyit a legutóbbi esztendőben fizet a város más vállalatoknak fenntartásért. Bizonyosra vesszük, hogy az illetékes szerveknél döntés előtt sulyosan latba fog esni az a szempont is, hogy

a Magyar Utépitő rt. megbizhatóságára és kapacitására való tekintettel az elmult esztendőkben az oroszlánrészét kapta meg a nagy rekonstrukciós állami utépitésének.

Mi sem jellemzi jobban ennek a vállalatnak a prosperitását, mint hogy 1929-től a mult év végéig 326 ezer négyzetméter topekaburkolatot 173 ezer négyzetméter bitumenes burkolatot és 100 ezer négyzetméter egyéb aszfalt és kiskocka burkolatot készitett el állami és községi megrendelésre. A Magyar Utépitő rt. szilárd pénzügyi felkészültségét pedig azzal tehetjük legszemléltethetőbbé, ha megállapithatjuk, hogy az előbb emlitett

négy év alatt majdnem 8 millió pengőt hitelezett hosszabb időre az államkincstárnak, törvényhatóságoknak, városoknak és községeknek.

Nem akarunk jóslásokba bocsátkozni afelől, hogy az illetékes bizottságok s a városi közgyülés vajjon melyik ajánlattevő javára döntenek, de az kétségtelen, hogy a város közönsége és a városi házipénztár érdekében csak egy szempont dominálhat: bizzák arra a vállalkozóra a munkát, aki a legolcsóbban, a legjobb feltételek mellett a legjobbat tudja nyujtani.

RÁDIÓSOK!
Telefunken
Standard
Orion
Telefongyár
készülékei, az idei szezon
legtökéletesebb rádiói,
mind raktáromon
legolcsóbb árakon,
Soltész,
Kálvintér 2.
(Nagytemplomtól Jobbra.)

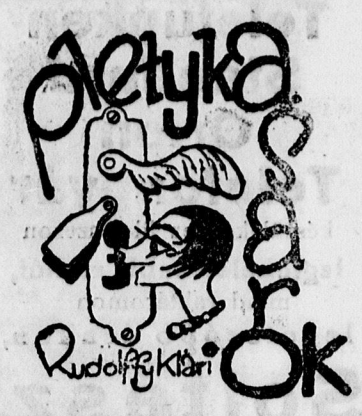
II. ŐSZI
KALAPOK
eddig nem létező
pazar kivitelben.
Nagy választék!
Mérsékelt árak!
KELLER URI DIVAT

Holland autó elütött egy téglási gyereket

A magyar Csillagturán résztvevő egyik holland autó pénteken Tégláson haladt keresztül. Egy *Grünfeld* Andor nevü négyéves téglási kisfiu véletlenül az autó elé került, a sárhányó elkapta és az ut szélére vágta. Grünfeld Andort beszállitották a debreceni sebészeti klinikára, ahol megállapitották, hogy csak könnyebb zuzódásokat szenvedett. A hatóságok a baleset ügyében meginditották a vizsgálatot.

Telefonszámunk:
Szerkesztőség és kiadóhivatal
32—12.

Saját készitésü gyermek CIPŐ garantált minőségben
26—29-ig P 5·—
30—35-ig P 6·—
36—40-ig P 8·—
BERKOVITS üzemében, Péterfia 37.

Drága Fincikém! Ezzel a kis, őszi szél-sodorta levelemmel enyhén szivendöflek. Csak egy egész picit! Le vagytok főzve! Nagyon. Nálatok csak kutyavásár volt, az is még gyermek-korod idején. Talán csak a mesében volt az egész. Ezzel szemben nálunk van egy olyan, de egy olyan vásár, amelyiknél különb a világon sem lenne ha... az a bizonyos haszon nem állna olyan hadilábon a forgalommal. Na ne panaszkodjunk! Hagyjuk ezt a kiállitóknak. Nekünk a vásár csak örömet okozott. Volt itt látnivaló és ennivaló, virágzott a mannekenizmus, volt szőnoklat és borkóstolás, fürdés kádban és államtitkári kézszoritások fényében. Minden volt, csak csend nem! Reggeltől estig brutalizálta ideginket a kiállitás gyöngye, az égi szózatot helyettesitő megafon, slágermaradványokkal bacilizálva meg a levegőt. A termekben a gőzfürdőnek és a masszázsnak csináltak népeink propagandát.

Hopp hó masszázs! Ez okozta vásárunk, — beccs szavamra — első és utolsó pofonját. Aki adta, persze szoknyát viselt. Ruhát. Nem is egyet. Minden ötpercben másikat. Na nem a magánéletben. Csak itt a divatrevün. Aki kapta, egy igen szimpatikus ur. Nagy szervező, tevékeny és agilis. De milyen! Mindenütt segiteni akart. Még a ruhacserénél is! Hát ezért kapta.

A fiatal, mindig fess kereskedő itt is kenterben vert mindenkit. Olyan udvara voltí mint egy jobbmárkáju szépségkirálynőnek. Elegáns fölénye bámulatraméltó szerencsével párosult. Alig győzött tuladni szenzációs holmiain. Pedig nem koncentrált. Bámulata tárgya nem messze tőle, bizarr edények gyürüjében trónolt. Ő is csak egy helyre összpontositott. — Persze a három szemeláttára!

Finci, hiába, nincsen rózsa tövis nélkül... A vásárlók közt is akadnak azért, akik jól járnak. A kövér ur felesége is ide számit. Férje karjára csatolta magát és ment a vásárt nézni. Csak nézni, mert a férje egyáltalán nem volt muzikális. Egy nótát tudott csupán: „Ez a gazdasági helyzet"... De a nézelődésből megállás lett, az ácsorgásból beszéd, majd próba és — hiába gyengék vagyunk — halkan kialakuló vételi szándék a feleség részéről. A férj hallgatott, a kereskedő nem. Dicsért, kapacitált, csak egyet sajnált. Ez a darab már nem az enyém mondta. Megvették. A férj fészkelődött, titkos jeleket próbált leadni. A kereskedőt az Isten sem állitotta meg. Belejött. Kitálalta a kérdezősködő feleségének, hogy a csábdarabot X. ur vette meg, aki persze a férjjel volt azonos. A feleség „Fülöp te nagylelkü"! kiáltást engedett szabadjára és örömgörcsöket kapott. A férj vállalta a szituációt, de nem tudjuk eldöntötte-e már, mivel is fogja rekompenzálni azt, akinek valóban vásárolta ezt a micsodát. A kereskedő előtt pedig kalapot! Egy szamárról két bőrt, pláne akaratlanul! Cccc! Ehhez csak gratulálni lehet!

Vásárunk obligát szenzációi a hiénák voltak. Ne gondolj mindjárt négylábu vadakra. Egyszerü kétlábu találmányok ezek, akiket felsőbb hatalmak alapitottak szegény kereskedők vesézésére. Rendszerint párosával barangoltak, épp ugy, mint az a kopaszodó öreg fiu és határozatlan koru partnernője, akik már kora reggel megszállták a vásárt és állithatjuk, hogy délre az összes árakkal tisztában voltak. Nem vettek ezek egy biztositótüt sem. Csak informálódtak. Áruhalmazok, dult pultok, letört, valamikor reménytől duzzadó kereskedők szegélyezték utjukat. Eladási lehetőség nem nőtt ott, ahova lábaik lecsaptak. Látod, Finci, még textilpestisünk is volt.

Rendesnek mondott szemeid két valakit hiába kerestek volna. A hölgy, a ma már külföldinek számitó szépasszony, hivatást ment teljesiteni. Meglátogatja az urát. Persze ismét csak rövid időre. Egy hét, két hét unalomig elég! Na meg azután tekintettel kell lenni a lokális kötelezettségekre. Szegény itthonmaradott számolhatja a napokat. Majd egyedül. Hacsak a monokli nem számit társaságnak!

A tudományok apja is hiányozott. Neuraszténiája alaposan nekibokrosodott. A derék ur ezt ment egy kicsit megnyesetni. Nem birta ő sem az egyedüllétet. A könyv, ugyebár, nem minden. Ettől csak ideges lesz az ember. Hát ha még nem is ül mellettünk a hálás tanitvány! A hámból kirugó, pénzt is vitt magával. Hogy mennyit? Azt hiszem erre nem fog fény derülni sohasem. Nő van a dologban. Hát lehet itt világosság?

Mielőtt bucsuznék Fincikém, átnyujtok Neked egy kis idegenforgalmi csemegét. Amerikát 1492-ben fedezték fel, városunkat csak 1933 nyarán. Már mint az idegenek. És a külföldiek nem csalódtak. Mind kellemes emlékekkel távoztak. A legkellemesebbet talán mégis az a svájci féri, aki csütörtökön járt errefelé szép feleségével és mégszebb autójával. Utóbbira csak irigykedtek a jó debrecenek, el azonban nem vehették tőle. Előbbivel másként áll az eset. Na de csak sorjában. Tehát a svájciak ültek szépen az előkelő lokálban és sürün kóstolgatták a „tokajert". Ettől olyan barátkozó kedvük támadt, hogy meghivták asztalukhoz azt a már foglalt, szépnek mondott urat, aki már bátran használatná előnévként az „inflagrantit". Igy kapják ugyanis mindig rajta. A kis bajusz most is megtette a hatást. A férj egy félóráig ocsudott, mig rájött, hogy egyedül ül az asztalnál. Szélvészként száguldott fel a lépcsőkön — de millen idők, millen idők — zárva találta saját lakosztályа ajtaját. Döngetett, falakat, ajtókat, sőt az utóbbit a falból kirántotta. És mikor végre az ajtó kinyilt, bár kilincse a kezében maradt, csodálkozó svájci szemei két teljes percig meredtek szép nejére és a szerencsétlen, peches urra, akin azóta már egy város nevet. Mister Inflagranti azt hivén, hogy elérkezett a harc ideje, ugyancsak két percig meredt vissza a férjre, végül tisztelgett és kissé kábultan távozott. Már tudta, hogy ezt hogy kell.

Hja, Übung macht den Mister!

Csókol szerető barátnőd

Pletykássy Klarissz.

SASS ÁKOS—BÁLINT
ZONGORAKETTŐS MINDEN ESTE
az Arany Bika fehérszalonban

A mai lakáskérdés problemáját legjobban a társasházépités oldja meg

Valamely ország vagy vidék gazdasági aktivitásának legkifejezőbb fokmérője az épitési tevékenysége, mert a gazdasági helyzettől függetlenül minden egyes ember leghőbb vágya a nyugodt, lehetőleg saját otthon megteremtése. Sajnos, a mostani általános gazdasági depresszió a minimálisra redukálta az épitkezéseket — de a vágy a saját otthon után most is változatlanul él minden ember lelke mélyén és csak alkalomra vár — többnyire hiába — hogy ezt meg is valósithassa.

A háboru utáni váltakozó gazdasági helyzetek között nagyon sok próbálkozás történt e kérdés megoldására. Különféle épitő-szövetkezetek, társulások alakultak, hogy ezen vágyak realizálását kölcsönös együttmüködéssel — vagy csak rideg üzleti alapon is előmozditsák. Ezen törekvéseknek a hosszu lejáratu épitési kölcsönök megujitásával az állam is segitségére jött, azonban a gazdasági helyzet sulyosbodásával egyrészt ez a támogatás is, másrészt a közönség hitelfelvevő képessége is csökkent, ami évről-évre mindjobban megbénitotta a saját otthont teremtő törekvéseket, aminek oka főkép abban rejlett, hogy szabadonálló családi ház épités viszonylagosan a legdrágább épitési mód s igy az ehez szükséges tőke is nehezebben teremthető elő, másrészt a viszonylag olcsóbb bérházépitéseket egyrészt a szükséges tőke nagysága, a jövedelmezőség kétségessége és a vállalkozói kedv hiánya akadályozták meg.

Sajnos, ma már minden vonalon áll az épitkezési tevékenység, nem épül sem családi ház, sem bérház és ezen legszociálisabb iparág munkanélkülieinek ezrei kénytelenek a bizonytalan jövő elé nézni. A nyugalmas otthonokról szőtt tervek pedig maradnak továbbra is megvalósithatatlan álmok.

A németek, a világ legpraktikusabb népe, elegelsőnek ismerte fel e kérdés gazdasági és szociális fontosságát és minden tekintetben a legszerencsésebben oldotta meg a pénztelenség, a kényelmes otthon utáni vágy és a munkanélküliség enyhitése problémájának junktimba hozatalát.

A különféle családi házak költséges felépitését ugyanis iker- és sorházakként való egybefüzés által lényegesen csökkentették, anélkül, hogy az egyes elkülönitett lakrészek kényelmét és zavartalanságát érintették volna.

De legtöbbet e téren mégis a társasház tipus megteremtésével érték el, mert az már közismert dolog, hogy viszonylag a legolcsóbb épitési módot több lakásnak egy épülettömbbé való egyesitésével lehet elérni.

A lakások elkülönitett birtoklását és telekkönyvezését először a németeknél, majd nálunk is törvény tette lehetővé és az egy csapásra lehetővé tette a különálló családi házaknál olcsóbb, mindamellett kényelmi szempontból legalább is egyenrangu öröktulajdont képező lakások épitését.

Budapesten már gombamódra nőnek ki a földből az öröklakásos társházak, — Debrecenben is történtek már ilyen irányu kisérletek, azonban ezek az általános pénzhiány áldozataivá lettek. Mint értesülünk, nemrég uj alapon indult meg hasonló szervezkedés azon elgondolás mellett, hogy az öröklakások tulajdonosai csekély lefizetés és a normális lakbérekkel megfelelő törlesztés fejében azonnal birtokba vehessék a kizárólagos tulajdonukat képező otthont. A teljesen modern három emeletes társasház *báró Győrffy Miklósné* Nap ucca 2. számu telkén épül fel s értesülésünk szerint a jövő évben teljesen lakható állapotban készen lesz.

— **Szenvedő nőknél** a természetes „Ferenc József" keserüviz könnyü, erőlködés nélkül való bélkiürülést idéz elő és ezáltal sok esetben rendkivül jótékony hatással van a beteg szervekre. A női betegségekre vonatkozó tudományos irodalom több megalkotója irja, hogy a Ferenc József viz kitünő hatásáról a saját kisérletei alapján is alkalma volt meggyőződést szerezni.

Istentiszteleti rend

Vasárnap, szeptember 10.

A református templomokban. Nagytemplom délelőtt 10 óra: dr. Soós Béla, délután 5 óra: Kiss Antal Jenő. Kistemplom délelőtt 9 óra: dr. Farkas Pál, 11 óra: dr. Dancsházy S., Délután 5 óra: Uray Sándor. Kossuth u. délelőtt 10 óra: Baja Mihály, délután 5 óra: Lukács László. Árpád-tér délelőtt 10 óra: Magyar Bertalan, délután 3 óra: Biki Gábor. Ispotály délelőtt 10 óra: Molnár Ferenc, délután 5 óra: Kulcsár Dezső. Homokkert délelőtt 10 óra: Kolozsváry Kiss László, délután 3 óra: Orosz János th. Szegényház délelőtt 10 óra: Kovács József. Nyilastelep délután 3 óra: vitéz Szabó Endre. Csapókert délelőtt 10 óra: Halász András, délután 3 órakor vallásos ünnepély, prédikál Halász András. Nyulas délelőtt 10 óra: Murányi Árpád. Horthy-közkórház délelőtt 9 óra: Siposs Imre. Téglaskert délután 3 óra: Birinyi János th. Sámsoni uti iskola délután 4 óra: Nagy Dezső th. Kerekes-telep délután 3 óra: Kulcsár Ferenc th. Wolaffka-telep délután 3 óra: Kiss Antal th. Téglavető délután 3 óra: Benke Tibor.

Reggeli istentiszteletek ideje. A reggeli harangozás és reggeli istentiszteletek ideje szeptember hó 11-étől kezdve 8 óra lesz a református templomokban.

Az evangélikus templomban (Miklós ucca 3. sz.) vasárnap délelőtt 10 órakor és este 6 órakor istentisztelet igehirdetéssel. Prédikál Pass László lelkész. A délelőtti istentiszteleten a debreceni kereskedők első vasárnapi munkaszünete alkalmából a „vasárnap megszenteléséről" prédikál a lelkész.

Óriási engedmény
az őszi idény alatt.
SZENZÁCIÓS KIRAKAT
OLCSÓ ÁBAKKAL.
3 lg. csillár P 8·50
Árjegyzék ingyen!
Részletre is!
„METEOR"
CSILLÁRGYÁR
Piac u. 9. E[illegible]a mellett

Dohnányi és Dienzl osztálytársa, F. Halácsy Margit nyugalombavonul

A szeptemberben ujjászülető iskolaéletnek nagy eseménye van. A nagytradiciójú Debreceni Városi Zeneiskola tanári kara egy régi, kitünő pedagogussal megfogyatkozva kezdi meg az uj tanévet. F. Halácsy Margit, a tanitványok mindenkor rajongva szeretett Margit nénije, annyi kitünő muzsikus tehetségének kicsiszolója és gondozója és mégannyi mükedvelő zenész türelmes oktatója, belefáradva harminchat esztendő szakadatlan munkájába, a jól megérdemelt nyugalomba vonult.

Az a látogatás, amelyet a nyugalombavonuló tanárnőnél tettünk, szimbolikusan mindazok nevében történt, akik elfáradt volt tanárnőjük visszavonulása pillanatában hálával gondoltak vissza a nála eltölött hasznos órákra. F. Halácsy Margit kérdéseinkre a következőkben vetett visszapillantást eredményekben és élmenyekben gazdag pályájára:

— 1897-ben szereztem zenetanári oklevelet a Zenemüvészeti Főiskolán. Mestereim voltak: Szendy Árpád, Chován Kálmán, Koesler, Hertzfeld, Harrach, Moravcsik. A régi Andrássy-uti bérházban, ahol Liszt Ferenc lakása volt: szük szobákban, kis hangversenytermekben folyt az akadémiai munka... Osztálytársaim voltak: Dohnányi Ernő, akivel együtt végeztünk. Egyedül mi ketten nyertünk szinkitünő tanári diplomát... Osztálytársunk volt a felejthetetlen kedélyü Dienzl Oszkár, Lichtenberg Emil, a Budapesti Ének- és Zeneegyesület mostani igazgatója, König Péter, a szegedi Városi Zeneiskola igazgatója.

— Összesen 36 éve tanitok. Ebből 12 évet a budapesti Sacre Coeur intézetben, 24 esztendőt Debrecenben töltöttem el. Eleinte mint zongoramüvésznő is gyakran szerepeltem, sőt egyik hangversenyemet háromszor kellett megismételni. Ugy látszik, az időben még fogékonyabb volt a koncertközönség. Ma ilyesmi nem fordul elő.

— Arra a kérdésre, hogy milyen elvek vezettek tanári müködésemben, csak azt felelhetem :elsősorban a muzsika szeretete és azután... a tanitványok szeretete. Azt hiszem, ez minden zenepedagogia alfája és omegája. Legyen az modern, vagy klasszikus. Ami a tanitás tárgyi elveit illeti, a klasszikus hagyományokon alapuló zongorapedagogiának vagyok hive és mindig nagyon boldoggá tesz, amikor évről-évre egy-egy tanitványom „beérkezik" és mintegy igazolja modern tulzásoktól mentes pedagogiai elveimet.

*

F. Halácsy Margit nyugalombavonulása után sem marad tétlen. Magántanitással foglalkozik és igy Debrecen zenekulturája számára nyugalombavonulása után sem vész el F. Halácsy Margit ragyogó emberszeretettel ékes munkája. —ád.

50 FILLÉRÉRT
KÉT NAPILAPBAN
közöljük 10 szavas
APRÓHIRDETÉSÉT
hétköznap, vasárnap 70 fillérért.
KÉT NAPILAP
sokezer olvasója olvassa nálunk feladott apróhirdetését naponta, ennélfogva
a nálunk feladott apróhirdetés biztos eredményt hoz.
Debreceni Független Ujság

Persil

hideg vízben oldandó!

Az olasz, francia és angol nyelvek tanulása felé kell irányitani a magyar fiatalságot

Az iskolai beiratások idején sokféle jótanáccsal látják el a szülőket kérve és kéretlenül a különféle oktatási módszerek hivei. Van, aki a gyakorlati nevelést propagálja, van, aki a humán müvelődés haszna mellett tör lándzsát. Ez a cikk nem akar hasonlóan egyoldalu lenni. Anélkül, hogy a pályaválasztás felé való iskolázás dolgában adnék tanácsokat, egyszerüen arra akarom kérni a szülőket, hogy fiaik tanittatásánál ne legyenek hasonlóan elfogultak, mint voltak a mi generációnk apái és necsak a német nyelv tanitására helyezzék a fősulyt. És ez a kérés nem politika, nem németellenes propaganda, pusztán rámutatás arra, hogy nem áll meg ma az a régi tétel, amit tulzott germán érzésü, németszármazásu tanárok és tanügyi vezéremberek egy németesitő közösügyes politikai irányzat előtt érdemszerzés okából diktáltak be régen a német nyelv tanitásánál a gyerekbe:

— „Tanulj, fium, mert ezzel a nyelvvel a világon mindenütt el lehet menni."

Ez ma egyszerüen nem igaz. Ha nem Németország felé megyünk, meglepetve fogjuk tapasztani, hogy a német nyelv nem elég ahoz, hogy vele eligazodjék az ember, még kevésbbé ahoz, hogy jó hangulatot keltsen maga iránt. Az olasz, a francia nyelv, nem is szólva a világon mindenütt beszélt angolról, az ötvilágrész mindegyikében annyira előtört, hogy a német nyelv használhatósága a háboru óta jelentékenyen korlátozódott. De ezenfelül sokszor ellenszenvessé teszi magát az idegen, ha németül beszél, még akkor is ellenszenvessé, ha megértik. A Hitler-éra óta ez az ellenszenv fokozódott és fokozni segiti azt Németország gazdasági politikája is. Hiszen ha Németország elvágja magától a világtól, természetszerüen záródik el az is előle. Nem horogkereszt ellenes propaganda, hanem a tények száraz megállapitása, hogy a világon szerte való boldogulás előfeltétele ma már nem a német nyelv, hanem elsősorban az angol, de nem sokkal kevésbbé a francia és az olasz tudása.

Ha a gyerek boldogulását nézzük, tekintenünk kell arra is, hogy a németfajta boldogulásának erőszakos előmozditása folytán nemcsak zsidó, hanem keresztyén magyarok előtt is bezárul az a nagy német mező, amely oly sok zseniális magyar embernek adott kenyeret. Bécs a világ harmadik legnagyobb magyar városa kétszázezres lélekszámmal, de Berlinben is igen sok magyar él s szerte Németországon találtak óriási nagy számmal kenyeret azok az élelmes vagy tudós magyar emberek, akik kivágytak a régi haza mindig szükös viszonyai közül. Azonban éppen ez a fajta nem olyan, hogy a német terület bezárulása után most már itthon lehetne marasztalni. Ez az élelmes, jég hátán is megélő réteg most az olasz és francia területek felé vonzódik, amelyeken a tehetséget mindig szivesen fogadták. Olaszország barátsága ma nyilvánvaló a magyar nemzet iránt, viszont világosan látó, tájékozott külpolitikus tisztában van azzal, hogy a közeljövőben találkoznia kell a francia és magyar külpolitikának is. Ez mind a két nemzet feltétlen érdeke. És ezeket fontolóra véve, a jövőt biztositó nyelv nem a német, hanem az olasz és a francia.

Mind a kettőnek nagy multja van a magyar nemzet történelmében. A francia szimpátia végigvonul egész történelmünkön s latin eredetü, sokszor olasz forrásból frissitett egész kulturánk is. A magyar irodalom még sokkal inkább olvasztotta be szerencsésen az idegen hatásokat — legjava irodalmunk, legjava költészetünk fran-

Nem adják ki az idén a tüzifamonopoliumot

Az engedély birtokosai az idén már ugysem tudnának sokat keresni — Hogy kárositja meg az Egyesült Fabehozatali a mezőgazdaságot

A tüzifamonopóliumtól — ugy látszik — ezidén megment bennünket az, hogy a koncesszióért verekedő három csoport az egymásközötti tusakodással alaposan kihuzta az időt.

Mint mértékadó helyről értesülünk, az idén már aligha kerül kiadásra a tüzifamonopólium koncessziója. A tárgyalások közben ugyanis annyira előrehaladott az idő, hogy a nagykereskedők televásárolták tüzifával raktáraikat. Ez aztán meglehetősen lehütötte az érdekeltségek küzdelmét s az illetékes helyen felülkerekedett véleményt, hogy az engedély kiadásával várni lehetne tavaszig, nem is nagyon iparkodnak megmásitani. Lehet, hogy ez végleg elejti a monopólium tervét, mert nem lehet tudni, meglesz-e a monopólium kiadására a hajlandóság tavasszal illetékes helyen.

Azt hisszük, nem marad hatás nélkül a kormányra az Egyesült Fabehozatali, az ugynevezett monopóliumra pályázó Rothmann-Bottlik csoportnak az az eljárása sem, amellyel mostan a mezőgazdaság kárára hoznak be 3500 vagon müfát az országba. Rothmannék Csehországban lekötött kontingensüket nem tudják elhelyezni, mert a fanagykereskedők meglehetősen el vannak látva tüzifával s igy most 20.000 vagonos cseh tüzifa kontingensükből 3500 vagont müfára minősitettek át. A müfát eddig csak rekompenzációs uton lehetett behozni. Ez a mezőgazdaság nyilvánvaló megkárositása, de Rothmann-Bottlikék nem sokat törődnek a mezőgazdasággal, amikor az engedély egyszerü átruházásával vagononként tisztán 40—50 pengőt kereshetnek a müfán.

Szép kis állapot.

A FÜGGETLEN UJSÁG
hirdetései mindig eredményesek!

Döntött a közönség:
ne mulassza el megnézni
DÜBÖRÖG
A FÖLD
című legszebb filmalkotást
HELEN HAYES
GARY COOPER
és
ADOLF MENJOU
a főszerepekben
vasárnap és hétfőn az URÁNIÁBAN
Előadások kezdete: ma: 3, 5, 7 és 9 órakor.
hétfőn: 5, 7 és 9 órakor.
OLCSÓ HELYÁRAK 30 FILLÉRTŐL

DÖNTŐ SIKER ŐSZIEK TRÁGYÁZÁSÁNÁL

PÉTI SÓ -VAL

FIZETÉSI KEDVEZMÉNYEK

Kérjen **azonnal** árajánlatot

PÉTI NITROGÉN MŰTRÁGYAGYÁR RT., Budapest, V, Hádor-utca 21

vagy körzetképviselőnknél:

GANOFSZKY és CSOBAY

DEBRECEN, Hunyady ucca 29. és

a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete, Debrecen.

cia és olasz szimpátiákat mutat —, de tudományosságunk aztán végzetesen, elfogultan német. Az irodalom, a költészet mindig a nemzet igazi vonzódását fejezte ki, tudományosságunk kialakitásánál azonban már mindig politikai szempontok is hatással voltak. Igy történt aztán, hogy a 150 év óta fejlődött magyar tudományban igen sok nem európai, nem nemzetközi, hanem speciálisan német elem van, hogy tudományos irodalmunk müvelői — kivált a kiegyezés óta a boldogulás utját ebben látva — német kompilációk tömegével „gazdagitották" a magyar tudományos irodalmat.

Most van itt az ideje annak, hogy ezt a megemésztetlen német tudományosságot olasz és francia hatásokkal igyekezzünk keverni és emészthetővé tenni, aminek az egyetlen utja, hogy olyan magyar ifjuságot neveljünk, amely előszeretettel forduljon ennek a két nagy népnek tudományos forrásai felé. Nem arról van szó, hogy olasszá vagy franciává tegyük a magyar tudományt. Ez éppen olyan végzetes elfogultság lenne, mint a németesitő irány volt. De igenis szó van arról, hogy a latin nemzetek tudománya hatásainak beolvasztásával egyénien magyarrá ötvözzük a magyar tudományosságot.

Sokan vetették eddig ennek a törekvésnek ellene, hogy a német tudományos irodalom nélkülözhetetlen Most vége szakad ennek a tévhitnek, eloszlatja maga a német tudomány, amely egy könyvnek az értékét nem attól teszi függővé, hogy mi van a könyvben, hanem attól, hogy ki irta. A német tudományos irodalom sem tudja kivonni magát a hitlerista közszellem hatása alól s e hatás alatt nem adhat egyetemeset, nem adhat tudományosan tájékoztatót, mint amilyet ezelőtt adott.

A magyar tudomány, a magyar kulturfölény épségben tartása érdekében, a jövendő magyar ifjusága érdekében, gyermekünk érdekében cselekszünk hát, amikor nem csupán német, de főképpen olasz, francia és angol nyelvek tudására neveljük a most iskolázó fiatalokat. Amikor a szülő kezébe veszi az iskolai értesitőt, hogy irányt szabjon gyermeke nevelésének, a magyar nemzet és fia jövője érdekében ezeket a szempontokat vegye figyelembe és legyen azon, hogy az olasz, francia és angol nyelvek tanulásával ezeknek a nemzeteknek tudományforrásai, megélhetést adó nagy területei felé irányitsa a magyar ifjuságot.

Thury Levente.

Háztartási alkalmazottat keres?

A leggyorsabban a Független Ujság apróhirdetése utján találja meg.

Ahol Napoleon magyar királyt keresett...

Látogatás az Illésházyak ősi dubnici kastélyában, ahol Napóleon megbizottai az utolsó Illésházynak felajánlották a koronát

Dubnic, 1933 augusztus végén.
(COPYRIGHT by Független Ujság.

A magyar históriának is van köze a korzikaihoz, aki győzelmes seregével végigszáguldott a fél világon. Ausztria felett aratott győzelmei után a franciák császára kiáltványt intézett a magyarokhoz, amelyben felszólitotta őket, hogy „szakadjanak el Ausztriától és tartsanak ősi módon gyülést Rákos mezején", hogy itt megválasszák nemzeti királyukat. Ki volt az a férfiu, akinek Napoleon Szent István koronáját szánta?

A magyar történelemben két és fél évszázadon kersztül jelentős szerepet játszottak az Illésházyak. Különösen kitünt közülök az utolsó: Illyésházy István. Egykoron hatalmas vagyon ura, a legfőbb tisztségek viselője. Müvelt, okos és gerinces ember. Gondoskodásában szabadelvü, de királyának tett esküjéhez hü. Neki szánta Napoleon a magyar koronát és az Illyésházyak dubnici kastélyában jelentek meg a győri csata előtt a francia követek. Határozott visszautasitásban volt részük ugyanott ,ahol a wagrami csata után I. Ferenc császár keresett és talált menedéket...

Tegnap kint jártam Dubnicon.

Erről a látogatásomról akarok most irni.

Az Illésházyak ősi fészke

Tizenkét percnyire Trencsénteplic fürdőtől, kis falu közepén áll az Illyésházyak ősi fészke, a dubnici vár. Maga Dubnic öregebb, mint a kastély: egykori irások feljegyzik, hogy a faluban már 1276-ban plébánia állott fenn, a barokksitlü kastélyt Illyésházy Miklós nádor csak 1719-ben épittette. Az egykor olyan hatalmas család históriája az Árpádokig nyulik vissza. Az egykori Salamon nemzetségből származtak el, Illyésházyék ős Éliás volt, testvérbátyja ama Estorásnak, akiben az Eszterházyak tisztelik őseiket. Nádorok, udvari kancellárok voltak az Illyésházyak, az utolsó: István doktora a jogtudománynak, vitéz katona, aki már részt vesz a Hóra és Klóska elleni lázadás leküzdésében is, bizalmas barátja a mindenható Kaunitznak, örökös főispánja Trencsén és Liptó vármegyének, aranygyapjas vitéz, birtokait közel háromszázezer holdra becsülték és feljegyzi róla egykori barátja, Pongrátz Arnold gróf, ahogy amikor átvette örökségét, — birtokai még messze Morvaországba is átnyultak — egyedül a dubnici várban maradt vasládákban hatszázezer vert aranyat talált. Az érzésében erősen magyar volt és

a felső táblán ő beszélt először magyarul.

Egyik alapitója volt az Akadémiának és a trencséni meg liptói főispánságról lemondott, mert országgyülés nélkül vetettek ki adót és szedtek katonát. Az abszolutizmusnak ellensége volt, jobbágyai bálványozták. Emellett müvelt ember. Klasszikus tisztasággal beszélte a latint, németet, franciát, angolt, uradalmi orvost, udvari gavallérokat tartott a vendégek mulatatására, az istállói tele voltak nemes arab-lovakkal, nyilt házat tartott, amelyben az akkori idők tudósai, irói és muzsikusai fordultak meg, sokat utazott, mindennap maga vizsgálta felül a lóállományát és ma: elhagyottan itt áll előttem a dubnici kastély, a hatalmas angol park utjait felveri a gaz, megkopott a kapu fölött a két cimer, ahol nyilllal átlőtt griffmadarak ábrándoznak régen mult időkről...

Hatalmas termek hosszu sora követi egymást. Festmények, gobelinek, metszetek a szobákban. Ugy mondják: a kastély legértékesebb részét széjjelhordták. De ami itt van, az is hallgatagon mesél az Illyésháziyak dicső idejéről. Van egy folyosó, ahol a Habsburgok arcképei függnek. Összesen huszonhat Habsburg. Mária Terézia és Ferenc van legtöbb festménnyel képviselve. Aztán szembe

Szabványos

lőlapok

olcsón beszerezhetők

Nagy Károly és Társai

könyvnyomdájában

Ferenc József ut 49.

Telefon 20-18.

Hölgy és gyermektorna
DTE. tornacsarnokában
MAGOSS GYÖRGY TÉR 9. SZÁM.
Beiratkozás hétfőn és csütörtökön
6 órától.
SCHMIDT GYULA
testnevelési tanár.

néz velünk frakkban a reichstadti herceg. Másutt teljes egészében ott látjuk az osztrák császári ármádiát. És következnek szobák, nehéz kinai selyemmel bevont falakkal. Emitt I. Sándor cár sajátkezüleg aláirt rézmetszetü képe. Egy fára festett forgatható kalendárium: 1833 husvétján, április hetedikén állitották meg Mária Teréziának egy gyönyörü pasztellje, holland mesterek képei, majd a hét vezért ábrázoló paraván érdemelnek figyelmet. Az utóbbinál Attila is magyar vezérként szerepel. Csák Máté páncélos képe disziti egy helyen a falat, a vitrinekben finom keleti porcellán, a sarokban a marengoi csata metszete, egy finom kép Ferenc császárról, aki feleségével Carolina Augusztával a „Theaterloge"-ból nézi az előadást. Begombolt gerokkot visel a „jóságos" császár, hatalmas plőrőzö kalapot a császárné. Az egyik képen II. Mahmud török császárt ábrázolja, az egyik szekrény mögül tikos lépcső vezet valhova. Meséiik, hogy ez a lépcső valamikor a trencséni várig vezetett.

Ahol a menekülő császár talált menedéket

A parkra néző szobák frontját a győri csata után napokon keresztül egész családjával Ferenc császár lakta. Napoleon későbbi apósa menekülni volt kénytelen. Pontosan

1809 augusztusában tartózkodott Ferenc császár Dubnicán és Trencséntoplicen, amely akor szintén az Illyésházyak birtoka volt.

A dubnicai kastély és a teplici kastély, amelynek falán még ma is látni az utolsó Illyésházynak: Metternich-Sándor hercegnő által adományozott arcképét, volt napokon keresztül a császár menedékvára. Illyésházy István gróf innen Dubnicról személyesen kisérte a császári családot Kassára.

Hallatlan esemény volt Magyarországon I. Ferenc menekülése. A főurak és a nemesek az ország sorsának jobbra fordulását várták a dubnicai szezsurtól Kérve-kérték a császárt: mardjon végleg Magyarországon. És I. Ferenc, aki három esztendő előtt lemondott a római császári cimről, mindent megigért. De elkövetkezett aztán Vaterlo, a népek csatája Lipcse mellett, Mettornich összekovácsolta a szent szövetséget és a Habsburgok visszamentek régi székvárosukba, Bécsbe, ahol röviddel azelőtt Napoleon diktált...

Napoleon felajánlotta Illésházy Istvánnak a koronát

Feljegyzi a történelem, hogy Ferenc császár Kaunitz tanácsára 1905-ben magához kérette Illyésházyt Bécsbe. Kikérte tanácsát. És Illyésházy azt ajánlotta a császárnak, hogy amilyen gyorsan csak lehet, kösön békét Napolennal. A császár nem fogadott szót. És bekövetkezett az austerlitzi csat, majd utána a pozsonyi békekötés. De Illyésházy tanácsára figyelmes lett a franciák császára és röviddel utóbb

Napoleon követei megjelentek a dubnici kastélyban, ahol az utolsó Illyésházynak felajánlották a magyar koronát.

Illyésházy meghallgatta a követeket és az egykori krónikás adatai szerint igy válaszolt:

— Magyar ember vagyok. Hüséget esküdtem annak az uralkodónak, aki Szent István koronáját viseli. Rajta kivül más urat nem ismerek ezen a világon. Ő az én törvényes uram és én mindenkor büszkén áldozom fel érte vagyonomat, életemet! Azon eskümhöz, amelyet királyomnak tettem, hütelen nem leszek soha. Kérem, ezt mondják meg az urak császárjuknak!

Ő maga életében egyetlen embernek mondotta el ezt az esetet. Ez az ember Pongrátz Arnold gróf volt, aki sokáig élt kastélyában, talán maga is tanuja volt a kijelentésnek,, amelyet pár mondatban mesél el abban a könyvben, amely „Der letzte Illyésházy" cimmel a mult század ötvenes éveiben németül jelent meg néhány példányban Bécsben.

NARANCSLIGET A TRENCSÉNI HEGYEK KÖZÖTT.

Hatalmas park veszi körül a dubnici kastélyt. Széles allék vezetnek által a réteken, a pázsit helyét felverte a gaz. Gyorsvizü patak csörgedez a hársak alatt, ahol egykoron Rákóczi Ferenc tartotta haditanácsát.

* * *

.... Nyillal átlőtt szivü griffmadarak vigyáznak a dubnici kastélyra, amely száz esztendőn keresztül tanuja volt a magyar história sok történelmi értékü eseményének. Ma: az enyészet mesél régen mult idők romantikus koráról és pókok szövik hálójukat a levéltárban, ahol egymás tetején pihennek megszürkült irásu aktákat...

.... Aki ért hozzájuk, annak érdemes lenne kutatni ezekben az aktákban...

A
HÉTFŐI NAPLÓ
négy oldalas sportrovata
hír- és képszolgálata
regénymelléklete
keresztrejvény versenye
szenzációs
VICC-NAPLÓ
eredetí rajzokkal
és karikaturákkal
Ára **10** fillér

Crepe de chinek . . . . . P 2·40-től
Mintás müselymek . . . . . „ 1·— „
Mintás müselyem crepe de chinek „ 2·80 „
Nagy maradék árusitás hétfőn vesszi kezdetét
a MAGYAR RUHAIPAR női osztályán,
Bika-szálló.
Marocain és szövet maradékok féláron.
NŐI HUBERTUSOK kaphatók.

A gazdakedvezményeket kérik a kormánytól a debreceni háztulajdonosok

A Debreceni Háztulajdonosok Egyesülete dr. *Ruffy Varga* Kálmán felsőházi tag elnöklete alatt 7-én értekezletet tartott, amelyen elhatározták, hogy legégetőbb sérelmeik sürgős orvoslása végett memorandum és küldöttség utján közvetlenül Gömbös Gyula miniszterelnökhöz és az illetékes szakminiszterekhez fordulnak. A memorandum főbb pontja, melyeket ugy országos érdekből, mint a debreceni speciális viszonyokra tekintettel a házvagyon fenmaradásához szükséges minimumként még a tél beállta előtt soronkivül kérnek teljesiteni, a következők:

1. A mezőgazdák részére eddig megadott és jelenleg tervezett pénzügyi, adóügyi, kamat, per és eljárási kedvezményeknek lényegileg azonos mértékben való kiterjesztése a háztulajdonosokra is.

2. Moratórium engedélyezése a közés magánterhek végleges rendezéséig.

3. A folyó évi novemberi bevallásoknál a közüzemi költségeknek a bérjövedelemből való levonása.

4. Az évközi bércsökkenések figyelembe vétele az adók megállapitásánál és ezen vagy más, pl. üresedés folytán kért adótörléseknek legkésőbb 3 hónap alatti tényleges keresztülvitele.

5. A lakbér és lakfelmodási perekben az eljárás gyorsitása.

6. A közös tulajdonban levő házakra vonatkozólag a vagyonközösség megszüntetése, ha azt bármelyik érdekelt felkéri.

7. Az állami és városi adók, illetve pótadók évközi emelésének megszüntetése.

8. A közterhek általános csökkentése.

9. A közterületek burkolásáról, illetve a burkolási járulékok viseléséről alkotott uj városi szabályrendeletnek változtatás nélküli kormányhatósági jóváhagyása.

A fenti határozattal kapcsolatban az egyesület elnöksége a következő felhivást bocsátotta ki:

FELHIVÁS
A HÁZTULAJDONOSOKHOZ!

A Debreceni Háztulajdonosok Egyesülete elhatározta, hogy a házvagyon legégetőbb sérelmeinek sürgős orvoslása végett még e hó folyamán küldöttségileg memorandumot nyujt át a miniszterelnök urnak és az illetékes szakminiszter uraknak. A küldöttséget dr. Ruffy Varga Kálmán elnök fogja vezetni. Felkérjük a háztulajdonosokat, hogy ezen akcióban vegyenek részt és ebbeli szándékukat egyesületünk irodájába (Révész-tér 1. szám, Kistemplom mellett) szóval vagy irásban jelentsék be. A részletek megbeszélése végett f. hó 12-én, kedden délután 6 órakor hivatalos helyiségünkben értekezletet tartunk s kérjük, hogy a küldöttségben résztvenni szándékozók ekkor személyesen megjelenni sziveskedjenek.

Elnökség.

Felhívás a kereskedőkhöz

A füszer, csemege, szatócs és élelmiszerkereskedők vasárnap, f. hó 10-én már zárvatartanak. Ebből az alkalomból felhivjuk a kereskedők és az alkalmazottak figyelmét arra, hogy Debrecen összes templomaiban — felekezeti különbség nélkül — hálaadó istentiszteleteket tartanak és méltatni fogják a vasárnapi munkaszünet nagy jelentőségét. Az istentiszteletek rendje a következő: Nagytemplom d. e. 10 órakor, Kistemplomban 9 és 11 órakor, Kossuth u. templomban 10 órakor, Árpádtéri templomban 10 órakor, Ispotály templomban 10 órakor. Evangélikus templomban 10 órakor, róm. kath. templomban ünnepi szentmise fél 10 órakor. Hogy a kereskedők templombamenése minél impozánsabb formában történhessen, felhivjuk a kereskedőket és alkalmazottakat, hogy családtagjaikkal együtt minél nagyobb számban gyülekezzenek a Kereskedő Társulat udvarán vasárnap reggel háromnegyed 9 órakor, ahonnan csoportokra osztva mennek az egyes templomokba.

HÁZTARTASI ENYELGÉS

Feleség: Mit csináltál tegnap este a kávéházban?

Férj: Egy okos asszony sohase kérdezi, hogy a férje mit csinál.

Feleség: De egy okos ember mindent elmond a feleségének.

Férj: Okos embernek nincs felesége.

HOZASSON CSALÁDI EBÉDET
AZ ARANY BIKÁBÓL
P 1.70-ÉRT.

Szöveteket
olcsón **SILBERSTEIN** posztóüzletében vásárolhat
Piac ucca 77. szám alatt.

Betiltották a Független Háztulajdonosok Egyesületének működését

A Biró Sándor vezetése alatt megalakult Független Háztulajdonosok Csoportja, mely később a Független Háztulajdonosok Egyesülete néven szerepelt, tudvalevően a legutóbbi időkig irodát tartott fenn a Piac ucca 42. számu házban. A belügyminiszter a 114775—1932. sz. rendeletével a Független Csoport müködését megszüntette, a debreceni államrendőrség pedig tegnap hozott 2528—1933. kih. sz. végzésével azonnali hatállyal betiltotta a Biró Sándor által vezetett alakulat mindennemü müködését, amely egyesületi müködés látszatát is keltené és elrendelte a dijszedések megszüntetését, valamint a vonatkozó könyvek beszolgáltatását.

Biró Sándor a végzésben megnyugodott.

Százezerpengős forgalom, 50.000 látogató volt az első Tiszántuli Ipari Vásáron

Vági Istvánt ünnepelte kiváló munkatársai élén a vásár megteremtőjeként a főbizottság — Programon van az 1934. évi vásár előkészitése

Szombat este ülést tartott az ipartestületben a Tiszántuli Ipari Vásár főbizottsága és ezen a bizottsági ülésen hangzott el az első nyilvános beszámoló arról a dicsőséges, nagy sikert hozó vásárról, melyet négy heti megfeszitett munkával hivtak életre. A beszámolón felsorolt adatok tulszárnyalták a legvérmesebb reménységet is és olyan nagy eredményekről tettek jelentést, amelyekre nem volt elkészülve még maga a vásárt rendező bizottság sem. Hogy egy példát emlitsünk: a vásári látogatók számát maximum 15.000 emberben irányozták elő. Ezzel szemben

23.079 látogatója volt a Tiszántuli Ipari Vásárnak. Ez egyedül 6924 pengő bevételt jelent.

A vásár hat napján, tekintve a nagy tömegben kibocsátott szabadlátogatási jegyeket és a nagy torlódásokon jegyek nélkül bejutottak ezreit, hozzávetőleges számitás szerint

50.000 főre tehető a vásár látogatóinak száma.

Olyan eredmény ez, amelyet egyetlen vidéki kiállitás és vásár sem tudott még eddig az országban felmutatni. Szegeden már az ötödik ipari és kereskedelmi vásárt rendezték meg az idén, de a szegedi vásárintézőség őszinte véleménye szerint a debreceni első Ipari Vásár tulszárnyalta az ő ötödik vásárukat, látogatottság és kiállitás tekintetében is.

A kiállitók szempontjából, ha a propaganda óriási erejét nem is vesszük figyelembe, sikerült a vásár, hiszen az Arany Bikában megrendezett és a Kollégium udvarán megtartott vásáron

százezer pengős forgalmat bonyolitottak le.

A munkásoknak egész sorát foglalkoztatták, a hentesek nem győzték árulni a frissen sült áruikat és tizezrei fogytak el a pereceknek. A vásár tényleg vásár volt, forgalmat, lendületet, elevenséget hozott a városba és az emberek tizezreit mozgósitotta az uccákra.

Ezeket a döntő sikert jelentő adatokat Vági István, az ipartestület elnöke terjesztette elő, akit az oroszlánrész illet meg a sikerből. Az ő fáradhatatlan agilitása, törhetetlen hite és a közért való lankadatlan küzdelme járult hozzá nagyban ahoz, hogy munkatársaiba is hitet plántálva sikerrel lehetett zárni Debrecen iparosainak gyönyörü vállalkozását. Vangor Antal ipartestületi alelnök inditványára a bizottság ülésén egyhangulag szavazták meg, hogy Vági István érdemét a Tiszántuli Ipari Vásár megteremtéséért jegyzőkönyvben örökitik meg.

Vági István
ipartestületi elnök, akit az első Tiszántuli Ipari Vásár megteremtőjeként ünnepelt ma a vásár főbizottsága.

DR. RADÓ REZSŐ GRATULÁCIÓJA VÁGI ISTVÁNNAK

Radó Rezső, a kereskedelmi és iparkamara főtitkára hatásos, hosszabb beszédben számolt be arról a munkáról, mely a Tiszántuli Ipari Vásárt megelőzte és létrehozta annak sikerét. Hangoztatta, hogy

a sikerült vásár és kiállitás biztos alapja a jövőben rendezendő Tiszántuli Ipari Vásároknak.

Köszönetet mondott mindazoknak, akik a vásár sikerén dolgoztak, különösen kiemelve Vági Istvánt, az ipartestület elnökét, aki — mint mondotta — a legnagyobb elismerésre méltó munkát végezte és kivánta neki, hogy a jövőben is a köz érdekében nagysikerü tevékenységet fejtsen ki.

Vági István megköszönte Radó szavait. Felsorolta azokat, akik fáradhatatlanul dolgoztak oldala mellett és fanatikus hittel biztak a vásár sikerében. Elsőnek emlitette Engel Lászlót, aki egy részvénytársasággal, melynek tagjai kereskedők, mellé állt és megadta a lehetőséget, hogy nagy szegénységükön segitve, sikerrel fejezhessék be vállalkozásukat. Az iparosok közül külön köszönetet mondott Vangor Antalnak, Szendrey Sándornak, Mázló Józsefnek, Frisch Adolfnak, Pataky Józsefnek, Waldmann Gézának, a Kiss Testvérek asztalosoknak, Baukovácz Alfréd villanygyári igazgatónak, Sajó István és Weisz Antal épitészeknek, dr. Sajó Lászlónak, az ipartestület tisztviselőkarának — élén Lechner Lajos jegyzővel —, akik többszörös munkateljesitményt végeztek. Külön emlitette meg az iparkamara részéről Radó Rezsőt és Harsányi Imre dr. titkárt és megköszönte a debreceni sajtó sokat jelentő támogatását is.

— Aranyérnél és az evvel járó béldugulás, repedés, kelés, gyakori vizelési inger, derékfájás, mellszorulás, szívdobogás és szédülés rohamoknál a természetes „Ferenc József" keserüvíz használata kellemes megkönnyebbülést eredményez.

A bizottsági ülésen Vági István ipartestületi elnök részletesen foglalkozott az ipari vásár hat napjának eseményével, hangsulyozva, hogy mintaszerü rendben, fegyelemben ment végbe minden és a hatóságok részéről a legmelegebb támogatásban és előzékenységben volt részük.

— Amikor az ipartestület elnöki székét elfoglaltam — mondotta —, igéretet tettem arra, hogy az elnöki székben nem leszek napi politikus. Ezt az igéretet beváltottam, csak iparostársaim gazdasági jólétének előmozditásán fáradozom. Ez vezetett az ipari vásár megrendezésének elgondolásánál is. Hitem az, hogy a politikai birtoklás csak akkor dicsőséges, ha gazdasági jólétet is tud biztositani. Hitem az is, hogy az összefogás, a testvéri támogatás csodát tehet és éppen ezért kérem, hogy fogjanak össze Debrecen iparosai és kereskedői, egyesült erővel dolgozzunk a kereskedelmi és iparkamarával és tegyük naggyá a dicső multu debreceni ipart és kereskedelmet.

A gyülésen Engel László, dr. Harsányi Lmre, Frisch Adolf és Vangor Antal szólaltak még fel és valamennyien hangsulyozták a vásár sikerén buzgólkodók érdemeit.

EGYÜTTMARAD A FŐBIZOTTSÁG AZ 1934. ÉVI VÁSÁR MEGRENDEZÉSÉRE

A főbizottság müködését nem szünteti meg, együttmarad, hogy már most megkezdje a munkálatokat az 1934. évben megrendezendő második Tiszántuli Ipari Vásárra. Elhatározta még a főbizottság, hogy mindazon kereskedőknek és iparosoknak, akik a nagy erkölcsi és anyagi sikerrel zárult vásáron résztvettek, emlékoklevelet ad és oklevéllel tünteti ki azokat a kereskedőket is, akiknek kirakatai a vásár alkalmából rendezett kirakatversenyen dijat nyertek.

Este fél 9 órakor véget ért a főbizottság ülése. A harminc napon belül megtartandó ujabb gyülésen számolnak be részletesen a vásárról.

A gabonakereskedelem is reszt kap a kivitelben

Budapest, szeptember 9. A külkereskedelmi hivatalban ma megbeszélés volt a gabonakereskedelem képviselői és a hivatal vezetői között. A tárgyalások eredménye az lett, hogy a gabonakereskedőket is bekapcsolják a Németország felé irányuló kivitelbe, nagyobb részt biztositanak számukra a svájci kivitelben, csupán az olasz kivitelt bonyolitja le továbbra is a Futura.

A kereskedői érdekeltségek képviselete a tárgyalások után felkereste a földmivelésügyi minisztert s köszönetet mondott neki.

A földmivelésügyi miniszter megértéssel fogadta a kereskedők előterjesztéseit és kijelentette, hogy ha a kereskedelem az olasz kivitellel kapcsolatosan megfelelő javaslatot tud előterjeszteni, akkor ezt a kérdést is megvizsgálja.

Szenzációs szép
MODELL CIPŐK
érkeztek.
NEUMANN
PIAC UCCA 41.
Költözködés miatt olcsó árusitás!

MILYEN?

A tanitó: Jakab, mondd meg, milyen a kályha?

Jakab: A kályha zöld.

A tanitó: Nagyon jól van. És milyen a kréta?

Jakab: A kréta fehér.

A tanitó: Helyes. És milyen a kalapom?

Jakab: Rémes, tanitó ur.

A FÜGGETLEN UJSÁG
hirdetései mindig eredményesek!

A francia idegenlégió debreceni hadnagya feleségül vesz egy debreceni urileányt

Fantasztikus szerelmi regény, amely kezdődött a piarista gimnáziumban, továbbélt a háboru és az idegenlégió szenvedései között és végül

Strassburgban köt házasságba egy debreceni leányt és fiut

Az igazi szerelem benne él és benne marad az emberek lelkében és szivében, ezt már számtalanszor megénekelték a költők és megirták a regényirók, de sok tanubizonyságot szolgáltatott rá maga az élet is. Nem is kell messze menni, maradjunk csak itt Debrecenben és hallgassuk meg Uray Dóra és Müller Tamás happy-endes szerelmi históriáját, amely az idegenlégióba vitte ki a debreceni urigyereket s hozta aztán hős lovagként haza az imádott nőhöz. Azaz hogy...

A debreceni piarista gimnázium növendéke volt Müller Tamás, amikor megismerkedett egy fiatal diákleánynyal, Uray Dórával, az egykori szinérváraljai főjegyző leányával. Az ismerkedésnek szerelem lett a vége — és mint az ilyenkor szokott lenni — a fiatalok örök hüséget esküdtek egymásnak. És a lángoló diákszerelem nem ért véget akkor sem, amikor megkezdődött a nagy háboru és Müller Tamás hadnagy ur — alig husz esztendős korában — kivonult a frontra.

Aztán onnan is hazajött, meglátogatta szerelmesét s nemsokára eltünt Debrecenből. Ez már a háboru után volt, a zavaros, forrongó időkben s nem lehetett tudni, hogy hová tünt el a fiatalember, amig aztán váratlanul levelet hozott a postás Uray Dórához. A levelet — ugyebár ki tetszik találni? — Müller Tamás irta messze Afrikából, az idegenlégió kaszárnyájából.

Idegenlégionista lett a magyar fiuból, akitől aztán egyre sürübben jöttek a levelek, amelyek egyszer arról számoltak be, hogy irójukat örmesteré léptették elő, másszor pedig arról, hogy egy csatában való hősies viselkedéséért a francia becsületrenddel tüntették ki s most legujabban azt közölte egy levél, hogy utban van már a hadnagyi kinevezés is.

De ez az utóbbi levél mást is tartalmazott, mint Müller Tamás ujabb katonai sikerét, nemcsak a próza volt benne, hanem szerelem is. A levélben, onnan távolról, az algiri I-es cadron kaszárnyából küldött levélben Müller Tamás megkérte Uray Dóra kezét.

És válasz ment a levélre, igent mondó válasz.

Erre aztán megint jött egy levél, onnan Afrikából és a levélben a francia hadügyminisztérium okirata volt, amely engedélyezte Müller Tamás sergeant és katonai tolmácsnak a házasságot, az előkelő szatmármegyei uri család sarjadékával, a szép Uray Dórával.

Akadály tehát nincs és Uray Dóra a jövő héten már utazik is innen és Strassbourgban fog találkozni vőlegényével. Ott is tartják meg az esküvőt, amely egy csaknem husz évig tartó szerelemnek lesz igazi és megérdemelt happy-endje.

Maizner János.

Rózsa Lilly és Kató
okleveles tanárnők
mozgásmüvészeti iskolája
GYERMEKEKNEK:
Test- és ritmusképzés, tánc, játékok.
FIATAL LEANYOKNAK:
Testkultura, mozgásmüvészet.
ASSZONYOKNAK:
Higiénikus testarányositás.
CSOPORTTANITAS és KÜLÖN ÓRÁK.
Beiratkozások Széchenyi u. 32. Telefon 21-54.

ISKOLASZEREKET füzet, iró- és rajzszert, táskát tolltartót olcsón vásárolhat VÁMOSI papirüzletében Szinház átjáró

Ausztria indul a fasizmus felé?

Dollfuss 50.000 ember előtt jelentette be az osztrák kormány uj intézkedéseit a hitlerista bujtogatás ellen

Bécs, szeptember 9. Starhemberg herceg a Heimwehr vezetőségének mai ülésén bejelentette, hogy meginditja a küzdelmet Ausztriának fasiszta állammá való átalakitása érdekében.

Bécs, szeptember 9. A katholikus kongresszus nagygyülése ma este nyilt meg. Dollfuss 50.000 ember előtt tartott beszédet a hitlerizmus ellen és bejelentette, hogy az osztrák kormány uj intézkedéseket készül tenni a német birodalmi kormány bujtogatásának elfojtására.

A kongresszus hallgatósága nagy lelkesedéssel helyeselte Dollfuss beszédét.

200 pengős büntetés a horogkereszt viselőinek

Budapest, szeptember 9. (MTI.) Egy 1874. évbeli belügyminiszteri rendelet minden idegen cimer, zászló, vagy más ilynevü jelvény használatát eltiltotta és egy 1885-beli belügyminiszteri rendelet ezt a tilalmat felujitva, az idegen jelvény használatát kihágásnak minősitette. Erre való utalással a belügyminiszter, mint a M. T. I. jelenti, megtiltotta a horogkeresztes jelvénynek bármilyen formában való használatát, minthogy az ujabban egy idegen állam hivatalos jelvényének minősült. A miniszter az erre vonatkozó rendeletben felhivja az alispánokat, valamint a rendőrség budapesti és vidéki főkapitányait, hogy utasitsák az alájuk rendelt rendőrhatóságokat, hogy a horogkeresztes jelvény viselését, vagy bármely formában való használatát akadályozzák meg, a horogkeresztes jelvényeket, vagy ezzel ellátott tárgyakat kobozzák el és a tilalom ellen vétőkkel szemben haladéktalanul inditsák meg a kihágási eljárást. Aki ezt a tilalmat megszegi vagy kijátssza, amennyiben a cselekmény nem esik sulyosabb rendelkezés alá, kihágást követ el s azt 200 pengőig terjedhető pénzbüntetéssel kell büntetni.

Védőbeszédet mondott a közüzemek mellett Vásary polgármester a városok pécsi kongresszusán

Pécs, szeptember 9. A városok országos kongresszusának mai ülésén Magyary Zoltán dr. miniszteri tanácsos a közüzemek problémájával foglalkozott és az állami ellenőrzés szükségességét hangoztatta. Vásary István dr. debreceni polgármester nagyobb beszédben hangsulyozta, hogy nem fogadja el az állami ellenőrzést, mert lehetetlen, hogy az önkormányzati szervek közüzemei ugy kezeltessenek, mint valamely gyámság alatt álló személy. A közüzemellenes hangulatnak a gazdasági válság az oka. Mig nem volt fogyasztói válság — mondta —, addig nem volt meg a nagy ellenszenv a közüzemek ellen. Hiába szüntetnék meg a közüzemeket, e réven a magánüzemek helyzete nem javulna.

Ugyancsak ma terjesztették elő a kongresszuson a vidéki városok idegenforgalmi törvénytervezetét, melyet Vásary István polgármester és Kuthy Sándor dr. tb. tiszti főügyész terjesztettek elő. A tervezet szerint az idegenforgalom érdekében az összes városi szervek és érdekeltségek aktiv résztvételével ki kellene épiteni, mint csúcsintézményt az országos idegenforgalmi tanács uj szervezetét.

A TUDÓS GYEREK

Pistike dicsekszik a vendégeknek:

— Én és az apukám mindent tudunk a világon!

— Igen? — szól az egyik vendég. — Akkor mondd meg, hol van Ausztrália.

Pistike gondolkozik egy kicsit, aztán kivágja:

— Ezt apukám tudja.

LAPUNKAT PÁRTOLJA, HA A „FÜGGETLEN UJSAG"-BAN HIRDETŐ CÉGEKNÉL SZERZI BE SZÜKSÉGLETEIT.

Mozgó fogait megerősiti, fogromlását megakadályozza az ezüst éremmel kitüntetett HYPERDENT szájvizessencia. Kapható gyógyszertárakban és jobb szaküzletekben

Gyászrovat

Özv. Katona Bálintné Oláh Zsuzsánna élt 70 évet. Temetését vasárnap délután 4 órakor Fehértói temetkezési vállalata rendezi.

Köszönetnyilvánitás. Mindazon kedves rokonok, jó barátok, ismerősök, nem különben a református egyház és presbitériuma, tanácsosai, valamint a Függetlenségi Kör, Homokkerti Olvasókör, Kossuth Dalkör és a debreceni Reformpárt mélyen tisztelt tagjai, kik felejthetetlen jó férjem temetésén részvétükkel, vigasztaló szavaikkal mély fájdalmamat enyhiteni szivesek voltak, fogadják ez uton is hálás köszönetemet. **Özv. Gyarmathy Pálné Izsák Flóra.**

Egyéves akadémiai jellegü Kereskedelmi Szaktanfolyam középiskolát végzettek számára

A Debreceni Kereskedő Társulat ez év szeptemberében Egyéves Kereskedelmi Szaktanfolyam felállitását határozta el, melynek célja, hogy olyan férfiaknak és nőknek, akik a középiskolai érettségi vizsgálatot letették, vagy más egyenlő értékü iskolát végeztek, egy év alatt lehetőleg alapos kereskedelmi szakképzést nyujtson.

Célja továbbá a szaktanfolyamnak, hogy lehetővé tegye a kereskedelmi szakismeretek elsajátitását olyanoknak is, akik csak a kereskedelmi tudományok egy-egy ágában óhajtják a továbbképzést. Rendes hallgatók oly férfiak és nők lehetnek, akik hazai középiskolában sikerrel tettek érettségi vizsgálatot, vagy ezzel egyenlő értékü mezőgazdasági vagy ipariskolai végbizonyitványt szereztek, vagy katonai tisztképző intézetet sikerrel elvégezték, vagy tanitói oklevelet tudnak felmutatni. Rendkivüli hallgató mindenki lehet, akinek az általa választandó tárgyak megértéséhez kellő előképzettsége van és legalább 18 éves.

A tandijat a jelentkezők számához mérten fogjuk megállapitani.

Felhivjuk ezen uj iskolatipusra az érdeklődők figyelmét. Bővebb felvilágositásokkal a Debreceni Négyévfolyamu Fiu Felső Kereskedelmi Iskola igazgatója szolgál a hivatalos órák alatt szóban (Ferenc József ut 8., telefon 15—19.) vagy levélbeli megkeresésre irásban.

Kedveli Ön ezt az ujságot?
Barátja Ön ennek a lapnak?
Ha igen, kérjük ajánlja barátainak is lapunkat, akik még nem tartoznak táborunkba.

hirek

A Debreceni Független Ujság pártoktól független politikai napilap
Szerkesztősége és kiadóhivatala Ferenc József ut 49. Telefon: 32—12.
Felelős szerkesztő: Farkas Lajos.
Előfizetési ár: egész évre 28.—, félévre 14.—, negyedévre 7.—, egy hóra 2.40 pengő. Külföldre ennek a kétszerese. Egyes szám ára hétköznap 10 fillér, vasárnap 20 fillér.

Mindentudó

Ma: 1933 szeptember 10. Vasárnap. Protestáns: Erik, róm. kath. T. Miklós, izr.: Elul 19.

Holnap: 1933 szeptember 11. Hétfő. Protestáns: Teodóra, róm. kath.: Prot és Jác., izr.: Elul 20.

A rendőrség telefonszáma: 20-45.

Mentők, tüzoltók, telefon: 04.

Ügyeletes gyógytárak: Kigyó, Piac u. 33. Muraközy, Piac u. 72. Sas, Hatvan u. 70. Csillag, Árpádtér 1. Nádor, Szent Anna 64. Szentháromság, Homokkert. Hungária, Vargakert, K. Tóth u.

IDŐJÓSLÁS:

Lényegtelen hőváltozás, főleg nyugaton és délen felhős idő, kisebb esőkkel.

A BUDAPESTI RÁDIÓ MUSORA

A müsorban nem szereplő állandó hétköznapi közvetitések

9.45: Hirek.
11.10: Nemzetközi vizjelző szolgálat magyarul és németül.
12.00: Déli harangszó az egyetemi templomból.
12.30: Hirek.
1.15: Időjárás, időjelzés.
2.45: Hirek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamok.
4.45: Időjelzés, időjárás, vizállás, hirek.
12.00: Himnusz.

VASÁRNAP, SZEPTEMBER 10.

9.45: Hirek. 10: Református istentisztelet a Kálvintéri templomból. Prédikál Muraközy Gyula lelkész. 11: Egyházi zene és szentbeszéd a kir. udvari és várplébánia templomból. Szent beszédet mond dr. Mátrai Gyula pápai káplán. — Utána: Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. Majd: A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar. Vezényel Rékai Nándor. 2: Gramofnlemezek. 3: Nagy Sándor: A pestkörnyéki tejszövetkezetek létesitése és müködése. 3.45: Bertha István szalonzenekara. 4.50: A pontini mocsarak csodája. Dr. Máthé Elek előadása. 5.20: Bura Károly és cigányzenkara. 6.30: A nemzeti célok és az idegenforgalom Márkus László előadása. 7: Goda Gizella énekel, Kerpely Jenő gordonkázik, zongorán kiséri Polgár Tibor. 7.45: Sport- és lóversenyeredmények. 8: Rádióvarieté. (Tarka est). Rendező dr. Bánóczi Dezső. Utána körülbelül 10: Időjelzés, hirek, sporteredmények Majd: Kiss Lajos és cigányzenekara a Gellért szállóból. 11.10: Hetényi-Heidlberg Albert—Buday Dénes—Sebő Miklós triója a Simplon kávéházból.

HÉTFŐ, szeptember 11.

6.45: Torna. Utána: Gramofonlemezek. 10: 1. Hogyan lett a mesterlegényből mester száz év előtt. 2. A növényvilág csodái. (Felolvasás.) Közben: Gramofonlemezek. 12.05: Érdy Pál énekel, Losonczi Schyeitzer Oszkár hegedül, zongorán kiséri Polgár Tibor. 1.30: Az 1. honvédgyalogezred zenekara. Vezényel Fricsay Richárd. Nemzet táncok. 3.30: A rádió diákfélórája. Az ég törvényeinek kutatója (Newton). 4: Asszonyok tanácsadója. 5: Rabom van nekem, fiam. Mokcsay Zoltán elbeszélése. Felolvassa Somcdy Pál. 5.30: Budapesti Koncert Szalonzenekar. 6.30: Munkásfélóra. 7: Orbán Sándor magyar nótákat énekel hódmezővásárhelyi Szénási Gusztáv és cigányzenekarának kiséretével. 8: Szabó Lőrinc és Fekete Lajos költeményei. 8.30: Budapesti Hangverseny Zenekar. Vezényel: Zsolt Nándor. Közremüködik: Szerdahelyi László. 10: Időjelzés, időjárásjelentés, hirek. Utána: Gramofonlemezek. — 11.20: Bachmann-jazz a Rajna-Parkból Fekete Pál énekszámaival.

Vásárlásainál hivatkozzon lapunkra.

— **Lengyel-magyar testvériség emlékünnepe Debrecenben.** Báthory István volt erdélyi fejedelem és lengyel király születésének 400-ik évfordulója alkalmából országszerte ünnepélyek lesznek a magyar-lengyel testvéri érzések kifejezésére. Városunkban Debrecen sz. kir. város fölkérésére a Debreceni Csokonai Kör rendez ünnepélyt folyó hó 10-én, vasárnap délután hat órakor a városi zeneiskola hangversenytermében. Az ünnepély müsorán kiváló előadók és müvészi számmal szereplők nevei biztositják az általános érdeklődésnek megfelelő sikert. Beszédet mondanak dr. Pap Károly, a Csokonai Kör elnöke és dr. R. Kiss István, a Tisza tudományegyetem prorectora, országoshirü történettudós. Szavalni fog dr. Schlammadinger Józsefné Veress Irma kit Debrecenben és környékén, mint a balladák müvészi előadóját már általánosan ismernek. Zongora számmal szerepel Höchtl Margit, a városi zeneiskola országos kitüntetésekben részesült müvésztanára. Énekszámokat ad elő a Városi Dalárda kiváló énekkara Forrai István szakavatott vezetésével. Miután az emlékünnepélyre a belépés dijtalan lesz, a Csokonai Kör elnöksége felhivja a Csokonai Kör tagjainak a figyelmét arra, hogy az ünnepélyen maguknak idejében helyet biztositani igyekezzenek.

Debrecen 25, 20 és 10 évvel ezelőtt

1908. SZEPTEMBER 10. CSÜTÖRTÖK. Zilahy Gyula bemutatja uj társulatát. Titkár és II. karnagy: Irmay Béla, rendező: Ferenczy Frigyes és Békés Gyula, primadonna: Rózsa Lili, Zilahyné S. Vilma, Zsigmondi Anna, drámai szende: Barabás Ella, naiva: Báthory Magda, hősnő: Gazdy Aranka, szende: Huzella Irén, hősnő: Lukács Julia, énekesnő: Radó Anna, jellemszinész: Békés Gyula, lirai szerelmes: Bérczy Ernő, buffó: Györgyi Izsó, bonvivánt: Horváth Kálmán, szerelmes szinész: Krasznay Ernő, operetténekes: Kemény Lajos, hőszerelmes: Lugassy Béla, Ligeti Lajos komikus, Nádor Zsiga siheder, tenorista: Torma Zsiga, operett bonviván: Zilahy Gyula, szólótáncosnők: Perczel Karola és Rózsi.

A szinház október havi müsorából: Tatárjárás, Bob herceg, Koldus gróf, Romeo és Julia, Szép Heléna, A harang, Figaró házassága, Pirosbugyelláris, Tündérszerelem, Lilliomfi, Dollárkirálynő, Lelenc.

Sándor Ferenc közzéteszi, hogy október 1-án megnyitja a Hungária gőzmalmot.

1908. SZEPTEMBER 11. PÉNTEK. Vendéglős kongresszus ülésezik Debrecenben.

1913. SZEPTEMBER 10. SZERDA. A Független Ujság városháza épitését sürgeti.

Eljegyzés: dr. Havas Aladár ügyvéd (Élesd) eljegyezte Kohn Katókát (Debrecen).

1913. SZEPTEMBER 11. CSÜTÖRTÖK. A Hortobágy hasznositása céljából 12,000 hold parcellázását határozták el, haszonbérbeadásra. A parcellákat 30 40 holdasnak tervezik.

1923. SZEPTEMBER 10. HÉTFŐ. Lapszünet.

1923. SZEPTEMBER 11. KEDD. Rubinstein Erna alapitványt tesz a városi zeneiskolában, odaadva hangversenye hatalmas jövedelmét az alapitvány céljaira.

Kiirják a pályázatot a polgármesteri állásra.

Eljegyzés: Tyroler Hildát Temesvárról eljegyezte Pilitzer József.

D. Népszövetségi Hitelszövetkezet tüzelőanyag raktárából tessék venni
tüzifát és szenet mert legolcsóbban a legjobbat veheti. Minőség, mennyiség garantálva
MARÓTHY GY.-U. 24. TEL: 31-32. A hires ózdi szén szeptember 15-én érkezik.

Társadalmi események naptára

SZEPTEMBER 10.

— **A HONSz meghivója.** Csoportunk szeptember 3-ára összehivott rendkivüli közgyülése határozatképtelen volt, miért is alapszabályaink értelmében — amint azt eddigi meghivóinkban is már jeleztük — e közgyülést a városháza közgyülési termében f. hó 10-én, vasárnap délután 4 órakor fogjuk megtartani, amely közgyülés a megjelentek számára való tekintet nélkül határozatképes lesz.

— **Bébel-ünnepélyt tart vasárnap,** 10-én délután 4 órakor a Munkás Otthonban a nőbizottság az alábbi müsorral: 1. Dalárda, a) Fel szociálisták, b) Munka dala. 2. Ünnepi beszéd, Knur Pálné Budapest VIII. Conti u. 4. 3. Szavalat, a) Várnay Zseni „Asszonyok" Bartok Jolán, b) Szakasits A. „Most jönnek a harcok napjai" Sipos Ilonka. 4. Dalárda. „Ne csüggeszszen". Belépődij nincs. Vendégeket szivesen látunk.

Vásárlásainál hivatkozzon lapunkra!

OKTÓBER 1.

— **Frontharcosok figyelmébe!** Az Országos Frontharcos találkozó (V. Budapesten) október hó 1-én lesz megtartva. Aki azon részt venni szándékozik, jelentkezzék az irodában előjegyzés végett. — 50 százalékos vasuti utazási kedvezményt kap és ha családtagjaikkal vagy ismerőseikkel együtt 400 jelentkező lesz, ugy különvonat indul 66 százalékos kedvezménnyel. Akik frontharcos egyenruhát óhajtanak beszerezni, jelentkezzenek irodánkban, Ferenc József ut 36. sz., ahol részletes tájékoztatást kapnak. Az Országos találkozóra tekintettel szeptember 1-től október 1-ig préselt jelvények 60 filléres árban beszerezhetők igazolvánnyal birók részére.

— **Istentiszteletek a baptista imaházban.** A Szappanos ucca 23. alatt levő imaházban vasárnap d .e. fél 9-től fél 10-ig, imaáhitat, fél 10-től 11-ig bibliamagyarázat, 11—12-ig vasárnapi iskola, d. u. 6—7 óráig prédikáció, fél 8-tól 9-ig vallásosestély vegyeskar és zeneszámokkal. Szerdán este fél 8-tól fél 9-ig prédikáció. — Péntek este fél 8-tól fél 9-ig bibliaóra szabadhozzászólással.

Modern keretezés legolcsóbban
Bergernél
Ferenc József ut 58.

— **A gör. szert. róm. kath. templomban** reggel 7 órakor reggeli istentisztelet, 8 órakor diákmise, 9 órakor katonamise, 10 órakor nagy szentmise, a szentbeszédet Papp Gyula szentszéki tanácsos tartja. Délután fél 4 órakor rózsafüzér ájtatosság, 4 órakor vecsernye, utána szentségimádás. 14-én, csütörtökön, a Szentkereszt felmagasztalása ünnepén az istentiszteletek sorrendje ugyanaz.

— **Tankönyvek,** mindennemü iskolaszerek nagy választékban Gáruos könyvesbolt és papiráruházában, Püspöki palota.

— **Leventék figyelmébe!** Értesiti a testnevelési vezetőség a levntéket, hogy a folyó évi levnte foglalkozás szeptember tizedik napján kezdődik. A leventék juniusi foglalkozási helyeiken, volt oktatóiknál tartoznak jelentkezni.

— **Zálogcédulát,** használt butorokat, ingóságokat veszek, hivásra házhoz megyek. **Áruközvetitő,** Degenfeldtér 8.

— **Házasság.** Hajdu Magda és Rosenfeld Sándor folyó hó 10-én, vasárnap délben fél 1-kor Hatvan u. 51. szám alatt tartják esküvőjüket, melyre rokonaikat, barátaikat, ismerőseiket tisztelettel meghivják.

— **A kereskedő tanonciskolába** beiratkozni 11—14-ig délután 3—5 óráig lehet a női felső kereskedelmi iskola igazgatói irodájában. A V. K. M. ur rendelete értelmében a főnök urak kötelesek a gyakornokokat és kifutókat is beiratni. A beiratást elmulasztók szigoru büntetésben részesülnek.

— **Fogmüterem,** Hatvan ucca 27., foghuzás, fogtömés, aranyhidalások, szájpadlásnélküli müfogak. Olcsó árak.

— **Nagy Gyula** mühimző, Bika-épület. Készit mühimzést, gépajourozást, endlizést, plisszirozást, monogramhimzést izlésesen a legolcsóbb árban.

— **Iskolaruhák** legolcsóbban a Debreceni Férfi-, Fiuruha Áruházban Weisz Sándornál, Csapó ucca 10.

— **Schaff tánciskolájában,** a Koronában holnap uj tanfolyam kezdődik. Minden csütörtökön, vasárnap összetánc.

VENNI AKAR VALAMIT?
A Független Ujság hirdetése biztosan hozzájuttatja a kivánt tárgyhoz.

HOZASSON CSALÁDI EBÉDET AZ ARANY BIKÁBÓL P 1.70-ÉRT.

— **A statusquo izr. elemi iskolában** szeptember 12., 13. és 14-én lesznek az utólagos beiratások délelőtt 8—12-ig. A tanitás 15-én, pénteken reggel 8 órakor megkezdődik.

— **Antik butorok,** Biedermayer-garnitura, barokk ebédlő, vitrin, komót, szekreter eladó. Piac 44.

— **Perczel Carola és Adler Renée** ballettiskolájában a tanitás 15-én kezdődik. Gyermekeknek: modern edző, ügyesitő gyakorlatok, tánc. Serdülőknek, felnőtteknek modern testkultura, kiképzés művészi táncig. Asszonyoknak: külön tanfolyamon higienikus testkultura. Szinpadi táncok tanitása. Görl kiképzés. Beiratkozás délelőtt 11—1-ig, délután 4—6-ig, Piac u. 59.

— **Iskolakönyveit** már most megvásárolhatja ujonnan vagy használtan (használt könyvek félárban) Antalfy József könyv- és papirkereskedésében.

— **A Bikur-Cholim Egylet imaházában** tartandó főünnepi istentiszteletekre imaszéki jegyek válthatók Angyal Ferenc üzletében Csapó u. 19., vagy Sichermann Sámuel üzletében Csapó u. 37. sz. alatt. Elnökség.

— **A női felső kereskedelmi iskolába beiratkozni** 13-án és 14-én 9—12 óráig lehet. Beiródij 27.5 P, a tandij havi 20.— P. Szegénysorsu, jó előmenetelü tanulóknak tandijkedvezmény és ingyen könyv. Bővebben az iskola hirdetőtábláján.

— **Tartós villanyondulálás** 8.— P-től. Ramminger, Szent Anna 12.

— **Beiratás** iskolás gyermekeknek német nyelvoktatásra, a szeptemberben kezdődő tanévre, naponta egyórás tanitással. Tandij 6 pengő. Piac ucca 34. Német Gyermekotthon.

— **Hatóságilag fertőtlenitett tankönyvek** minden iskolába féláron kaphatók Kultura Antikvárium, Szent Anna 3.

— **Kulturember** sajtot, vajat fogyaszt. Ebbeli igényét kielégiti heti az **Alpesi sajt-, vajcsarnokban,** Piac u. 16.

— **Cserépkályhák** állandóan nagy választékban. Átrakások Hardtmuth-rendszerre, tisztitást, javitást olcsón vállal Gönczy kályhásmester, Csapó ucca 19. Telefon: 25-68.

— **Az ősz minden szépségét élvezheti az, aki néhány hetet tölt el most** a hires badeni Gutenbrunn-szanatóriumban. A legjobb uri társaság ad itt egymásnak évtizedek óta találkozót. Nemzetközileg hires, individuális diétás konyha. A legtökéletesebb orvosi berendezkedések. Magyarul beszélő kiváló orvosok. Tökéletes komfort. Mérsékelt árak. Pengőbefizetés a budapesti irodában: VIII. Kisfaludy ucca 5.

Iparosok, kereskedők
rendelőket, vevőket találnak, ha lapunkban
hirdetnek!

PIAC UCCA 41.
Nemcsak olcsón, de jóminőségü
gyapjuszövetet, bélés árut
vásárolhat
Feldheim Dezsőnél, Debrecen.
Takarékosság Rt. tagjainak bevásárlási helye.

A kapualatti különbejáratu butorozott szoba és egy szerelmi háromszög különös története

1.

A kislány tagadhatatlanul hercig volt, nagyon hercig és amint könnyü kis fehér kabátjában végiglibegett a korzón, mindenki megfordult utána. De nemcsak hogy hercig volt, hanem szerény és szolid is és nem nézett vissza senkire. És még hozzá nagyon félénk volt a természete.

2.

Viszont a szeretője, az egy kevésbé szimpatikus fiatalember volt, igy külső megjelenésre. De ügyes fiu volt, tipikus selfmade man, leérettségizett és üzletet nyitott és az üzlet kitünően megy neki s ezt nem is lehet tőle irigyelni. Azt mondják, hogy mint üzletember tisztességes.

3.

Nem volt nagy a szerelem, a leány — jó házból való urileány — éppen csak megszokásból járt a fiuhoz, akinek pedig imponált, hogy urilány a szeretője és büszke volt rá. Igy aztán nem csoda, ha az első ifju, aki megkisérelt offenzivát inditani a leány szive ellen — nem vallott kudarcot.

4.

A helyzet azonban az volt, hogy a két ifju közül, aki később jelentkezett, jól ismerte a másikat, de mivel csak nem régen tért vissza Debrecenbe, nem tudott a fennálló viszonyról. Aminek nagyon kellemetlen következményei lettek.

5.

A kellemetlen következmények azzal kezdődtek, hogy az ifju azt forgatta fejében, hol lehetne egy különbejáratu, diszkrét butorozott szobát kivenni. Mert a szüleinél lakott rendes körülmények között.

6.

És az volt a helyzet, hogy a másik fiatalember, akinek a viszonyra való tekintettel már volt lakása, szintén lakásgondokkal küzködött. Felmondták a szobáját és másik után kellett néznie. Mivel ő is szüleinél lakott, neki is csupán alkalmi célokra kellett a szoba s éppen ezért ugy tervezte, hogy költségkimélés szempontjából, valakivel közös lakást vesz ki.

7.

Ez a valaki pedig nem volt más, mint ennek a kis háromszögnek a másik átlója. Együtt vettek ki lakást ők ketten, a Piac ucca valamelyik mellékuccájában.

8.

És az első ifju büszkén mondta:

— Gyönyörü kis nőm van. Nagyon előkelő családból.

Mire a másik:

— Nekem csak lesz. Szintén előkelő családból való.

S jelentősen egymásra mosolyogtak.

9.

Az első napon régi szerelmét látogatta meg a kisleány az uj lakásában.

10.

A következő napon pedig végleg behódolt a másik fiatalember ostromának. Elindult arra, amerre a fiu vitte. Amikor abba az uccába értek, amelyben az előző napon is járt a lány, meglepetten kérdezte:

— Maga is ezen az uccán lakik?

— Igen. Hát még ki?

— Senki. Csak egy ismerősöm — mondta zavartan a lány. Aztán mentek tovább. És megálltak az előtt a ház előtt, amelyben az előző napon is járt a lány. Aki rosszat sejtve, kérdezte:

— Ebben a házban lakik?

Mikor meghallotta az igenlő választ, sápadtan és határozottan kijelentette, hogy nem megy be a házba, mert egy jó ismerőse lakik odabenn. De a fiu oly szépen és oly szerelmesen kérte, hogy nem tudott ellenállni.

11.

Benyitottak a kapun és a leány reszketve belépett. A fiu követte. És odalépett a lépcsőházban az egyik ajtóhoz és nyitni próbálta. A leány egy pillanatig halálra vált arccal nézte, aztán szótlanul, anélkül, hogy egy hang is kijött volna a torkán, megfordult és kirohant a kapun és futni kezdett. És futott, futott, talán még most is fut, ha meg nem unta.

12.

Annyi tény, hogy amióta az eset megesett, azóta egyik fiatalember sem látta a kislányt, aki imigyen esett két szék közül a pad alá.

R. Gy.

— **A Dóczy elemi iskolában** a beirás szept. 12., 13., 14. és 15-én lesz a régi Dóczy épületében d. e. 9-től 1-ig.

— **„Bocskay"-nál** vásárolhat legelőnyösebben kifogástalan használt tankönyveket és egyéb iskolai cikkeket (Hatvan ucca 15.).

— **A Dóczi-intézet tanitónőképző intézetében** a nem internátusi növendékek beirása 12-én és 13-án, az internátusi növendékeké 14-én lesz.

— **Jó ellátás, kényelem, gondosság Budapesten a Park Nagyszállodában,** a keleti pályaudvarral szemben. Leszállitott árak. E lap előfizetőinek 20% engedmény.

— **Megnyilt Sréter Irén fonal- és kézimunkaüzlete,** Piac ucca 10.

— **Leveles Irén okleveles német-francia tanárnő** a tanitást megkezdte. Piac 49., II. emelet.

— **Sztepanov uriszabó,** Rothermere ucca 38. Öltönyöket készit olcsón, elsőrendü munkával.

— **Ipari Vásáron** kiállitott Sternféle fajdinnyék nagy választékban Kozárnál, Hatvan ucca 2.

— **Kézimunka,** hozzávalók, szőnyeg, gobelin himző, fonalakban legnagyobb választék Benyáts áruháza.

— **Mindenféle asztalos munkákat** olcsón vállal Vasadi József asztalosmester, Széchenyi ucca 8.

— **Bélyeggyüjtők!** Michel „Európa" 1934 bélyegkatalogus megjelent, **Springer** könyvüzletében már kapható.

— **A Dóczi-intézet tanitónőképző intézetével kapcsolatos gyakorló iskolákban** a beirás folyó hó 12-én, 13-án és 14-én, kedden, szerdán és csütörtökön délelőtt lesz. Félévi dij 10 P, mely részletekben is fizethető.

— **Használt tankönyvek** minden iskolába kaphatók Grünmannál, Piac 69. Megyeházzal szemben.

— **Értesitem** a t. közönséget, hogy cipészmühelyemben férfi cipőt 12 pengőtől, nőit 10 pengőtől kifogástalant készitek. Jakab János, Piac 38.

— **Vegy- és gallértisztitás** legszebben és olcsón Budapesti képv. Kossuth u. 15. Ugyanott törtarany beváltás.

GÖRBE TÜKÖR

RÉSZEGEK

— Hallja, ha maga rámlehel, kénytelenek vagyok egy üveg szódavizet hozatni.

— Miért?

— Mert nem birom a tiszta kadarkát.

JÓ MEGFIGYELŐ.

Vendég: Nagy a tisztaság maguknál a konyhában.

Pincér: Nagy bizony, kérem. Miről tetszett észrevenni?

Vendég: Arról, hogy minden ételnek szappanszaga van.

ROKONOK

Az egyik pesti zálogház ajtajában találkozik két fiatal színész.

— Te mit csinálsz itt? — kérdi az egyik.

— A nagynénimet jövök meglátogatni — mondja dühösen a másik.

Mire az első vidáman felkiált:

— Jé, nem is tudtam, hogy unokatestvérek vagyunk.

CIPŐVÁSÁR

Rettentően sántikál valki az uj cipőjében.

— Hogy vehettél ilyen szük cipőt? — kérdi tőle egy szembejövő barátja.

— Magam sem értem, pedig számszerint kértem...

— Máskor majd ne a szád, hanem a lábad szerint kérj cipőt!

NEM HASZNÁLT

— A kisfiamat ma beoltották.

— Nem ér az semmit.

— Hogy-hogy?

— Az én fiamat is beoltották tavaly és két napra rá legurult a lépcsőn és kificamitotta a karját.

A VITA HEVÉBEN

— Hallja, uram, ha maga azt hiszi, hogy hülyével van dolga, akkor bennem emberére talált!

A JÓISMERŐS

Főnök ur, egy jóismerőse keresi telefonon.

— Honnan tudja, hogy a jóismerősöm?

— Mert azt mondta, mikor felvettem a kagylót: „Te vagy az, vén szamár?"

SZÓRAKOZOTTSÁG

A szórakozott tanár ur beszáll egy vasuti fülkébe, amelyben rajta kivül csak egy fiatal nő ül. A tanár ur beszélgetésbe elegyedik a hölggyel és megkérdezi:

— Ugy-e kegyed most nászuton van?

— **Tanonctartó mesterek figyelmébe.** A fiu- és leánytanonciskolában az 1933—34. isk. évre a beirások, illetőleg a jelentkezések szeptember 11—14. napjain d. e. 9—12 és d. u. 3—6 óráig lesznek megtartva. Ebben az időben minden munkaadó tartozik tanoncát, illetőleg tanoncait beiratni. A nagykoru tanoncok is kötelesek beiratkozni, azonban az iskolába járás kötelezettsége alól felmenthetők. A téli tanfolyam épitőiparos tanulói november 1-ig irhatók be. Az a munkaadó, aki tanoncát a jelzett időben nem iratja be, vagy iskolába pontosan nem járatja, kihágást követ el s a törvény idevonatkozó rendelkezése értelmében ellene az iskola igazgatósága az eljárást megindítja. A rendes tanitás szeptember 16-án d. e. 8 órakor kezdődik meg, amikor minden tanuló a szükséges tanszerfelszereléssel jelenjék meg az előadáson, mert azoknak a tanulóknak, akiknek felszerelésük hiányos lesz, az iskola igazgatósága a munkadó terhére adja ki a hiányzó tanszereket. A tankönyv, a közismereti és rajzfelszerelés ugyanaz, mint a mult iskolai évben volt. Igazgatóság.

KÖZGAZDASÁG

OLCSÓBB LETT A LISZT ÉS A GABONA.

Határidőüzlet:

Buza: október 8.17, 18, 15, 14, 16, 10, 08, 06, zárlat 8.07—08, március 9.21, 23, 20, 19, 18, 16, 15, 17, zárlat 9.16—17.

Rozs: október 5.27, 15, zárlat 5.13—15, március 6.22, 17, 15, 05, 03, 02, 0, 00, zárlat 6.01—03.

Tengeri: május 7.83, 77, 75, 73, zárlat 7.70—73.

Készáruüzlet:

Buza: felsőtiszai 77 kg. 7.70—7.85, 78 kg. 7.80—7.95, 79 kg. 7.90—8.05, 80 kg. 8.00—8.15.

Rozs: pestv. 4.65—4.75, egyéb rozs 4.70—4.80, tak. árpa I. 6.30—6.40, tak. árpa II. 6.10—6.20, zab I. 6.70—7.00, zab II. 6.60—6.70, tiszai tengeri 6.75—6.85, egyéb tengeri 6.75—6.85, korpa 4.60—4.70.

A készáruvásáron buza 10 és rozs 5 fillérrel olcsóbb, zab nem változott, tengeri 5 fillérrel drágább.

❖❖❖

DEBRECENI TERMÉNY- ÉS TAKARMÁNYPIACI ÁRAK.

Buza 6.50—6.40—6.20 és boletta, rozs 3.20—3.00 és boletta, árpa 4.80—4.60—4.40, tengeri 6.00—5.80—5.50, zab 5.00—4.80—4.60, lucerna 3.50—2.80, széna 2.70—lóhere 3.00, bükköny 1.80, alomszalma 1.80—1.60, rozsszalma 2.00.

❖❖❖

HIVATALOS VALUTAÁRFOLYAMOK.

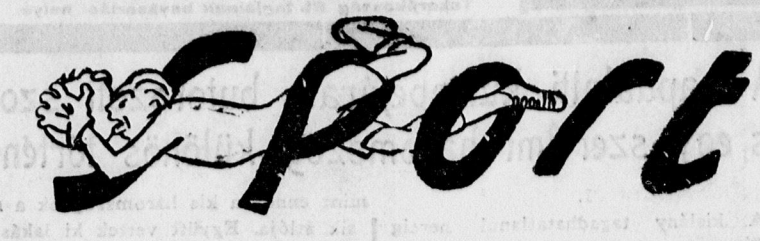
1 angol font 18.40—18.80, 100 cseh korona 16.95—17.07, 100 dinár 7.80—8.30, 100 dollár 409.00—411.00, 100 lei 3.42—3.46, 100 lira 29.90—30.20, 100 német márka 135.70—136.60, 100 osztrák schilling 77.50—80.50, 100 svájci frank 110.70—111.40.

*

Az értéktőzsdén egy kg. szinarany 5140—5150 pengőbe került.

Lakót ?
szeretne házába?
Hirdessen a Független Ujságban. A hirdetés biztosan meghozza a régen üresen levő lakásba a lakót.

Tűzhelyeket veszek, eladok
ASZTALI TÜZHELYEK olcsóbb és jobb minőségben, hazai szénfűtésre is garantálva legolcsóbban: ÁRPÁD-TÉR 17. SZÁM, LAKATOSNÁL.

Káprázatos anyagi és erkölcsi lehetőségeket nyujt a Bocskay számára a Középeurópai Kupa átszervezése

Óriási szenzációt hozott a Középeurópai Kupa Bécsben tartott konferenciája, amelyen elhatározták, hogy a kupaküzdelmek iránt mutatkozó fantasztikus érdeklődés miatt nemzetenként (magyar-osztrák-cseh-olasz) felemelik a résztvevők számát legalább háromra, de esetleg négyre. Ez azt jelenti, hogy jövőre a négy nemzet első ligájának a legjobb 3 vagy 4 csapata venne részt a küzdelmekben, amelyeket ezután bajnoki rendszer szerint folytatnának le az eddigi kieséses rendszer szerint. El is neveznék az uj rendszert Középeurópai Bajnokságnak, amelyet két lépcsőben bonyolitanának le. Az első fokozaton a négy ország csapatai hat-hat csoportba osztják és ezek a csoportok rendes kétfordulós bajnoki mérkőzések keretében küzdenek a döntőben való részvétel jogáért.

Maga a döntő ismét bajnoki rendszer szerint bonyolódnék le a három csoportgyőztes között. A döntőnek azonban ujitása, hogy nem kétfordulós lesz, hanem csak egyfordulós, amit sorsolással intéznek el, de ugy, hogy a három résztvevő mindegyike egyszer pályaválasztó lesz, ekként mindegyik egyszer otthon, egyszer idegenben fog mérkőzni s az igy adódó legjobb ponteredmény, illetve gólarány lesz a középeurópai bajnokság szempontjából mértékadó.

Mindezek az ujitások egyelőre egy próbaévre kerülnek megvalósitásra. Az ujfajta nemzetközi bajnokság további részletei az októberi budapesti megbeszélések fogják tisztázni.

A Bocskay szempontjából óriási lehetőségeket nyujt ez az uj rendszer, tehát a debreceni csapatnak mindent el kell követni, hogy az idei bajnokságban legalább a harmadik helyen végezzen, hiszen ez esetben a nagyerdei Stadionban láthatná vendégül Európa legkiválóbb csapatait.

A Bocskay favorit a Somogy ellen, de meg kell dolgoznia

Vasárnap rendkivüli meccsben lesz része a debreceni közönségnek: a Bocskay vezetőségének jelentős áldozattal sikerült elérnie, hogy az ősszel Kaposvárra kisorsolt Bocskay-Somogy meccset Debrecenben játszák le. A Bocskay vezetőségének ez a lépése nagy örömet keltett Debrecenben, hiszen a közönség a hirtelen remek formára felfutott kék-sárga csapatot mindenáron itthon akarta látni.

A közönségnek ez a rendkivüli érdeklődése egy különben közepes jelentőségü mérkőzés iránt ebben az esetben teljesen érthető. A stilus és a lelkesedés párharca lesz a vasárnapi mérkőzés, amelynek megnyerésére a papirforma szerint a Bocskaynak biztos esélye van, azonban a győzelmet a Somogy nem könnyen fogja átengedni.

A csapatok a következő összeállitásban szerepelnek: Bocskay: Alberti—Kovács, Janzsó—Palotás, Gyulai, Keviczky—Markos, Vincze, Teleki, Előry, Hevesi. Somogy: Váli—Velez, Joós—Mészáros, Pető, Győrfy I.—Galambos, Berecz, Győrfy II., Murát, Kocsis. Az egynegyed 5 órakor kezdődő mérkőzést az északi Adorján vezeti.

Megelőzőleg két érdekes amatőrmérkőzés kerül eldöntésre: egynegyed 1 órakor a DVSC II. játszik a szövetségi dijért a Cipőgyárral, egynegyed 3 órakor pedig a mindenkor izgalmas DKASE—Textil bajnoki mérkőzést játszák le.

A Somogy ma este megérkezett Debrecenbe.

❖❖❖

Társadalmi beszervezéssel kell alátámasztani a Bocskayt

Irta: HERZOG EDVIN

Miután a hét végén hosszabb külföldi utra indulok, néhány napot Debrecenben töltöttem, elsősorban azért, hogy meggyőződést szerezzek arról, vajjon a csapat szervezési munkálatai befejezést nyertek-e. A vasárnapi mérkőzés után erre a kérdésre könnyebb feleletet adni, mint eddig. Jóllehet a Nemzeti csapata a védelemben mutatkozó hiányosságok következtében nézetem szerint — korántsem volt nehéz ligaellenfél, mégis megállapitható volt, hogy a Bocskay csapata sokkal kiegyensulyozottabb képet mutat, mint eddig. Egy év óta a csapat ugyszólván kicserélődött, h iszen 6—7 uj játékos foglal ma helyet a kéksárgák csapatában. Elsősorban azt kell megemliteni, hogy a csapat sport-szerlme — az általános társadalmi szempontok figyelembe vételével — lényeges és előnyös változáson ment keresztül. Anélkül, hogy tulzásba esnénk, el lehet ma mondani, hogy a Bocskay legénysége jóravaló sportemberekből áll, akiknek helye van a társadalomban.

Ez kétségtelenül megnyugtató jelenség, s ha ehhez hozzávesszük, hogy Debrecn végre egy olyan szakoktató kezébe adta csapatát, aki nemcsak ebből a szempontból, hanem mint elsőrangu pszihológus kezelni és lelki sportbeli egységgé formálni tudja a csapatot, akkor elmondhatjuk, hogy a jövő — sportbeli téren — megnyugtató a Bocskayra nézve.

Szükség is volt ezekre a változásokra, mert — őszintén kimondom — elmult az ideje annak, hogy hivatásos profi labdarugók, mint apacsok veszélyeztessék a sporterkölcsöket. Másrészt azonban nincs olyan virágos kert, amelyben nem gyülemlik fel időnként a gaz és csak akkor lehet azt a kertet rendben tartani, ha megfelelő kertész gondozza.

A Bocskay csapatában ma kifogástalan sportemberek foglalnak helyet, de állitom, hogyha nem kapta volna meg a csapat a lelkipásztorát, lassu belső rothadáson ment volna kersztül.

Abban az optimista hangulatban hagyom el a várost, hogy a csapat belső szervezési munkálatainak befejezésével megindul végre a szervezési munka a társadalom részéről is. Ez eddig hiányzott Debrecenben. A Bocskay vezetőségének a club ügye kétségtelenül szivügye; de ott is felszinre jutott az a tudat, hogy csakis nagy, átfogó erővel meginduló szervezéssel lehet a debreceni futballsportot valóban komoly alapokra helyezni. Megállapitható, hogy a Bocskayt e pillanatban nem fenyegeti anyagi válság és éppen azért kellemes látni, hogy nem annyira a jelent, mint inkább a jövőt tekintve igyekszik ma a Bocskay vezetősége ezt a szervezési munkát megkezdeni. Ismételten hangsulyozom, hogy komoly és szép dolgokat csak akkor lehet csinálni, ha a város, mely magáénak vallja csapatát, ezt nemcsak esti tereferék alkalmával kaszinózás formájában teszi, hanem komoly munkával, amikor mindenki megteszi a kötelességét. És itt nem gondolunk arra, hogy egyesek legyenek azok, akik erőikön felül áldozatokkal igénybe vétetnek, hanem szükség van a nagy társadalom teljes összefogására, mert kellő szervezettséggel teljesen ki van zárva, hogy a Bocskay mint Hajdumegye és általában az egész Tiszántul csapata ne azt a komoly szerepet játssza a magyar futballban, mint amelyre hivatva van.

METEOR
MOZGÓSZINHÁZ

Vasárnap:

„REJTÉLYES HÁZ", izgalmas kalandortörténet **Halmay Tibor, Gustav Diessel** főszereplésével. — Megelőzi: **„Légiutazás Sanghayba"**. Előadások: 3, 5, 7, 9 órakor.

❖❖❖

BÓDOSSY VILÁGREKORDOT JAVITOTT TURINBAN

Torinó, szeptember 9. A főiskolai atlétikai világbajnokság harmadik napján a pécsi Bódossy 194 cm. méter teljesitményével felállitotta a magasugrás főiskolai világrekordját.

•SZINHÁZ•MOZI•HANGVERSENY•

DÜBÖRÖG A FÖLD

A történet a háboruval kezdődik és a békével végződik. Ami közben történik a forgatagban két szürke kis emberverébel: ez maga a film. Dübörög a föld, vérben és szennyben fuldoklik minden, ami emberi, ami szép, ami jó, ami nemes és a pusztulásnak ebben az áradatában összesodródik egy kis amerikai tiszt és egy kis angol ápolónő. A háboru démona keresztülgázol az embereken, de a diadalmas és tiszta szerelem véren és könnyön át legázolja magát a háborutü Félelmetesen szép a téma, tökéletes a rendezés, a szereplők pedig: Helen Hayes, Gary Cooper és Adolph Menjou önmagukat mulják feül. Az Urániában zsufolt házak élvezik nap-nap után a Dübörög a föld-et.

Ártatlanul ült kétesztendőt Timár Áron százados?

akit 29.000 pengő kincstári pénz elsikkasztása miatt négyévre ítéltek el — Azzal vádolták a nyirbátori laktanya gazdasági vezetőjét, hogy képviselő akart lenni, a kincstár pénzét politikai agitálásra használva fel — Elrendelték a pör ujrafelvételét, mert Timár százados megtalálta az ártatlanságát igazoló parancsokat, melyek szerint

felebbvalói utasitására kincstári tulkiadásokra forditotta a hiányzó 29.000 pengőt és saját 10.000 pengőjét

A legmegdöbbentőbb tragédia ártatlanul börtönbe kerülni. De milyen tragédia fényes, tiszti életből, előkelő urnak kijáró megbecsültetésből zuhanni alá a mélységbe, mint sikkasztó, állami pénzt eltulajdonitó, megszégyenitett, rangjától megfosztott tisztnek. Aki ezen a tragédián keresztülment, az átesett a legnagyobb megszégyenitések egyikén, aki ott állott tiszttársai, az egész hadsereg előtt bemocskolt becsülettel, a megaláztatás legkeserübb poharát üritette ki. És mindezt ártatlanul. A szenvedés poklának, a szégyennek micsoda mélységei nyilhatnak meg börtön magányában az ilyen gyalázatba sodort tiszt előtt!

Mindezt végigélte Timár Áron százados, a nyirbátori laktanya gazdasági vezetője. De átélt még ennél többet is: izgalmas heteket, sőt hónapokat, amig kétségbeesés és reménység között hányódva vezette a börtönzárka négy fala közül a maga kiszabaditására a kutatásokat, amig kerestek, kutattak elveszett parancsok, kiutalások után, amelyek végre a fényes tiszti életből lezuhant, megszégyenitett rabnak elhozták a megváltás, a tisztára mosott becsület, a rehabilitálás reménységét.

Mert most erről van szó.

De vegyük csak sorra:

Letartóztatják Timár Áron zsázadost, Thalián tábornok vejét

Az egész Tiszántulon nagy szenzációt keltett ezelőtt két esztendővel a honvédügyészségnek az az intézkedése, amely fogházba juttatta Timár Áron századost, Thalián tábornok vejét. A rendkivül megnyerő külsejü századost Debrecenben nagyon sokan ismerték s ugy tisztelték, mint a kötelességteljesités, becsületesség mintaképét. Annál nagyobb volt a meglepetés, amikor nyilvánosságra került az ügyészség vádirata, amely szerint sikkasztással és csalással vádolták a századost, aki a Rákóczi ezred nyirbátori zászlóaljánál volt a gazdasági hivatal vezetője. Hosszas rovancsolások, vizsgálatok után azt állapitották meg, hogy

a százados 29.000 pengő kincstári pénzt elsikkasztott. Megállapitották, hogy csalást is követett el és házasság szédelgésben is bünös.

A vádak ellen kétségbeesetten védekezett a százados, akit a nyomozás elején már letartóztattak, de védekezése nem tudta megdönteni a vádat és izgalmas tárgyalás után Timár Áron századost a hahdbiróság négy évi fogházbüntetésre itélte, kimondva a rangvesztést is. A honvédügyészség a százados elleni vádját erősitette azzal is, hogy felsorolta Timár Áron cselekedeteit, melyek a politikai életben való érvényesülését célozták. — Mint sulyosbitó tényt hangoztatta a honvédügyész, hogy

Timár Áron képviselő akart lenni a parlamentben és a választást előkészitő munkálatokra volt szüksége a nagy summa pénzre,

politikai agitációra kellett neki a kincstártól eltulajdonitott összeg.

Timár Áron büntetését megkezdte a honvédtörvényszék fogházában és csaknem felét már leülte, amikor az iratok tanulmányozása során rájött arra, hogy

elegendő bizonyitékot tud összegyüjteni ártatlanságának igazolására.

Pörének ujrafeltételét kérte és a rendelkezésére álló iratok, valamint a tanuk neveinek összegyüjtésével megbizta dr. Leveles Imre ügyvéd katonai védőt. Az ujrafelvételi kérelem, tekintettel a komoly bizonyitékok sorára, sikerrel járt és a hadbiróság már folytatja is a kihallgatásokat, iratbeszerzéseket, hogy minél hamarabb megtarthassák az ujrafelvételi főtárgyalást.

Timár Áron a most folyó ujrafelvételi vizsgálat során azt kivánja bizonyitani, hogy a kincstárt nem kárositotta meg 29.000 pengővel, mert

azokat az összegeket, melyeket hiányként állitottak be, a kincstár céljaira használta fel, sőt a kincstár javára költött el 10,000 pengőt a saját vagyonából is.

Ujrafelvételi kérelmében hangoztatja Timár Áron, hogy a nagy kiadásokra, melyek következtében hiány támadt, azért volt szükség, mert

fölöttesei olyan beszerzésekre kényszeritették, melyekre fedezete nem volt.

A parancsot nem tagadhatta meg, mert nem akarta magát esetleges kedvezőtlen minősitésnek kitenni. Viszont a tulkiadást nem számolhatta el a hadbiztosságnál, mert ott nem vették figyelembe, mint nem szabályos kiadást. Timár Áron több, mint 30.000 pengő hiányát kivánja igazolni ilyen tulkiadások cimén. Azt, hogy a tulkiadásként szereplő összegeket nem a saját, hanem a kincstár céljaira használta fel, számlákkal, iratokkal és tanukkal bizonyitja. A lovak részére a Timár Áron bizonyitékai szerint, szabályellenesen adtak ki dupla zabadagokat és szénát. A legénységi szalmazsákokat többször ujitották meg, mint azt a szabályzat előirja. A fütőanyag felhasználásánál is szabálytalanság történt, mert

nagyobb mennyiségü fütőanyagot követeltek a laktanya fütésére, mint az előirva volt és több helyiséget is kellett füteni.

A fa hamarabb elfogyott és parancsra vásárolni kellett, bár nem volt már rá fedezet. Nagy hiányt okozott a fütőanyagnál az is, hogy a laktanyában nyitott tüzhelynél főztek, ami lényegesen több tüzelőt kiván, mint a zárt tüzhely. Ezen a cimen

éveken át 12.000 pengőre gyült a tulkiadás, melyet fedezni kellett más célra tartott pénzből.

Többször kérte, hogy nagyobb menynyiségü fával számolhasson el, de kérését nem teljesitették. Jártak a bizottságok a laktanyában, megállapitották, hogy nyilt tüzhely van és több tüzelő fogy, de mégsem számolhatta el a nagyobb famennyiséget, mert zárt tüzhelynek megfelelő famennyiség volt megszabva és a más számadást nem fogadták el, csak amit a szabályzat előirt. Hiába hangoztatta, hogy nem zárt a tüzhely, hanem nyitott. A szabály szabály maradt!

Kérelmében hangsulyozza Timár Áron, hogy kényszerhelyzetben volt, amikor előljáróinak parancsait teljesitette a tulkiadásokkal kapcsolatban. Megtörtént, hogy a szóbeli parancsot irásban kérte, hogy bizonyiték legyen arra, hogy milyen körülmények tették szükségessé a tulkiadást.

Több irásbeli parancsot, mely tulkiadást eredményezett produkál is az ujrafelvételi vizsgálat során.

Annak igazolására, hogy milyen kiadásokra kellett néki, mint a gazdasági hivatal vezetőjének pénzt kiadni — szabályellenesen, — bizonyitja, hogy a lakatanya legénységi szobáiban képeket kellett bekreteztetni 127 pengőért. Ezt a pénzt nem számolhatta el, mert a szabályzat nem engedte.

Nem volt rá fedezet és néki mégis meg kellett a kereteket csináltatni.

Nagyon érdekes a téglaügy. A raktárból eltünt 1500 tégla. Később kiderült, hogy

egy hadirokkanthoz került, aki ajándékul kapta, hogy házat tudjon épiteni magának. Az elszámolásban nem vehette fel, hogy ajándékul adták el az 1500 téglát.

A tiszti sportpályán például jégverem épitésére kapott parancsot. Nem volt rá fedezet és kénytelen volt a parancsot ugy teljesiteni, hogy a saját pénzéből épittette fel a jégvermet.

Elmondja még Timár Áron perujitást kérő iratában, hogy hiába tiltakozott a több kiadást jelentő szóbeli parancsok ellen, megkapta a parancsot irásban is s azt neki teljesiteni kellett.

Gyors letartóztatása következtében eltünt több iratja, nyugtája számlája és nem tudta előbb bizonyitékait előadni, csak most, hogy sikerült azokat előkeresni.

Timár Áron ellen házasságszédelgés miatt is eljárás indult. A vád szerint Timár Áron, aki nős ember volt — Thalián tábornok leányát vette feleségül, — házasságkötése után egy évvel, levelet irt megszállt területen élő tanitónő ismerőséhez, nagyobb összegü pénzt kért tőle kölcsön és azt irta neki, hogy ha sok elintézendő dolgát elvégzi, feleségül veszi.

Ezzel a váddal szemben bizonyitani kivánja Timár Áron, hogy

a tanitónőt, Lebák Gizellát ki sem hallgatták az ügyben.

A feljelentést ellene házasságszédelgés miatt nem a tanitónő tette meg, sőt nem is tudott a feljelentésről. Ennek igazolására kéri a tanitónőnek diplomáciai uton való kihallgatását. A tanitónőt azonban tényleg

szándékában van feleségül venni, de csak válóper befejezése után,

amely most van a nyiregyházi törvényszék előtt folyik. Lebák Gizellát már régebben feleségül kérte, még a házassága előtt. Állást is szerzett a részére magyar területen, de a tanitónő nem jött át és igy házasodott aztán meg Timár százados.

A rendkivül érdekesnek igérkező ujrafelvételi tárgyalás iránt igen nagy az érdeklődés katonai körökben. Timár Áron különben a perrel egyidejüleg kéri, hogy a kincstár fizesse vissza 10.000 pengőjét, melyet kényszerhelyzetben költött el a kincstár javára.

Bencze Mihály.

Világmárkás autó é. motor kerék-ar PNEU,
autóalkatrészek
amerikai kocsikhoz, Citroen összes typusaihoz,
felszerelési cikkek
legolcsóbb beszerzési forrása
Saját érdekében kérjen árajánlatot.
Nagy Jozsef automobil szaküzlete Budapest, VI. Andrássy ut 34 Tel. Aut. 221-97. 285-63

ISKOLAI BEIRATÁSOK ALKALMÁBÓL
fogkefe, körömkefe, hajkefe, fogkrém, szappan stb. szükségletét legolcsóbban beszerezheti
Parfümerie Kardos
PIAC UCCA 61. SZÁM.

4851 pengőt jövedelmezett augusztusban a köztemető

Az elmult hónapban a lezárt felekezeti temetőkben eltemetett holttestek kiásására és a köztemetőben leendő eltemetésére az engedély 18 esetben adatott ki.

A lezárt felekezeti temetőkben levő meg nem telt sirboltokba leendő hozzátemetésre az engedély 2 esetben adatott.

Az elmult hónapban a köztemetőben 158 holttestet temettetett el, melyek közül ingyenes temetés volt 48.

Ravatalozás eszközöltetett az elmult hónap folyamán 65 esetben, ebből 7 I. osztály, 13 II. oszt., 21 III. oszt. és 24 alagsori ravatalozás volt.

A köztemető mult havi bevétele 4851.— pengő. A bevételi összeg megoszlása a következő: sirhelyekből 1745.— P, ravatalozásból 1388.— P, sirásásból 603.— P, orgona és kandelláber használatból 28.— pengő, sirgondozási dijakból 989.— P és egyéb cimen 98.— pengő.

A LEGJOBB HIRDETÉSI ORGÁNUM A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG.

Csapókerti élet, porban, sárban, munkahiányban

Miből éljen a csapókerti iparos, boltos, ha mindenki a „városban" vásárol?

Tudják, hol a Csapókert?

Ki mennek a Csapó ucca végére, az Árpád térről befordulnak valamelyik kis zuguccába, nem balra, hanem jobbra és ahol nem lehet egyebet látni, csak egy nagy porfelleget: ott a Csapókert.

Debrecen város legnagyobb külsősége.

Por és por és por mindenütt. Igaz, hogy nem mindig. Ha nincs szél és nem jár arra kocsi, akkor nincs porfelleg sem, mivel azonban a Csapókert éppen eléggé forgalmas és gyakran járnak arrafelé járművek: igen ritka az az idő, amikor husz métert előre lehet látni az uccákon.

Esős időben pedig sár van és a csizma bokán felül süpped a pocsolyába. Ilyenkor téglából készit hidat — át a latyakon — a lakosság.

És mégse csunyák a kis uccák, mert fiatal akácfák sorfala zöldel végig rajtuk és teszi magkapóvá az apró házacskák hatalmas városát. És nem is olyan csunyák a házak. Kicsinyek, de rendesek, tiszták és gondozottak, redőnyös és zsalugáteres ablakokkal, rádióantennákkal és a kapukon a felirással:

Vigyázz, mert a kutya harapós!

Ez szinte elmaradhatatlannak látszik a csapókerti házak kapujáról. Majdnem mindegyiken ott diszeleg és riasztja el a látogatót. Ugyhogy az ember alig mer becsengetni a házba, mert mindjárt felhangzik a vészes ugatás.

Egymásután öt házba csengetek be, hogy megtudjam, kik a lakók. Ime a sorrend:

1. Cipészmester. 2. Cipészmester. 3. Asztalosmester. 4. Gazda. 5. Tisztviselő.

Aztán a munkáról beszél és előadja, hogy mühelyében rettenetesen kevés a megrendelő. Rendes butort szinte már el is felejtett késziteni. Hébe-hóba kell készitenie egy zsámolyt vagy asztalt, ez az egész munkája. Néha még keritést is csinál.

— De még ezekre is ritkán van itt szükség — mondja, — bemennek a népek a városba vásárolni, ha valamire szükségük van. Igaz-e öcskös?

És cuppanós csókot nyom fia egészséges, pufók orcájára.

Cipész, aki alig emlékszik, mikor csinált utoljára cipőt

A cipészmester egész rendes külsejü és belsejü mühelyben dolgozik, de segédje nincs, csak tanulója. Azt, hogy dolgozik, nem csupán képletesen irtam le, hanem valóban munkálkodik, egy gyerekcipőbe veri be a szegeket. Patkót is ver rá.

— Kell ez itt az embereknek, — mondja. — Alig van valaki, aki ne hordana patkót a cipője sarkán. Spórolni kell a költséggel, a bőr pedig nagyon kopik, azt mondják.

A munka ugyan kevés, de annyit megkeres, hogy éhen ne haljon. Se ő se a családja, pedig öt gyerekről kell még gondoskodnia a feleségén kivül. Nagyon olcsón kell dolgozni, mert óriási a konkurrencia és talpalásért meg sarkalásért két pengőt kér, éppen csak hogy rá nem fizet. Arra szinte már nem is emlékszik, hogy mikor csinált utoljára egész cipőt.

— Ja igen — mondja — a multkor kijött ide hozzám egy Csapó uccai hentesmester, lehet ugy másfélhónapja, az csináltatott magának egy pár cipőt, huszonkét pengőért. Nem csináltatnak errefelé cipőt az emberek. Ha valakinek uj cipőre van szüksége, akkor bemegy a városba és vesz az üzletben. Azt mondják, hogy ott sokkal olcsóbb. Hát lehet, hogy olcsóbb, de szerintem nem olyan jó, mint amit mi készitünk a mühelyben. A gyári áru sohasem olyan tartós, kérem, tessék elhinni.

Egy feketekendős asszony jön be a mühelybe. Egy pár cipőt hoz magával.

— Jónapot kivánok — kezdi, — jaj de rosszul varrta meg mester a multkor a gyerek cipőjét.

A mester meglepetten néz rá.

— Rosszul biz'a — folytatja az asszony — mánis elszakadt, alig járt benne a gyerek egy hónapig.

A mester kezébe veszi a cipőt, hatalmas szakadás van rajta, forgatja, nézi, aztán ezt mondja:

— Hiszen van már annak két hónapja is, hogy összevarrtam ezt a szakadást!

— Hát két hónapja, — hagyja helyben az asszony, — mindegy az. Akkor sem lett vóna szabad mán elszakadni! Most mennyit kér a varrásért?

— Hát nézze Slemákné, hogy ne panaszkodjon, megcsinálom magának harminc fillérért, — mondja a cipész.

De Slemákné panaszkodik és kijelenti, hogy husznál többet nem hajlandó fizetni.

— Hát lopom én a pénzt?! — szól méltatlankodva.

Huszonnégy fillérben megegyeznek.

Miből él az ember, ha nincs munkája?

A másik cipészmester szintén olyasféle panaszokat mond, mint az előbbi, hagyjuk hát ki és beszéljünk az asztalosról.

Éppen az udvaron hever egy nyugágyban és egy barnaképü, csöpp magyarral játszik.

— Hogy miből élek, kérem? — felel kérdéssel a kérdésre, — azon néha magam is eltöprengek. Mert tessék el hinni, kérem, érdekes dolog az, hogy miből él az ember, ha nincs munkája.

Ezt olyan egykedvüen mondja, mintha arról beszélne a feleségével, hogy mi legyen ebédre, turóscsusza-e vagy mákostészta.

Az a szerencse, hogy a saját házamban lakom, máskülönben nem tudom mi lenne velem. Igaz-e öcskös?

Az utóbb feltett kérdés a barnaképü, kis kölyökhöz szólt, aki négyéves kora ellenére is megértően bólogatott fejével.

— Igaz, apuka — szólalt meg vékony hangján és két kis kezével erőteljesen belemarkolt a mester hosszurapödört bajuszába.

— Tetszik látni ,még ez a taknyos is igazat ad nekem, — mondja derüsen az asztalos — nemsokára éhenhalok. Igaz-e öcskös?

Ezzel előhuz a zsebéből egy hatalmas körtét és jóizöt beleharap.

— Itt terem a saját körtefámon — mondja — van még egy szilvafám is, de azonkivül aztán más gyümölcsöt nem látunk egész nyáron.

Hiányzik a kivitel a csapókerti gazdának is

A gazda. Hát kérem a gazda itt sem különbözik a többi gazdától .Itt is azon panaszkodik, hogy nincs ára a buzának, nem lehet eladni, nincs mit enni, husz hold föld mellett még ruházkodásra sincs pénz.

— Tessék nézni — mutat magára, — husz hold földem van és rongyos a ruhám, szakadozott a csizmám. Hát való ez?!

Ő ugyan nem ugy értette, de tényleg való. Valóban tépett a ruhája és szakadozott a csizmája.

— Akár el tetszik hinni, akár nem — beszéli — már egy hét óta nem is ettünk mást ebédre az asszonnyal, mint kenyeret, meg paprikás-szalonnát. Még jó, hogy ez is van, örülni kell neki, kérem.

Nem látszik rajta, hogy örül neki.

Dühös. Azt mondja, hogy a kormány az oka mindennek, nem gondoskodott eléggé a gazdákról.

— Mit szól az adóbuzához bátyám? — intézem hozzá az aktuális kérdést.

Legyint:

— Nem ér az semmit, kérem. A napi áron vennék be a buzát, osztán állandóan azt hangoztatják mégis, hogy ne féljünk, ne jajgassunk, mert közelesen emelkedni fog a buza ára, mert lesz kivitel, lesz eladás, lesz pénz. Dehát ha lesz pénz, akkor mért nem veszik be magasabb áron a buzánkat? Erre tessék felelni..

De bizony nem tudtam neki választ adni. Azt mondtam, kérdezze meg a kormánytól. Az intézi állitólag ezt az ügyet.

„Azt kell nézni, hogy jön jobban ki az ember"

A tisztviselő, aki állami alkalmazott, 180 pengőt kap havonta a lakbérrel együtt, nincsen csak egy gyereke, egészen rendesen tudnak hát élni. Éppen csak azt kérdezem meg tőle, hogy hová jár vásárolni.

— Hová? A városba, — feleli, — hová járhatnék máshová.

— Hát itt is vannak boltok, itt is vannak mühelyek, itt is ki lehetne adni a pénzt — védelmezzük a csapókerti ipart és kereskedelmet.

Igy válaszol:

— De szerintem a városban olcsóbb. Ide már csak harmad, akár negyedkézből jut az áru és a gyári készitmény is olcsóbb, mint amit egy egyszerü mühelyben készitenek. És nekem elsősorban azt kell néznem, hogyan jövök ki jobban. Nemde kérem?

*

Ez hát a helyzet odakint. A lakosság hetven százalékának egyáltalán nincs pénze vásárlásra vagy megrendelésre, akinek pedig van, az bejön a városba és itt szerzi be szükségleteit. Nem csoda hát, ha a külsőségi iparosok és kereskedők egyre többet és egyre hangosabban panaszkodnak. És nem győzik eleget hangoztatni, hogy ők sem drágábbak, mint a városiak, sőt talán olcsóbbak is. Csak elfogultsággal vádolják a saját közönségüket.

REMÉNYI GYÖRGY.

A Pool-Cedok Egylet imaházában (J. kir. hg-u. 49) imaszéki jegyek válthatók f. hó 10-tól este 6—7-ig, vasárnap d. u. 3—7-ig. Előjogok f. hó 15-ig érvényesithetők. Elnökség.

Szorgalmas munkával megélhetését biztosithatja. Kezdőket betanitunk. Szaktudás nem szükséges! Már az első napokban keresethez juttatjuk és egy havi eredményes müködés után fixfizetést nyujtunk. Személyes jelentkezés okmányaival, amelyekből eddigi müködése igazolható, szervezési irodában: Debrecen, Ferenc József ut 72. sz., I. emelet délelőtt 10—12 óra között.

Bármilyen könyvkötészeti munkát igen jutányos áron, elsőrangu kivitelben készitünk. Nagy Károly és Társai könyvkötészete Ferenc József ut 49. Telefon 20-18.

Filléres hentesüzlet Csapó u. 14. sz. alatt. A mai nehéz gazdasági helyzet megkivánja, hogy a nagyközönségnek mindenféle rétege legolcsóbban vásároljon pontos kiszolgálás mellett. (Zsiradékot és prima hentesárut)

Városi versenytárgyalások

A polgármester a Nagycserén létesitendő csendőrőrslaktanya összes, u. m. föld, kőmüves, elelyező, ács, tetőfedő, bádogos, asztalos, lakatos, mázoló, üveges munkáinak vállalatbaadására nyilvános zárt ajánlati versenytárgyalást hirdet.

A beadás határideje 1933 szeptember 15. délelőtt 10 óra.

A polgármester Debrecen sz. kir. város székháza külső homlokzati tatarozásának kőmüves és mázoló munkájára nyilvános versenytárgyalást hirdet.

Ajánlat csak a város által kiadott és a városi müszaki ügyosztálynál (Rendőrségi palota, III. emelet) kapható ürlapon tehető.

A beadás határideje 1933 szeptember 20. délelőtt 10 óra.

Csak szabályszerüen kiállitott, aláirt, pecséttel lezárt, sértetlen boritékban elhelyezett és közvetlenül vagy posta utján beadott ajánlatok vétetnek tárgyalás alá.

LAPUNKAT PARTOLJA, HA A „FÜGGETLEN UJSÁG"-BAN HIRDETŐ CÉGEKNÉL SZERZI BE SZÜKSÉGLETEIT.

Tiszántúli Közgazdaság

Mezőgazdasági értékesitési ankét Debrecenben

A Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara országos jelentőségü értékesitési szakértekezletet hivott össze Debrecenbe szeptember hó 18-ára.

Az évek óta tartó értékesitési válság már régen felboritotta azt az egyensulyt, ami az agrártársadalom bevételei és kiadásai között az egészséges gazdasági rendben fennállott s az aratás után bekövetkezett nagymérvü terményárzuhanások a végletekig kiélezték az amugy is sulyos helyzetet.

A báró *Vay* László elnöklete alatt megtartandó szakértekezletnek a célja: megkeresni és előtárni azokat a lehetőségeket, amelyek az egyensulyi helyzet helyreállitásához, a terményárak emelésén keresztül vezetnének s ugy a belső piacokon, mint exportrelációban az agrárproduktumok árnivójának emelésére alkalmasak.

Vitéz *Czeglédy* Béla mezőgazdasági kamarai igazgató fogja vázolni az agrárértékesités terén, különösen a tiszántuli vonatkozásban ma fennálló helyzetet s konkrét számadatokkal igazolja a gazdabevételek és kiadásoknak a mai árviszonyok melletti tarthatatlan arányát.

Varga László mezőgazdasági kamarai titkár az agrárértékesités aktuális kérdéseinek mikénti alakulására a gazdatársadalom kivánságait fogja előterjeszteni s azokat az általános elveket terjeszti a szakértekezlet elé, amelyeknek figyelembevételével kell a mezőgazdasági értékesités problémáit a jövőben kezelni, hogy az agrár-érdekek e téren megfelelően érvényre jussanak.

Meissner Károly kamarai titkár az állatértékesités kérdéseit s az e téren tennivalókat a Tiszántul különleges helyzetére tekintettel fogja az értekezlet elé tárni.

Az értékesitési ankétra a földmivelésügyi és kereskedelemügyi minisztert, a m. kir. Külkereskedelmi Hivatalt, Kereskedelmi és Iparkamarát, törvényhatósági gazdasági egyesületeket s a tiszántuli gazdaérdekeltség vezető egyéniségeit, köztük számos országgyülési képviselőt és felsőházi tagot hivott meg a kamara.

Ujabb tapasztalatok a vetőmag őszi csávázásánál

ifj. POPOVITS GYULA,
a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete Tiszántuli kirendeltségének főnöke.

Érdekes, de kellemetlen megfigyeléseket tett a folyó évben a magyar gazda, mert igen sok helyen megállapitható volt, hogy különösen a buzánál az üszög sokkal nagyobb mértékben lépett fel, mint az előző években. Figyelmesebben vizsgálva a fertőzést, majdnem mindenütt az volt megállapitható, hogy az ugynevezett utó fertőzésről van szó.

Az utófertőzés ellen az ezévi tapasztalatok alapján mostmár minden kétséget kizárólag megállapithatóan nedves csávázással csak egész kis mértékben lehet védekezni. Ezzel szemben a megbizható porpácokkal eszközölt csávázás után ilyen utófertőzés vagy egyáltalán nem, vagy csak kis mértékben történt. Ennek az a magyarázata, hogy a porpácolószerekkel kevert magvak elvetés után is védve vannak, mert a vetőmagvakhoz tapadt porpácolószer mintegy steryl udvart képez és igy az utófertőzéstől mondhatnám szinte tökéletesen megvédi a vetőmagot. Ez a tapasztalat különösen indokolttá teszi a megbizható porpácolószerek még szélesebb körü alkalmazását annál is inkább, merthiszen tudomás szerint Magyarországon az ősz mindig száraz és ilyenkor nedves csávázással nagyobb gazdaságokban nem is tudnak elkészülni kellő időre. Igen gyakori eset és sajnos a legtöbb gazda saját kárán tanulja meg, hogyha nedves csávázás után a vetőmag nincsen tökéletesen kiszáritva, ugy elvetés után csirázni kezd, a csira száraz talajba jutva tönkremegy. Gyakran láttam kiszállásaim alkalmával ilyen eseteket, amikor már messziről meg lehet különböztetni a ritkán kelt vetést, mivel a vetőmag egy nagyrésze tönkrement a fenti ok miatt és csak egyrésze kelt ki jól a későn jövő eső miatt.

A gazdaközönség érdekében állónak tartom, hogy fentiekre felhivjam figyelmüket, amikor a közeljövőben megkezdik a vetést, de figyelmeztetnem kell arra is, hogy az utóbbi években sok uj porpácolószer került forgalomba. Gyakorta hangos reklámmal hirdetnek olyanokat is, amelyek még nincsenek kellően kipróbálva, tehát megbizhatatlan hatásu porpácolószerek, Ilyenkor a magyar gazda sokat kifogásolt maradisága és konzervatizmusa kellő ellensullyal lép fel mert a legtöbb gazda nagyon helyesen ragaszkodik azokhoz a porcsávázószerekhez, amelyeket már évek óta kipróbált sok ezer gazdaság és amelyeknek kellő gyakorlati multja teljes garanciát nyujt arra, hogy azok teljes eredménynyel alkalmazhatók.

Nem értek ugyan egyet a porcsávázószerek hangzatos reklámjaival, melyek szerint a porcsávázás a legolcsóbb, merthiszen olcsóbb is lehetne, de az kétségtelen, hogy a megbizható porcsávázószerekkel eszközölt csávázás tényleg olcsóbb, mint a rézgáliccsávázás, merthiszen igen számos gyakorlati adat van arra, hogy jó porcsávázószerek alkalmazásával holdanként 10 kg. vetőmagot tényleg meg lehet takaritani és jelentős többtermést is el lehet érni amaz egyszerü oknál fogva, hogy porpácolószerekkel kezelt vetőmag sokkal sürübben és egyenletesebben kel ki, mivel megbizható porpácolószerek sohasem támadják meg a vetőmag csirakészségét. Viszont rézgáliccsávázással ez legritkább esetekben kerülhető el, sőt nagyon sok gazdaságnál tapasztaltam, hogy rézgáliccal egyenesen agyoncsávázzák a vetőmagot. A rézgálicnak a csirakészségre való káros befolyása teljes érvényesüléséhez sajnos Magyarországon alap van. Ugyanis a tartós száraz idő következtében a legritkább esetben lehet azt elkerülni, hogy csávázás közben bár szemmel nem is látható, de kisebb helyeken a vetőmag megsérült és ilyenkor a rézgálic csirabántó hatása mindig megmutatkozik.

Fentieknél fogva nagyon természetes tehát, hogy a porpácolt vetőmag sokkal jobban kel ki és az is természetes viszont, hogy a sürübb kelésnek nagyobb áttelelés és nagyobb termés a logikus következménye.

❖❖❖

Sercegő üszök a Hortobágyon

Sercegő üszök megbetegedések fordultak elő csütörtökön és pénteken a hortobágyi cifragulyabeli szopós borjuk között. A Debreceni Gazdasági Egyesület felkéri az ott legeltető gazdákat, hogy a tárgyban a titkári hivatalt vasárnap, azaz szeptember 10-én délelőtt felkeresni sziveskedjenek.

❖❖❖

KEDVEZMÉNYES ÁRU VETŐMAG-AKCIÓ.

A Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara felhivja a gazdaközönség figyelmét, hogy a m. kir. földmivelésügyi miniszter által folyamatba tett őszi takarmány vetőmag-akció keretéből még szeptember hó 15-ig lehet kedvezményes áru vetőmagvakat igényelni.

Beszerezhető ezuton 30 százalékos árkedvezménnyel: fehérbárcás ólomzárolt hazai származásu lucerna, biborhere, fehér somkóró, szöszös bükköny, pannon bükköny, őszi takarmány borsó és fehér virágu laposmagvu csillagfürt vetőmag.

Igénylések a Tiszántuli Mezőgazdasági Kamarához Debrecen, Hunyadi u. 5. küldendők, illetve jelentendők be.

❖❖❖

HIRDETMÉNY

Az appaállatok kötelező vizsgálatáról szóló 1927: XXV. t.-c. illetőleg ennek a végrehajtása tárgyában kiadott 33,000—1928. F. M. sz. rendelet 2. §-a alapján felhivom a város érdekelt lakosait, akik a tulajdonukban levő apaállataikat (bikák, kosok, kanok) a jövő évben köztenyésztésre kivánják felhasználni, hogy ez irányu szándékukat folyó évi szeptember hó 1. és 15-ike között az elsőfoku közigazgatási hatóság Kossuth ucca 20. sz. földszint 46. sz. szobájában a hivatalos órák alatt szóban vagy irásban jelentsék be.

A jelentésnek tartalmaznia kell: az állattulajdonosának a nevét, az állatok faját, fajtáját, az állat korát, különös ismertető jeleit; végül azt, hogy a bejelentett állatra állittatott-e már ki tenyésztésre jogosit ójgazolvány?

Debrecen, 1933. évi augusztus hó 5.

Dr. Vass Károly,
tb. főjegyző.

KÖNYVESHAZ

A DEBRECENI KISGAZDASÁGOK 1931. ÉS 1932. ÉVI JÖVEDELMEZŐSÉGI EREDMÉNYEI.

(Dr. Kesztyüs Lajos gazdasági akadémiai r. tanár könyve.)

Fenti munka a szerző által a debreceni m. kir. gazdasági akadémián létesitett számtartási központ által vezetett 23 debrecvidéki kisközépgazdaság 1931. és 1932. évi vagyoni és jövedelmi helyzetét mutatja be. A munka elején szerző behatóan és nagy felkészültséggel ismerteti a számtartásnak és a számtartás statisztikai adatgyüjtés elterjesztésének a különböző viszonylatokban, különösen magán-, közgazdasági szempontból és az agrárpolitika szempontjából való fontosságát. — Röviden bemutatja továbbá a kisgazdák által vezetett számviteli rendszert és az adatgyüjtés módját. — A vaskos negyedrét alaku 74 oldal terjedelmü füzet főrészét a gazdaságok 1931. és 1932. évi számtartás statisztikai adatainak összehasonlitása képezi, 21 táblázatba összefoglalva. — Itt a tőkeviszonyok ismertetése, a nyershozam és üzemköltség részletezése közben bemutatja a növénytermelés és állattenyésztés, valmint az egyes állattenyésztési ágak nyershozamának egymáshozi viszonyát. — Nagy fontossággal bir ezeknek a 2 év alatti eltolódása. — Ezekből, valamint a többi adatokból is messzemenő következtetések vonhatók le, hogy mily irányban kellene haladni a termelés szervezése és irányitása terén, hogy a mezőgazdaságnak itt számszerüsitett kóros jelenségei megszünjenek. A nagyfontosságu adatokat tartalmazó táblázatokhoz rendkivül érdeks magyarázatok füződnek. — Kiderül ezekből mezőgazdasági viszonyoknak évről-évre bekövetkező romlása. U. i. még fokozott üzemköltség és intenzitás dacára sem tudták a gazdák a nyershozam csökkenését, — az egyre rosszabbodó árak miatt, — megakadályozni. — Ezáltal a már előzően is meglehetősen csekély tiszta jövedelmet kitermelő gazdaságok — egy-két kivételtől eltekintve, — veszteségesekké váltak. — Be vannak mutatva az összes jelentősebb számtartási adatok is, mint a mezőgazdasági bevétel, nemzetgazdasági bevétel, eladósodottság, üzemveszteség, vállalkozói veszteség stb. melyek egybehangzóan bizonyitják az egyre rosszabbodó mezőgazdasági helyzetet. — Szerző igen nagy munkát végzett eme adatoknak az összegyüjtésével és megfelelő módon való feldolgozásával, amivel az aktuális mezőgazdasági üzemi problémák megoldásának a lehetőségét hatalmas mértékben elősegitette.

E hézagpótló és a mezőgazdaság sorsának tiszta tükörképét nyujtó munka a szerző kiadásában jelnt meg. — Megrendelhető a szerzőnél 4 pengőért.

❖❖❖

BROMFIELD: HUSZONNÉGY ÓRA.

Az Athenaeum 2 pengős regénysorozatának szeptemberi kötete.

Bromfield azok közé a nagy amerikai irók közé tartozik, akik tul vannak már a születő uj kultura romantikáján s fölényesen, elfogulatlanul tudják szemlélni az Ujvilág minden szépségét és csufságát, erényét és bünét. Bromfield regénye — egyike az utolsó év legnagyobb világsikereinek — a bün és gyönyör, a pénz és nyomoruság modern Bábelének, New-Yorknak életét mutatja meg nekünk, ahogy egy napba huszonnégy óra süritve elzug s elviharzik az időben. Páratlan gazdagsággal s mély, keserüen megértő emberismerettel vonultatja fel előttünk a milliárdost és a gangstert, az aggszüzet és az ucca lányát, ifjut és öreget, szegényt és gazdagot, győztest és elbukót. A legmegragadóbb és legnagyszerübb arcképgaléria egyike Bromfield alakjainak élettől részeg karneváli fölvonulása és e sok különböző sors és sok különböző jellem mind titkos szálakkal kapcsolódik egymáshoz. A pompásan megrajzolt alakok élete, életének ugyanazon nap elérkező sorsdöntő perce izgalmas, vágtató tempóju, megragadó regénnyé kerekedik, amelyben végezetül nem csak New-York van benne, hanem az egész emberi élet, nemcsak egy sor jellegzetes és érdekes figura, hanem maga az ember.

Diák sapkák Sport sapkák
legolcsóbb beszerzési forrása
FARKAS SAPKAÜZEM
Debrecen, Széchenyi u. 3.

Megérkezett a mézédes
Mathiász-féle szőlő
minden nap frissen kapható.
KONTSEK GÉZA K. RT-NÁL,
Kossuth ucca.

Huszonnégy építésiengedélyt adott ki a város augusztusban

Debrecen város müszaki ügyosztálya augusztusban a következő épitési engedélyeket adta ki (első név az épittetőé, a második a vállalkozóé):

Székely Adorjánnak Nagycsere 40. szám alatt 2 szoba, konyha, istálló épitésére. Épiti: Takács Péter kőm.

Végh Imrének Bszörményi ut 30. szám alatt szoba, konyha, veranda épitésére. Épiti: Tóth Ferenc kőm.

Szentesi Istvánnak Kuruc u. 87. sz. alatt szoba, konyha, kamara, nyárikonyha, kamara épitésére: Épiti Szabó István kőm.

Kovács Sándornak Kerti u. 6. sz. a. (told.) szoba, veranda épitésére. Épiti: Veres Lajos kőm.

Zákány Józsefnek Botond u. 8. sz. alatt (told.) előszoba épitésére. Épiti: Takács Albert épm.

Sarkadi Sándornak Délisor 1-b. sz. alatt (told.) konyha, kamara, előszoba épitésére. Épiti: Marsalkó László kőm.

Ferge Ferencnek Ondód, Gál dülő 23. sz. alatt 2 szoba, konyha, istálló épitésére.

Kiss Antalnak Köleséri Sámuel u. 5. szám alatt nyárikonyha épitésére. Épiti Bottka Lajos kőm.

Szőke Sándornak Méhes u. 21. sz. a. szoba, konyha, kamara, előszoba, nyári konyha, kamara épitésére. Épiti: Bottka Lajos kőm.

Béres Sándornak Veresegyházi Tamás u. 17. sz. alatt nyárikonyha, kamara épitésére. Épiti: Kiss István kőm

Maretyák Gyulának Igricz u. 27. sz. alatt (told.) konyha, kamara épitésére. Épiti: Bottka Lajos kőm.

Elek Imrének Csóka u. 15. sz. alatt 2 szoba, 2 konyha, 2 kamara, 2 veranda 2 előszoba épitésére. Épiti: Sápi István kőm.

Komlóssy testvéreknek Andrássy ut 91. sz. alatt (told.) szoba, konyha, fürdőszoba, előszoba, kamara épitésére. Épiti: Asztalos András épm.

Gáll Ferencnek Árpádtér 22. sz. alatt nyárikonyha épitésére. Épiti: Malatinszki Sándor kőm.

özv. Keresztes Mihálynénak Epreskert u. 1-b. sz. alatt (told.) szoba, veranda épitésére. Épiti: Kós Pál kőm.

Balogh Sándornénak Fujter u. 50. szám alatt 2 szoba, 2 konyha, 2 kamara 2 belépő épitésére. Szücs István kőm.

Boros Gábornak Patai u. 3. sz. alatt (told.) konyha, kamara, előszoba épitésére. Épiti: Török Sándor.

özv. Balla Jenőnének Simonyi ut 30. szám alatt család ház épitésére. Épiti: Balla Jenő épm.

Dr. Génessy Sándornak Poroszlay ut 5 szoba, konyha, kamara, elő- és fürdőszoba, terasz épitésére. Épiti: Takács Albert épm.

Danczinger Lajosnak Leinengen u. 2 szoba, előszoba, konyha, kamara és 1 szoba, konyha, kamara épitésére. Épiti: Kiss István kőm.

49. sz. alatt szoba, konyha épitésére. Épiti: Bottka Lajos kőm.

Kiss Sándornak Huszár Gál u. 11. szám alatt szoba, konyha,, kamara, előszoba épitésére. Épiti: Fehér Lajos k.

Kiss Andrásnak Méhes u. 25. sz. a. szoba, konyha, kamara, előszoba épitésére. Épiti: Bakos István kőm.

Dr. Nagy Jánosnak Vigkedvü Mihály u. 64. sz. alatt 3 szoba, konyha, kamara, elő- és fürdőszoba épitésére. Épiti: Fehér Lajos kőm.

Hogy szervezik meg nagysikerü vásáraikat az amerikai városok?

A methodista lelkésztől a temetkezési vállalkozóig mindenki a vásár szolgálatában áll — Milyen szervezet egy amerikai város kereskedelmi kamarája? — Reklám sajtóval, rádióval, világhirü sztárokkal, repülőgéppel, autón körutazó zenekarral, reklámszónokokkal — Ingyen autóbusz-utazás a vásárra, de aki nem vásárolt eleget, visszafelé már fizet — A vásár nemcsak vásárlási alkalom, de a legkitünőbb szórakozás is

Ipari vásár volt Debrecenben.

Amióta erre a vásárra folyt a készülődés, amióta láttam az iparosság lázas igyekezetét, a kereskedőkkel vállvetve, hogy ez a vásár sikerüljön — folyton azokra az ilyenfajta vásárokra gondoltam, amelyeket Amerikában láttam. Nem a milliós nagy városok vásárait, hanem körülbelül olyan lakosságu városokét: mint Debrecen.

A cél egy Debrecenben is — az amerikai vásá-ban is. Üzleti forgalmat hozni a városba.

Hogy készül hát Amerikában egy vásár — amit ott fair-nek nivnak.

Ezeket ott: a kereskedelmi kamarák rendezik. Minden városnak meg van a saját kereskedelmi kamarája. (Chamber of Commerce.) Életrevaló szervezetek ezek, melyeknek az a feladatuk, hogy vásárló kzönséget a vidékről is behozzák.

Ha a városba vezető utak rosszak; akkor biztosan a kereskedelmi kamara fogja az akciót vezetni mindaddig, mig az utakat meg nem javitják.

Ha a városnak nincsen elég gyára, akkor a kereskedelmi kamara vezetői addig keresnek, kutatnak, mig tőkét találnak, mely gyártelepet létesit a városban.

Ha valmilyen ércet vagy szenet találnak a vásoshoz közel, biztosan a kereskedelmi kamara hozza össze a pénzcsoportot a kiaknázásra.

Ha a városban nincsen elég szórakozóhely, akkor a kereskedelmi kamara gondja, hogy ilyenek létesüljenek a városban. Képesek eldeputációzni messze vidékre, hogy a szórakoztató ipar egy szakértőjét megtalálják és leszerződtessék.

És folyton ötleteket valósitanak meg, melyekkel a közönség vásárló kedvét biztositják.

Eleven szervezetek ezek, a vezetők agilis emberek — és bürokratizmust hiába keresnénk bennük.

A kereskedelmi kamara vezetősége irányitja a vásárt, a fair-t, de annak megszervezésébe az egész város társadalmát a methodista lelkésztől — a temetkezési vállalkozóig bevonják. És ott a bizottsági tagság semmiesetre sem jelent *csak* cimet, hanem, aki ilyen testületben tisztséget vállal, az szakadtalanul dolgozik és agitál a sikerért.

Mert ott az első gyüléstől kezdve, ahol megállapitják a vásár dátumát, annak megnyitásáig *mindenki* csak a sikerért dolgozik. Fanatikusan hisz kerülni *kell* és azt hiszem, ha a vásár rendezői közül valaki is kétkedését merné nyilvánitani a sikert illetőleg: nagyon gyorsan elnémitanák. Talán az amerikai ember veleszületett optimizmusából, talán a lokalpatriotizmusból ered — hogy az amerikai el sem tudja képzelni, hogy valami ne sikerüljön, amit az ő városa rendez. Pontosan kijelölik mindenkinek a szerepkörét — s aki talán az előbb mosolygott, amikor azt olvasta, hogy esetleg a methodista lelkész is helyet foglal a vásár rendezői között, annak elárulhatom, hogy a lelkészek a környéken szoktak agitálni a vásár sikere érdekében.

Elmennek a felvirágozott autókon a szomszédos helységekbe, teherautón zenekart is visznek. Megállnak a helység közepén: játszanak egy-két nótát: aztán tüstént egy autó tetejére perdül egy ügyes szónok és remekbekészült beszédben bizonyitja be, hogy a helység minden lakosának, öregjének, fiatáljának ott kell lenni a vásáron. Vannak bizottságok: egy, amely csak a vásár kiállitási anyagát gyüjti, másik a vásár tartama alatti szórakozások programját állapitja meg, a harmadik a propagandát intézi: szóval mindennek meg van a maga bizottsága:

Persze: ott aligha lehet arról szó, hogy főleg helyi ipari termékeket állitsanak ki — mert kéziipar már alig van. Amerikában a kisipar már a régmulté, megölte azt a gyáripar. Az amerikai nem tudja: mit veszitett azzal, hogy a kisipart kiirtották. A kiállitás anyagának összegyüjtése ott nem nehéz, mert hiszen az amerikai üzleti felfogása: ipartermékének, portékájának mindenütt, ahol csak alkalma nyilik hirdetést szerez. Akik a szórakozásokat, látnivalókat intézik: igyekeznek olyan müsort összeállitani, hogy az valóban vonzó legyen, tényleg becsalja a közönséget a városba. Nem ritkaság, hogy egészen kis városok is országos sztárokat léptetnek fel a vásár ideje alatt. A felléptidij — nem a belépőjegyek árából kerül ki. A különbözetet a vásár rendezősége téríti meg. Kifizetődik. Aki a sztárt eljön meghallgatni, az pénzt hagy a városban.

Legfontosabb: a propaganda bizottság munkája. Amikor megalakulnak: első dolguk a sajtót bevonni. Nemcsak a helybelit, de az egész környékét. Sajtópropaganda, még hozzá jól megszervezett sajtópropaganda nélkül elképzelhetetlen egy vásár.

A sajtóra hárul a feladat, a közöntani, a vásár készülő szenzációira a figyelmet felhivni.

A sajtó tüzel, a sajtó lelkesit, a sajtó buzditja a közönséget a vásárlásra. De a sajtón kivül is: a propaganda minden eszközét felhasználják. A rádiótól kezdve a repülőgépig.

Egy példa: Minden szomszéd helységből ingyen autóbuszokon szállitják be a közönséget a vásárra. (Hazafelé ellenben már fizetni kell annak, aki nem tudja vásárló szelvényével igazolni, hogy bizonyos összeget elvásárolt a városban.)

És a közönség, a falvak, a kis városok közönsége özönlik a fair-re (vásár), ahol nemcsak jutányosan vásárolhat, de nagyszerüen szórakozhat is.

Hogy nagy áldozattal jár igy rendezni egy vásárt? Igaz. De a siker az amerikai rendezési módot igazolja. Ott a közönség' akit becsaltak, bevonzottak a propagandával a városba, megtalálja a szórakozást, megtalálja a nagyszerü vásárlási alkalmakat.

Ezért van széditő sikerük — az amerikai városok vásárainak. A kereskedők is megtalálják számitásaikat — és a közönség is.

Fáy Fisher Andor.

Leányok gazdasági irányu szakneveléséről

Az angolok egy neves filozófusa és pedagogusa, *Spencer* bölcsen jelölte meg a nevelés lényegét, amikor azt mondta, hogy minden nevelési tervnek próbaköve, vajjon okoz-e a gyermeknek gyönyörüséget vagy nem? A tudás értékét pedig az szabja meg elsősorban, hogy mennyire támogat bennünket az élet szükséges feltételeinek megértésében. Ha a néhány évtizeddel ezelőtti multba tekintünk vissza, ugy azt láthatjuk, hogy a szülők gyermekeiket csak a legszükségesebb alapismeretekre tanittattak. Különösen állott ez a leánygyermekes szülőkre. Mert ugy gondolták, hogyha elvégzi a leány az elemi- és a polgári iskola négy, avagy a felsőbb leányiskola hat osztályát, az ezen iskolában megszerzett ismeretanyag elég szellemi alap lesz reá nézve. Ha aztán még némi háztartási munkát, a főzést, sütést, varrást is megtanulja, jó gazdaasszony, feleség, anya lehet belőle. Az elmult három évtizeddel ezelőtt nem egy apa és anya gondolkodhatott igy, minthogy a béke nyugalmas napjaiban nem is volt hiu ábránd a férjhezmenés lehetősége, egy jó férj megszerzése. Általában nyugodtan gondolhattak a szülők arra, hogy igy a polgári jólétet, avagy a megélhetést biztosithatják gyermekeiknek. Aranykorszaka volt ez az idő az emberiségnek. A földet szilárd alapnak éreztük összes felépitményeivel, szellemi kincseivel, amelyen következetes rendszerességgel élhette a teremtés koronája napjait. Ma a föld tüzhányónak tünik fel, amelyen az emberek anyagi, szellemi kincsei a végzet kiszámithatatlan hatásaira rommá, hamuvá változnak, ahol a ma elvetett eszmemag kisarjadzását a bizonytalanság köde homályositja el. Most uj világ akar születni uj szerkezetekkel. A vajudás tüneteit látván, az embernek a lehetőség határain belül máskép kell leraknia életutjainak alapjait. Az uj alapok lerakása vonatkozik természetesen a leánynevelésre, a leányok ta-

Ha a nő legszebb és talán legnehezebb hivatását, az anyai tisztet nem töltheti be, ha az élet mai Szaharájában nem lehet hitves és anya, ha kenyérkeresetre van utalva, melyik képzés és pálya lehet megfelelő számára? A tudományos képzés? Elvitázhatalan, hogy a léleknek szép diadémja az agy és szív nemesirányu kimüvelése és főkép arra lehet értékes, aki állandó szomjuságot érez, hogy a tudás üditő forrásához menjen, akiben meg van a lelkesedés, a kitartás. De kérdés, ha már elvégezte a nő a főiskolát, ha agya tudással, ismeretekkel telitett lesz, kincset jelent-e önmagának ez, hasznot hoz-e mindez a társadalomnak, ha nem érvényesitheti szellemi képességeit? Mit ér az a tudás, aminek nincs érvényesithetési tere és lehetősége? Hogy a szinképelemzés révén megállapitották, hogy a Marsban ásványi termékek vannak, tekinthetők-e ezek a társadalom gazdasági javainak? Ugyanugy az a tudás is holt kincs, amelyet tulajdonosa nem hasznosithat, mert ebből sem magának, sem a társadalomnak előnye nem származhatik. Melyik óvó, tanitó, tanár és tanárnő tud ma elhelyezkedni, *ma*, amikor a gazdasági, a társadalmi, a pedagógiai strukturák összezsugorodásának szomoru szemlélői vagyunk? *A praktikus, a gyakorlati irányu nevelés az ut, az igazság és az élet.* Tehát az életet kell bemutatni a tanitásban, hogy életet biztosithassunk a jövő nemzedékének. A gazdasági és szakirányu nevelés a legszembeünőbben jegecesedik ki talán a közgazdaságtanban. Ez a tantárgy mutatja ki azokat a hiányokat, amelyek a magángazdaságban felmerülnek és módot nyujt elháritásukra. Ez a tantárgy kutatja fel élesszemmel azokat a tévedéseket, amelyekbe nemcsak az egyesek, hanem egész nemzedékek, az államok kormányrudjainál álló férfiak belebotlanak. Ez a tudomány küzd a logika, a tények megdönthetetlen bizonyitékaival a tévedések, az előitéletek ellen, amig más alakulása vagy irányváltozása nem következik be a gyakorlati életnek. Itt láthatja mindenki és ezért szükséges, hogy lássa a nő is, hogy mennyire kis atomja az ember az egésznek, mint amilyen kis része a magángazdaság a közgazdaságnak, itt győződhetik meg arról, hogy a részek az egésszel milyen szerves összefonódottságban vannak. Van-e ember, férfi és nő, akit ne érdekelne a termelés, a forgalom, a fogyasztás, a munka, a tőke szerepe, ezek legalaposabb ismerete, továbbá a tőke és a munka harca, a gépek jelentősége, a munkáskérdés, a kamatvétel problémája? Van-e halandó, akit a fogyasztás nagy problémái és vele kapcsolatban a takarékosság, a fényüzés, a válságok, a mai világválság — amelynek hinárjában senyvedünk —, a pénz, a valutagondok ne érintenének? Kell-e gyakorlatibb téma, mint amiben élünk: a kereskedelem, a közlekedés, a biztositás és mindezek ágas-bogas megnyilatkozásai? És a többi tárgyak: könyvvitel és keresk. levelezés, keresk. számtan, a gyorsirás, gépirás, az idegen nyelvek és mindezek mellett ott szerepelnek az általánosan mivelő tantárgyak: az irodalom, a történelem, a természettan és a vegytan — kitünő alapok, hogy leányaink ne álmodozó, hanem munkás, saját erejük segitségével boldoguló tagjai lehessenek a társadalomnak.

Francia feleségével haza kellett jönnie egy Debrecenből Párisba vándorolt bányásznak

Márton Lajos nyugodtan csákányozta a szenet a pilisszentiványi bányában, amikor egyszer csak hire futott, hogy a francia gyárak magyar munkásokat keresnek. Márton Lajos, akárcsak sok magyar munkás még, megszédült erre a hirre és rózsásabb szinben látta maga előtt a jövőt: itt az alkalom kimemi külföldre, pénzt keresni, sok pénzt keresni és aztán hazajönni teletömött tárcával, hogy ne kelljen aggódni többé, mit hoz a holnap, lesz-e munka, lesz-e kenyér.

Márton Lajos leszerződött négy esztendővel ezelőtt az egyik francia müselyemgyárba és kiment dolgozni heti száznyolcvan frankért. Nem volt nagy ez a fizetés, körülbelül százhusz pengőnek felelt meg, de szépen lehetett élni belőle és Márton Lajos meg is nősült, francia lányt vett el feleségül és élt vele szépen, békésen, boldogan. Az asszony is dolgozott a férfi is.

Nem is féltette az állását Márton Lajos, kétévenkint megujitotta odakint lakhatási engedélyét és nem is volt baj egészen mostan áprilisig. — Mert amikor áprilisban ujból lakhatási engedélyért folyamodott, azt mondották neki, hogy többé nem adják ki számára, a franciáknak nem kell külföldi munkás, jobb lesz, ha visszamegy hazájába.

És Márton Lajosnak jönni kellett. Ott kellett hagyni a békés kis párisi munkáslakást, fel kellett pakolni kis cókmókját. Vonatra ült feleségével együtt. Belgiumba mentek át, ott próbáltak munkához jutni, de hiába, mert a belgák is szivesebben adnak munkát saját honfitársaiknak és a szerencsétlen fiatal magyar munkásnak onnan is menni kellett.

Hazajött. Most itt lakik Debrecenben, szüleinél, a Kut ucca 1. sz. alatt, francia asszonyával együtt. — Munkát keres, akármilyen munkát a maga és a felesége számára. Bármilyen munkát elvállalna ő is, meg a szolid kis francia asszony is, csak olyan munkára vágynak, amely semmi mást, csupán a mindennapi kenyeret adná meg nekik.

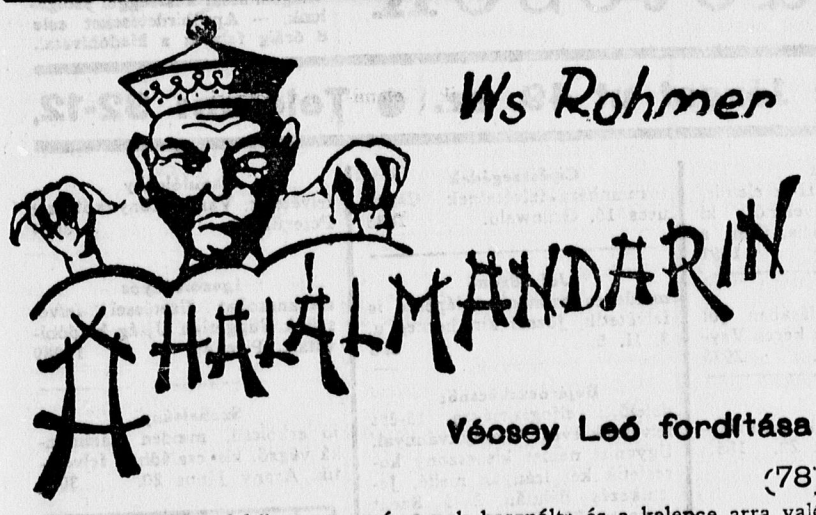
Márton Lajos és felesége semmi mást: csak éppen dolgozni szeretnének! . . .

Márton László
uri szabó üzletét
HATVAN U. 2 ALATT MEGNYITOTTA
Legelegánsabb
öltönyöket és kabátokat
olcsó árak mellett készit!

Pervesztes lett a debreceni táblán a berettyóujfalui izraelita hitközség

A debreceni táblán a polgári tanács szombaton tartott tárgyalást abban a perben, melyet a berettyóujfalui izraelita hitközség inditott *Konrád* József vaskereskedő ellen. A pör azért indult meg, mert a vaskereskedő emeletes bérházat épitett a zsidó templom elé, csak egy öl széles átjárót hagyva. A hitközség az egész udvar szélességét kérte, mert azt a vaskereskedő szülei ugy hagyták meg. A tábla elutasitotta a hitközséget, kimondva, hogy a telek egész tulajdonával nem rendelkeztek a vaskereskedő szülei és különben is a templom ujjáépült már és uccai kapuja is van. A hitközség igy elesett attól a 6000 pengőtől, melyet az udvar át nem engedése miatt követeltek a vaskereskedőtől.

A FÜGGETLEN UJSÁG
hirdetései mindig eredményesek!

Véosey Leó fordítása

(78)

Azután mögötte feltünt egy másik alak is.

— Fu-Manchu! — suttogta barátom a sötétségben, amely elrejtette őt teljesen elölem.

Valóban Fu-Manchu volt... az, akit mi oly gyámoltalannak gondoltunk kába álmában. Ime, csodálatos valósága a kinai ravaszság végtelenségének. Olyan nagyszerüen szinlelte az ópiumtól elkábult embert . . . és ugyanakkor félrevezette Karamanéht, aki bizonyára a legjobban ismerte már a szokásait. És várt... lesbenállva... és eljátszotta szerepét ... mialatt egész detektivcsoport vette körül a házat!

Arra gondoltam, hogy azt a szobát bizonyára mindig ópium-barlangnak használta és a kelepce arra való volt, hogy megvédelmezze mély álmaiban.

És most a rettentő csapdának feltalálója, amelybe mi vakon belerohantunk, lámpást emelve a feje fölé, végigjött a pincében, követve azt a barna emberkét, aki Weymouth-ot cipelte. A lámpás homályos fénye valóságos erdejét világitotta meg az óriási, mérgesszinü, puffadt gombáknak... amelyek a talajról felkusztak a sikos falakra és borzalmas parazitákként kapaszkodtak a tetőbe.

Fu-Manchu olyan óvatosan kerülgette ki mindegyiket, mintha legalább is viperák lettek volna.

Azoknak az ütéseknek robaja, amelyekre már előbb is figyeltem és amiket folytonosan hallottam, valóságos orkánná nőtt. Fu-Manchu és szolgája áthaladtak a boltiv alatt, közben Fu-Manchu egyszer még visszatekintett a mély pincesorra. A lámpát eloltotta vagy talán elrejtette és mialatt vártam, homályos agyamban átgondolva mindazt a kegyetlenséget, ami ebben az agyban összpontosult, távoli lárma hangjai jutottak a fülembe.

Azután hirtelen minden hang megszünt. Dr. Fu-Manchu becsukott egy nehéz ajtót; és legnagyobb meglepetésemre észrevettem, hogy az ajtó legnagyobb része üvegből volt. A gombák foszforeszkáló fénye homályosan megvilágitotta az egész pincét. Fu-Manchu halkan beszélt és hangjában semmi felindulás sem reszketett. Volt valami állatias a nyugalmában. Persze, hiszen olyan merész, kegyetlen cselekedetre készült, amire mi sem számitottunk. Mi az üvegajtó becsukása után, az eltompult lármában is homályosan felismertük, hogy a rendőrség betört a háznak valami elbarrikádozott részébe... hogy jönnek, akik megmentenek minket... akik akasztófára fogják juttatni az átkozott kinai doktort!

— Rájöttem, — kezdte Fu-Manchu megfontoltan, — hogy maguk sokkal inkább megérdemlik a figyelmemet, mintsem sejtettem volna. Az ember, aki meg tudja oldani az „Arany elixir" titkár (nem oldottam én meg, csak elloptam belőle keveset! — gondoltam magamban!) az az ember még értékes lehet számomra! Mr. Nayland Smith és az English Scotland Yard terveit pedig meg kell tudnom! Ezért, uraim, önök még élnek... egyelőre!

— És maga az akasztófán lesz hamarosan! — dörmögte felé mérgesen Weymouth. — Maga és egész sárga bandája!

— Nem hinném, — hangzott a nyugodt felelet. — Legtöbb emberem biztonságban van: néhányan mint matrózok szálltak a gőzösökre, mások más módon távoztak. Ah!

Ez az egyetlen utolsó szócska jelezte azt az izgalmat, amiből az imént megmenekült. A mérges gombák között fény repkedett... de egy hang sem jutott el küntről hozzánk; ebből tudtam, hogy az üvegajtónak majdnem hermetice kellett elzárnia a helyiséget. Itt sokkal hüvösebb volt, mint azokon a pincerészeken, ahol áthaladtunk, szédülésem már kezdett mulni és egyre tisztább lett a fejem. Ha tudtam volna, hogy mi következik, átkoztam volna ezt a föleszmélést, inkább könyörögtem volna az ájulásért, hogy megmeneküljek attól a látványtól, ami bekövetkezett.

— Ez Logan! — kiáltott fel Weymouth és hangjából kiérzett, hogy milyen vadul igyekszik kiszabaditani magát kötelékeiből. — Logan! — kiáltotta. — Logan! Erre... — Segitség!

(Folytatjuk.)

ANYAKÖNYVI HIREK

A debreceni állami anyakönyvi hivatalnál a következő bejelentések történtek:

Születések: Vass János timársegéd, leány: Eszter. Hűse József földmunkás, fiu: Mihály. Komáromi József földmunkás, fiu: Imre. Harmat Sándor tehenész, fiu: Sándor. Pásti Károly földmunkás, leány: Erzsébet. Pigler Ernő hentessegéd, leány: Emma. Szabó Lajos kocsis, leány: Anna. Rocska József földmunkás, fiu: József és két törvénytelen ujszülött.

Házasságok: László János—B. Nagy Ilona. Várady József—Dikácz Ilona. Fodor Antal—Csath Ilona. Lábos Sándor—Szander Erzsébet. Nagy Lajos—Korbély Magda. Márton József—Huber Teréz. Nagy József—Mónus Róza. Kele Dénes—Gundert Erzsébet. Svets Gyula—Papp Anna. Hentesy János—Fazekas Ilona.

Halálozások: Özv. Tóth Ferencné Boldog Julia. ref. 77 éves, Bellegelő 249. Váradi Sándor ref. 62 éves, Bellegelő 140. Zanócz Károly r. kath. 5 hónapos, Pesti u. 4. Bucz György ref. 52 éves, Virág u. 44. Uri Sámuel ref. 88. éves, Diófa u. 10. Özv. Arany Andrásné Harsányi Eszter ref. 64 éves, Bezerédi u. 8. Özv. Katona Bálintné Oláh Zsuzsa ref. 70 éves, Arany János u. 22. Korcsolai Ilona r. kath. 2 napos, Csillag u. 42. Orsó József r. kath. 63 éves, Bellegelő 469. Arany Gyula ref. 26 éves, Kishegyesi ut 40. Németi János ref. 79 éves, Kishegyesi ut 40. Sipos András r. kath. 33 éves, Mikepércs.

Vásároljon hirdetőinknél.

RAFAEL KUBELIK, a nagy Kubelik zeneszerző fia Debrecenben járt

Kubelik Jánost sokan ismerik Debrecenben. Azonfelül, hogy mint ünnepelt müvész annakidején az egész világot, igy Debrecnt is meghóditotta, ehez a városhoz családi kapcsolatok is füzik. Kubelik ismert debreceni uricsaládból nősült. Igy sokakat fog érdekelni Debrecen idegenforgalmának ujabb érdekessége: nchány napig baráti körben itt tartózkodott a nagy Kubelik egyik fia: Rafael Kubelik.

A baráti kör, amelyet emlitettünk természetesen Jan Kubelik baráti köre. Szivesen látott vendég ott a mester fia is. Szenes Zsigmond doktor, a Kubelik-család régi, hü barátja, oly sok emlékezetes Kubelik-koncert hajdani amatőr-impresszáriója, lehetővé tette, hogy közelebbről is megismerkedjünk Debrecennek ezzel az érdekes vendégével.

Milyen lehte a nagy mester legfiatalabb fia? Ha voltak percek, amikor attól tartottunk, hogy holmi sasfiókkal lesz találkozásunk, ez a félelmünk Rafael Kubelik puszta megpillantásával nyomban eloszlott. Magas, karcsu, rendkivül erőteljes ifju, arca csupa egészség és derü. Érdekes, hogy nemcsak alkatra nem örökölte atyja fizikai sajátságait, arca, beszéde, előadásmódja sem emlékeztet semmiben a nagy mesterre. Csak egy valami: az a magávalragadó lelkesség, amellyel a müvészetről, hivatásáról beszél.

Rafael Kubelik ugyanis szintén müvész. Hét gyermeke közül egyet sem „akart" müvésznek nevelni Jan Kubelik, négy mégis az lett. Rafael is szorgalmasan látogatta a gimnáziumot, amikor egyszer csak türhetetlen lett számára a mathematika és görög nyelvtan. Attól kezdve csupán a hegedüjének élt. Ma a fiatal muzsikus-generációnak nemzetközi viszonylatban egyik legnagyobb reménysége. A prágai, bécsi lapok zenekritikusai egyértelmüen azt irják róla, hogy rendkivüli tehetség s csak azt nem tudják, vajjon mint hegedüs, mint dirigens, vagy mint komponista jelentékenyebb?

Mindezeket Szenes doktortól kellett megtudmunk, mert az ifju Rafael különlegesen szerény és sikereiről a világért nem szólna még barátaink unszolására sem. Beszélgetésünk nem vett lendületet mindaddig, amig személyes kérdésekkel unszoltuk. De annál jobban nekitüzesedett, amikor általános esztétikai kérdések kerültek szőnyegre.

Rafael Kubelik, a maga husz esztendejével, mint dirigens és hegedüs és zeneszerző, nem hive egyik modern iskolának sem. Erőltetetteknek, természetellenesseknek érzi a modern irány mintaképeit. Rafael Kubelik ideálja: Mozart. Benne megtalálta azt az igazi müvészt, aki csak a tiszta inspirációnak engedelmeskedett s aki a legszerényebb eszközökkel tudta kifejezni mindig a legnagyobb érzéseket. Mozarton nem lehet tuljutni, Mozarttal nem lehet betelni Csupa tüz az ifju Rafael amikor mesteréről beszél.

— Wagnerral egyelőre lezárult az opera története, — körülbelül ezt feleli, amikor a drámai zenéhez való viszonya iránt érdeklődöm. Rafael Kubelik igen nagy zseninek tartja Wagnert, de nem tudja egészen helyeselni, hogy maga-magán kivül nem ismert el más muzsikust. És nem tudja helyeselni, hogy az irodalmat összekapcsolta a zenével. Ez — szerinte — sem az irodalomnak, sem a zenének nem vált előnyére. Rafael Kubelik nem hive a programzenének, s az, amit Wagnerről mond, sokszor félelmetesen emlékeztet Eduard Hanslickra, a zseniális kritikus-kortársra, persze annak tulzásai nélkül Az ifju Kubelik még nagyon is Wagner hatása alatt áll, ugy érzem, talán azért a nagy igyekezet: natásától függetleni-teni magát.

Rafael Kubelik csak azt komponálja, amit hall. Ez alatt azt kell érteni, hogy nem ül le a kótapapiros elé kalkulálni és variálni és permutálni, mert a zene nem mathematika, hanem sziv és fül dolga. Nem modern és nem konzervativ. Muzsikus. Hallani fogunk még róla.

(—d)

Süketség gyógyitható!

Euphonia találmány, specialistáknak bemutatva. Megszünteti a nagyothallást, fülzugást, fülfolyást. Számos köszönőlevél. Kérjen dijmenes tájékoztató leirást „Zoellner" jeligén Haasenstein és Voglertől Budapest, Dorottya u. 8.

HIMLŐOLTÁSI HIRDETMÉNY

Debrecen sz. kir. város elsőfoku közigazgatási hatósága, mint közegészségügyi hatóság értesiti az érdekelt lakosságot, hogy az őszi póthimlőoltások a f. évben szeptember hó 10-én, vasárnap délután 2 órakor fognak megtartatni a Kossuth ucca 20. számu épület földszint 37. számu helyiségében.

Erre az időre és erre a helyre be kell hozni mindazokat a gyermekeket, kik a f. évi március hó 1-ső napja előtt születtek s eddig valamely okból még nem oltattak be.

Debrecen sz. kir. város elsőfoku közigazgatási hatósága.

KÁVÉHÁZBAN
ÉTTEREMBEN
CUKRÁSZDÁBAN
BORBÉLYNÁL
kérje
A FÜGGETLEN UJSÁGOT

Egy apróhirdetés egyszeri közlése 10 szóig, két napilapban, a Debreceni Független Ujságban, a Debreceni Ujságban HÉTKÖZNAP 50 FILLÉR, VASÁRNAP 70 FILLÉR.

Apróhirdetések

Vastag betüvel szedett szavak duplán számitanak. — Üzleti hirdetésre más tarifa. — Felvilágositással készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Ferenc József ut 49. sz. ● Telefon: 32-12.

Házasság

Házasság
céljából megismerkedne dohánynagyáruda önálló üzletvezetője olyan komoly urilánnyal, vagy fiatal özveggyel ,aki 15—20 ezer pengővel az üzletbe a betársulást lehetővé tenné. Választ fényképpel „Biztos jövő" jeligére e lap kiadóhivatalába kérek. 1815

Férjhezmenne
egy szerény igényü fiatal intelligens házias teljesen árva keresztény leány, kinek hozománya meghaladja a 2000 P-őt. Leveleket a kiadóba „Szerencse" jeligére. 2954

Megnősülne
harminchét éves keresztény malomtulajdonos legalább tizezer pengő hozománnyal, amit ingatlannal 100 százalékig biztositana. Leveleket a kiadóba. Városi malom jeligére kérek. 2993

Levelezés

Bohém
fiatal szinész disztingvált urhölgy ismeretségét keresi. Leveleket Toprini nász jeligére kiadóba. 2996

Legnagyobb
nagyhatalom a tudás! Tankönyvek az összes iskolák részére kaphatók használtan is. Vétel, csere Springer könyvüzletében, a Főuccán.

Betöltendő állás

Kiszolgálóleányt
hosszabb szakmabeli gyakorlattal felveszünk Deusch Albert és Fia. 1827

Jómegjelenésü zletszerzők
nők is, magas jutalékkal és fix-szel azonnalra felvétetnek. Jelentkezés a Debreceni Ujság kiadóhivatalában, Kossuth u. 3. délelőtti órákban. 2930

Pénztáorsnő
Petőfi téri festéküzletbe megbizható családból felvétetik. Jelentkezni Piac 10. 1819

Deutsches
Fräulein wird für Nachmittag zu zwei Kindern gesucht. Adresse in Redaktion. 1761

Cipészsegédeket
felveszek raktári munkára Nagy Béla cipőüzeme, Berek u. 8. sz. Csapó u. kanyarnál. 219

Keresek
I-ső gimnázista és II-ik elemista fiam mellé nevelőnőt, ki perfekt német, francia. Cim a kiadóban. 1851

Korpa,
takarmányliszt eladásában jól bevezetett ügynököt keres Vaymalom, Kisujszállás. 2975

Egy
szak segédet keresek lisztüzletbe. Deák Ferenc u. 22. 1855

Intellig.
deutsch fräulein sucht Nachmittagstelle. Dr. Zemplényi, Arany János u. 1-a. II. 2973

Papirzacskóragasztáshoz
munkásnőket felveszek. Német, Varga u. 27. 1853

Pénzbeszedést
is végző hivatalszolga az Adria Biztositó Társulathoz kaucióval felvétetik. Jelentkezés hétfőn reggel 9 órától. 3033

Napszabóságban
jártas szabómunkás azonnalra felvétetik. Magyar Ruhaipar. 230

Kifutóleány
kézimunkaüzletbe felvétetik. — Pikó, Kossuth u. 2. 3041

Cipészsegédek
texmunkára felvétetnek Csapó ucca 15. Grünwald. 1833

Jól főzőnő
mindenes azonnali belépésre is felvétetik. József kir. herceg u. 3. II. 6. 256

Bejárószakácsnőt
délelőtti elfoglaltságra 15-ére felveszek éves bizonyitvánnyal. Ugyanitt német kisasszony kerestetik két leányka mellé. Jelentkezés délután 3—5 Szent Anna u. 25. Orvosi rendelő. 2987

Házmesternek
csakis gyermektelen házaspár felvétetik. Sámsoni ut 9. „Gazdaram" csárda. 1860

Jó családból
való fiut pincértanulónak felveszek. „Korona" étterem. 3011

Gyakorlott
kiszolgálóleány felvétetik Sajtházban, Kovács vasüzlet mellett. 3017

Kisgazdaság
szőlő, kertészet önálló munkálására komenciót felveszek. — Homok 72. 3036

Tanulóleány
felvétetik. Varjas könyvkötészet Péterfia 17. 3054

Igazolványos
rikkancsokat fizetéssel felveszünk Független Ujság kiadóhivatala, Piac 49. 10089

Szobaleány,
jó erkölcsü, minden házimunká végző, kis családhoz felvétetik. Arany János 20. 3051

Állást keresők

Penzió
Simonyi ut 11. szobák ellátással és anélkül is kiadók. 1834

Intelligens
uri leány gépirástudással szerény dijazásért állást keres. — Cim a kiadóban. 227

Otthon
elvégezhető irásbeli munkát magyar, német levelezést, forditást, másolást vállalok. — Ugyanott 1—2 személy részére tisztán kezelt izletes kóser házikoszt kinordásra is kapható. Kardos, Jókai ucca 36. szám.

Középkoru
intelligens nő délutáni elfoglaltságot keres. Gyermek, öreg és betegszeretö. „Megbizható" jeligére. 1830

Perfekt
házvezetőnő, aki kitünően süt, főz, varr, uradalomba, gazdaságba állást keres, esetleg helybeli uri családnál. Sesztina u. 4. 149

Nagy
helyi ismeretséggel biró volt kereskedő izr., ki a magyar és német nyelvet ugy szóban, mint irásban teljesen birja, kers mielőbbi belépésre raktárnoki, felügyelői, pénzbeszedői vagy bármilyen más állást. Referenciákkal szolgál. Hajlandó próbaidőre is elmenni. Kardos, Jókai ucca 36.

Német
nő, perfekt főzőnő, kitünően varr, állást keres. Sesztina u. 4. 228

Ellátás

Középiskolai
tanulót teljes ellátásra korrepetálással felvesz izraelita család. Csapó u. 52. Grünwald. 1834

Teljes ellátást
adok két középiskolás lánynak, vagy egyetemi hallgatónőnek különbejáratu szobában zongora használattal. Ferenc József ut 16. III. 1. 1804

Teljes ellátásra
jutányosan elvállalok izr. fiut vagy leánykát. Zongora van. — Hatvan u. 31. keresztépület. 1835

Főiskolai
hallgatókat, középiskolásokat elsőrangu penzióra elfogad uri család. Cim a kiadóban. 1797

1—2 fiu-
vagy leány-gyermeket elfogad teljes ellátásra kóser koszt mellett Glück Sándorné, Arany János u. 17. 173

Középiskolás
vagy egyetemi hallgatónő izr. uricsaládnál lakást, teljes ellátást kap. Zongorahasználat. — Cim a kiadóban. 1753

Középiskolás
leánynak teljes ellátást ad uri család méltányos dijazásért. — Zongora van. Hatvan u. 64. sz. uccai lakás. 145

Két
izr. diákot központban teljes ellátásra elfogadok. Angyal, Csapó u. 26. 1861

Izletes
kóser, esetleg bármilyen diétikus ebédkosztot ad Glück Sándorné, Arany János u. 17. 172

1—2 diákleányt
vagy fiut teljes ellátásra zongorahasználattal olcsón elvállalok, külön szobába. Lorántffy 42. 2954

Egy
iskolai tanulót teljes ellátásra elfogadok. Kossuth ucca 9., varroda. 2969

1—2
leányt olcsón vállal külön szobában tanitónő. Lorántffy u. 42., jobbra. 2997

Oktatás

Iparmüvésznövendékeket
külön- és csoportórákra elvállal Biró Erzsébet, Kossuth 22. sz. 1364

Urileányok,
uriasszonyok szabást-varrást tanulhatnak dr. Balázsné női divatszalonjában, Hunyadi 24. sz. 1843

Zongorázni
tanitok kezdőket és haladókat akadémiai módszer szerint havi 4 pengőtől kezdve, kivánatra slágereket és magyar nótákat is. Cim a kiadóban.

Schmidt Mici
tudatja tanitványaival, hogy a tanitást megkezdi. Kezdőknek, haladóknak, társalgás irodalom és müvészettörténelem Piac u. 41. szám. 1808

Németül
tanit azonnali konversatioval. — Kossuth u. 30. 2863

Naményi
gyors- és gépiró iskolában a beiratás s a tanitás megkezdődött. Felnőttek gyors kiképzése. Helyesirástanitás, szépirástanitás. Olcsó tandij. Államérvényes bizonyitvány. Batthyány u. 9. sz. 1798

Okleveles tanitónő
házitanitói állást vagy magánvizsgára előkészitést vállal. — „Szorgalmas" jeligére kiadóba. 2974

Zongorázni
órákat vállal akadémián vizsgázott tanárnő. Lehel ucca 45. 245

Zongoraórák
jutányosan haladóknak, kezdőknek, cigányosan nóták. Gyakorolni lehet nem tanulóknak is. Eötvös ucca 90. 3047

Megtanitom
a hosszu élet titkára. Cim kiadóban. 3052

Üzletek

Püspöki
palotában, Révésztér 2. sz. alatt üzlethelyiségek nov. 1-re kiadók. Értekezni g. gondnoknál, Kálvin-tér 17. 1731

Üzlethelyiség
(jelenleg italmérés) Csapó ucca 10. sz. alatt kiadó november 1-re. Értekezni az udvari lakásban. A/10

Üzlethelyiség
borpince jutányosan kiadó. Hunyadi ucca 21. 1824

Tolnai-féle
üzlethelyiség (Piac 49.) azonnal kiadó. Értekezni Magyar Általános Hitelbanknál. 1718

Forgalmas
utvonalon kiadó üzlethelyiségek mészárosnak, cipésznek kiválóan alkalmas. Goldmann, Külsővásártér 13. 1852

Szép
saroküzlethelyiség — hozzávaló pincével havi 30 pengőért kiadó. Simonffy u. 59. 3010

„Korona"
vendéglő éttermeivel együtt kiadó. Értekezhetni Kut 110., Nyomtató 16. Ugyanott kettőszobás emeleti lakás. 1848

Üzlethelyiség
Piac ucca 56. alatt kiadó. 3004

Hölgyfodrászüzlet,
jómenetelü, biztos megélhetést nyujtó, belvárosban olcsón eladó. Cim kiadóban. 3655

Kiadó lakás

Hatvan u.
42. sz. alatt egy négy szoba és mellékhelyiségekből álló lakás október 1-re, ugyanitt egy kétszobás lakás november 1-re kiadó. Értekezni g. gondnoknál, Kálvin-tér 17. sz. 1731

2 szobás
parkettás, fürdőszobás lakás nagy előszobával Hungária palotában kiadó. 1806

Püspöki palotában
2, 3, 4 és 5 szobás lakások nov. 1-re kiadók. Értekezni g. gondnoknál, Kálvin-tér 17. 1731

Egy
szoba, konyhás, kamarás lakás azonnal vagy szeptember 15-re kiadó. Nyil ucca 48. 2936

Kálvin-tér 10.
sz. ház egész udvarral október 1-re kiadó. Értekezni g. gondnoknál, Kálvintér 17. 1731

Teljesen
különbejáratu csinosan butorozott szoba kiadó. Nagyon szép udvarban. Ehrenfeld Benő Péterfia u. 48. hátul az udvarban, keresztépület. 73

Vár u.
11. sz. alatt négyszobás lakás november 1-re kiadó. Értekezni g. gondnoknál, Kálvintér 17. 1731

Kiadó
egyszobás, konyhás lakás. Salétrom u. 24. Értekezni: Papp Lászlónál, Ferenc József ut 16. 3009

Három
szoba, előszoba, konyha, pince október 1-re kiadó. Szepességi ucca 14. 1821

Kiadó
Péterfia 48. gyönyörü garzonlakás, parkra nyiló csendes szoba, balkon, konyha, házmester. Ugyanott csinos butorozott szoba. 3006

Árpádtér 5.
egy szoba, konyha, speiz kiadó. Igen szép. 1816

Uccai
3 szoba, fürdőszobás lakás kiadó. Egy darab használt ajtó eladó. Vigkedvü 54. 3000

Butorozott
szoba zongora- és fürdőszobahasználattal kiadó. Péterfia sarok, Eötvös 1. sz. 218

Egy
butorozott szoba és orvosi rendelőnek alkalmas két szoba Kálvin-tér 5. szám alatt emeleten kiadó. 3040

Különbejáratu
uccai elegánsan butorozott szoba kiadó. Széchenyi u. 29. 1857

Kiadó
18 hold föld. Értekezni Lorántffy u. 21. 2995

Egy
vagy két szépen butorozott uccai szoba kiadó. Piac u. 49., II. emelet. 1856

Kiadó
egy szép szoba, konyhával október egyre. Csonka ucca 18. 2988

Egy
csinosan butorozott, bejáratu szoba kiadó. Deák Ferenc u. 22. 1854

Szent Anna
64. alatt három szoba, fürdő- és előszobás nyugalmas udvari lakás azonnal kiadó. 2713

3 szobás,
fürdőszobás és 2 szobás udvari lakás Piac 56. alatt kiadó. 3003

Kiadó
vágóhid mellett 3 szobás villalakás, 1 hold földdel, melyben 2 hold teljes termében levő szőlő 2 hold szántó. Értekezhetni Gazdák Bankjába. 2762

Kiadó
udvari kétszobás lakás november hó 1-re Cegléd ucca 8. sz. alatt. 3029

Kiadó
október 1-re Csapókert legelején kétszobás lakás mellékhelyiségekkel, gazdasági épületekkel, 3 kat. hold földdel havi 40.— P-ért. Kossuth ucca 9. Kardos Endre tulajdonosnál. 3053

Kiadó
szoba, konyha, speiz, modernül átalakitva parkirozott udvarban. Simonffy 33. 229

Két szoba,
előszoba, konyha, fürdőszobás lakás kiadó. Egymalom u. 4. 1781

Piac 10.
háromszobás erkélyes, Bethlen 23. háromszobás, fürdőszobás, Vargakert, kenyérgyárban olcsó szép kétszobások. 1818

Három-,
illetve négyszobás, fürdőszobás lakás mellékhelyiségekkel novemberre kiadó. Széchenyi ucca 25. 1811

Uccai
3 szoba, előszoba, fürdőszoba pincekonyhával kiadó novembertől. József kir. h. u. 50. 225

Légfütéses
butorozott különbejáratu szoba ellátással is kiadó. Iparkamara III. em. 5. Tárgyalni 2—4 óra között. 1759
k, sze, cs, p„ v k

50 pengős
olcsó havibéres szobák bérelhetők az Arany Bika-szállodában. Felvilágositás egész nap a szálloda portásánál.

Horthy Miklós ut
elején, a központi egyetemtől 200 méterre épülő villában 2 darab teljes komforttal felszerelt háromszobás lakás egyenként 200 öles gyümölcsöskerthasználattal november hó elsejére kiadó. Bővebbet Komlóssy ut 36. szám alatt. 2976

Világos
egyszobás, konyhás lakások speizzal, mellékhelyiségekkel — azonnalra kiadók. Patai u. 16. 771

Kétszobás
garzonlakás fürdőszobával kiadó. Ferenc József ut 16. Alföldi palota. 3008

Kiadó
magasföldszinti nagyon szép 2 nagy szobás, fürdőszobás uri lakás azonnalra vagy novemberre. Teleki 27. 2999

Udvari
2 szoba, konyhás lakás mellékhelyiséggel kiadó. Cegléd u. 7. 3042

Kiadó
két szoba, előszoba, konyha — mellékhelyiségekkel Kishegyesi ut 19 .sz. 2983

Egy
szoba, konyha azonnal kiadó. Monostorpályi ut 13. A-1

Kettőszobás
csinos udvari lakás csendes udvarban a Kölcsei uccában azonnal is elfoglalható vagy október 1-re. Értekezhetni Szappanos u. 22. 2985

Ötszobás
félemeleti lakás központi fütéssel a Bika bérházban kiadó. 2834

Központban
butorozott szoba esetleg ellátással kiadó. Püspöki palota, II. 32. 3007

Különbejáratu
csinosan butorozott szoba azonnal kiadó. Apaffy u. 29. 3045

Butorozott
tiszta, kényelmes szoba különbejárattal, ellátással kiadó. — Csapó ucca 19., udvarban jobbra. 2947

Hatvan
u. 42. szám alatt egy négy szoba és mellékhelyiségekből álló lakás október 1-re, ugyanitt egy kétszobás lakás novemberre kiadó. Értekezni: g. gondnoknál, Kálvintér 17. sz. 2893

Uccai
kétszobás, fürdőszobás urilakás előszobával, mellékhelyiségekkel november 1-re kiadó. Barna ucca 4. 1838

Erkélyes
elegánsan butorozott szoba olcsón kiadó. Dr. Brüllnél, Piac ucca 26. 556

Különbejáratu
butorozott szoba azonnal kiadó esetleg ellátással. Rákóczi ucca 35. 1836

Különbejáratu
szoba és kis szoba ellátással is kiadó. Püspöki palota, I. 38. 2926

Háromszobás
komfortos lakás november 1-re kiadó. Rákóczi ucca 35. sz. 1835

Kiadó
családi ház. Csillag u. 82. sz. Értekezni lehet Ispotály u. 13. sz. alatt. A

Bem József u.
6. sz. alatt egy uccai kétszobás lakás mellékhelyiségekkel október 1-re kiadó. Értekezni g. gondnoknál, Kálvin-tér 17. 1731

Négy szoba, hallos
modern lakás központi fütéssel november elsejére kiadó. Simonffy ucca 7. alatt. 1790

Kiadó
három szoba, fürdőszoba mellékhelyiségekkel novemberre. — Müvészkert ucca 11.

Kossuth
u. 73. magánházban 4 szobás uri lakás, teljes kényelemmel ellátva, zöld udvarban, november 1-re kiadó. 3026

Egy
szép szoba, konyha, speiz mosókonyhával kiadó okt. 1-re. Dugonich Titusz u. 6. 1859

Két
szoba, előszoba mellékhelyiségekkel kiadó. Vénkert, Domokos ucca 26. 3021

Három
szoba, előszoba mellékhelyiségekkel novemberre. Kölcsey 18. 3022

Butorozott
tiszta szoba kényelmes, különbejárattal ellátással kiadó. Csapó ucca 19., udvarban jobbra. 2947

Ház
5 szobás modern lakással kiadó novemberre. — Tisztviselőtelep, Bornemissza 3. 2224

Kiadó
november elsejére háromszobás modern udvari és egy kétszobás lakás fürdőszobával. Vár ucca 8. 3032

Kiadó
háromszobás udvari lakás kis családnak. Domb ucca 10. A-1

Kiadó
egy nagy szoba, konyha október 1-re. Bujdosó u. 21. 3019

Különbejáratu
butorozott szoba magános uriembernek kiadó. Miklós ucca 21. 3048

Garzonlakás
kettő szoba előszobával, erkélyjel kiadó. Kossuth 61. 2986

Kétszobás
ff emeleti uccai lakás központi fütéssel orvosi rendelőnek alkalmas, a Bika-bérházban kiadó. 2980

Kiadó
szép uccai szoba irodának vagy varrodának. Batthyány ucca 7. 3023

Parkirozott
udvarban nagy szoba, konyha, speiz mellékhelyiségekkel elsejére kiadó. Teleki 18. 3028

DIENES JÓZSEF

OFB. INGATLANFORGALMI IRODÁJA
FÜVÉSZKERT UCCA 16. TELEFON: 14-98.

Foglalkozik ingatlanok adás-vétele, parcellázás, lakás, üzlet, földbérlet és biztositási ügyletekkel a legelőnyösebb feltételek mellett.

Eladó és bérbeadó ingatlanok részletes leirása és fényképe irodámban, továbbá a városháza bejárata melletti és püspöki palota muzeumfelőli sarok kirakataiban megtekinthető.

Az összes ingatlanok részletes leirását bárkinek dijmentesen kiadom, vidékieknek postán megküldöm.

—

Keresek
eladó házakat, földeket, szőlőket, földbérleteket.

Pénzkölcsönt keresek megbizóimnak magas kamatra vagy haszonrészesedésre. Dienes József hatóságilag engedélyezett pénzkölcsönközvetitő irodája, Füvészkert ucca 16.

Ingatlan

Családi ház
többrendbeli jövedelmező lakással elsőrendü uccában eladó. Cim a kiadóhivatalban. 1849

Kiadó
vagy eladó áthelyezésem miatt a Burgundia u. 19. számu ház. Értekezhetni a helyszinen dr. Probstner egyetemi tanárnál d. e. 10-től 1-ig és d. u. 5-től 6-ig. 1802

Eladó
Lovász ucca 10. számu adómentes ház. Szoba, konyha, kamara, előszoba, 335 négyszögöl gyümölcsös, nagy góré és mellékhelyiségek. 2856

Központi
egyetem előtti téren villatelek olcsón eladó. Cim a kiadóban. 2226

5000 pengőért
6 szobás ház eladó. Bocskaykert állomásnál, Miklós 7. 3043

Kétszobás
lakás gyümölcsössel, szőlővel eladó. Márton Kálmán 34. sz. 1405

Nagycserén
36 holdas tanyásbirtok haszonbérbe kiadó. Magoss György-tér 26. 3015

Öt hold
föld Ondódon Veréb-dülőben eladó. Értekezni: Kovács vasüzletben. 3018

SAMU JÁNOS
ingatlanforgalmi irodájának hirdetései. Eladó földek: Kösülyszegen 39, prima tanyás 22.000 P-ért, 6000 P-vel megvehető. Macson 23, 30, 60. Kisszepesen 2½, 5. Fancsikán 20. Cserén 25. Bellegelőn 6, 7, 5, 12, 20. Házak: Kiss ucca 7., adómentes. Lengyel telepen Kabar ucca 9., adómentes. Teleki 42. szép adómentes uriház. Teleki 47. Sebes ucca 31. 4 szobával, 7000 P. Oláh Károly ucca 10. Szávay Gyula ucca 37k szép kis uriház, 2800 P. Erzsébet u. 55. Barna ucca 10., uriház. Csillag u. 48. Székely ucca 15. Varga 7. és 12. szép uriházak. Hungária ucca 4. Szávay Gyula ucca 21., 3 szobás szép uriház. Boldogfalva 21., 17. Megbizott: **Samu János**, Hunyadi u. 24. 3031

1400
és 500 holdas birtok Biharban bérbeadó. Cim kiadóban. 3044

15 hold
tanyásföld Kádár-dülőben kiadó. Tengeri eladó. Teleki 18. 3056

Eladó
Lovász ucca 10. számu adómentes ház. szoba, konyha, kamara, előszoba, 335 négyszögöl gyümölcsös, nagy góré és mellékhelyiségek. 2856

Egy
adómentes uj ház eladó bármilyen célra alkalmas. Kerekes telep, Rudolf u. 58. 2991

Buzatermő
20 hold állomásnál eladó. Értekezés ügyvédemnél, Csáthynál, Deák Ferenc ucca 9. 3005

Kiadó
haszonbérbe 6 hold föld. Diószegi ut Kegyes-tanya. 2989

Eladás

Odon
és uj tankönyvek, iskolaszerek előnyös beszerzési helye Aczél antiquarium, Széchenyi u. 2. 223

Szivattyuskut,
20 kg-os, 100 kg-os zárt mérleg, jégszekrény eladó. Róth, Hatvan 34. 1799

Uriszoba butor
Wertheim-szekrény, gobleinkép, olajfestmény eladó. Nyomtató u. 22. Csapó 1822

Olcsó tüzifa.
Nyári főzésre igen alkalmas tüzifa, amig a készlet tart, mázsánként 2 P 80 fillérért ismét kapható. Olcsó áron kapható kőris-, bükk-, tölgy-, gyertyán- és akácfa hasábban és felvágva Erdélyi tüzifa- -és Szénkereskedésnél, Böszörményi ut 3. Telefon: 32-31. 2217k.

10 deka
teavaj 24 fillér Sajtházban, Kovács vasüzlet mellett. 3012

Boroshordó
kisebb, nagyobb töltőképes eladó. Árpádtér 20. 1820

Eladó
egy női fekete szövetkabát és harminc darab gramofonlemez. Megtekinthető délelőtt 9—12-ig. Komlóssy ut 8. 2998

Fél fehér háló,
emelőgép, tábori tüzhely, árpa, zab eladó. Homok 50. 221

Motorkerékpár
oldalkocsival, pótkerékkel 1000-es kevest használt kitünő állapotban levő teljes felszereléssel és 500-as oldalkocsival teljesen üzemképes eladó. Cim a Debreceni Ujság kiadóhivatalában. A/5.

Eladó
jókarban lévő ócska ablakok, gyermek vaságy. Csapó ucca 61. 3001

Háló
keveset használt puhafa izléses kivitelben eladó. Emerich ucca 4. Nyilas telep. 217

Villanymotor,
A. É. G. gyártmányu, 0.8 lóerős, eladó. Károly F. J. ut 1. 3038

Fehér háló,
kitünő, erős, rendelt butor, elköltözés miatt ágybetétekkel olcsón eladó. Arany János ucca 45. 1814

Tajtékpipa
ébenfa szárral, elenfántcsont és borostyán szopókával, történelmi becsü, olcsón eladó. Cim a kiadóban. S

Bükk,
Tölgy,
Gyertyán,
Kőris,
Juhar,
Akácfa felvágva és hasábban olcsó áron kapható az „Erdélyi Tüzifa és Szénkereskedésben" Debrecen, Böszörményi ut 3. szám alatt. Telefon32-31. 2217

Komplett
hálószoba eladó. Simonffy ucca 25. 1841

Egy
használt egylovas stráfkocsi, 100 kgr. mázsa és egy pékteknő olcsón eladó. Ugyanott használt kemenceajtó és tiplik kerestetnek. Cim a kiadóban. 1837

Singerendák,
vasablakok, tüzhelyek, tüzhelyrészek, dugattyuk, kanális rácsok legolcsóbban Fischer, Csapó 89. 3752

Eperpalánta
a legkitünőbb fajtákból 500 darabtól fölfelé eladó. Kossuth u. 39. házmester. 2954

Eladó
20 erős család méh 42-es kereten igen olcsón. Bővebbet Szabó Zoltánnál Hajdúböszörmény Kossuth Lajos u. 3. 2956

Fajgalamb
helyszüke miatt eladó. Apaffy ucca 20. 1900

Mazsola
egy kiló 140 fillér, Deutsch Albert és Fia üzleteiben. 178

Ebédlő
és egyéb butorok elutazás miatt eladók. Vendég u. 2. 1735

Jókarban
levő használt gyalupad eladó. jutányos áron. Bethlen u. 8. sz. 1829

Részletfizetésre
tüzelőanyag a Köztisztviselők árudáiban beszerezhető. 1858

Lakatostól
vennék asztalspórt, konyhabutorral fizetném. Vargakert ucca 8. Bejárat Szoboszlói ut 4. 3039

Zongora,
Wirth, világmárkás, pianino eladó. Piac u. 42., ajtó 13. 1847

Eladó
két lóra való kocsiszerszám. — Nyil u. 93. 3013

Iróasztal
gyermek részére (szabadalmazott) s alig használt 41-es férficipők eladók. Szent Anna 35., üvegfolyosó. 1850

Fél
tele diófa háló jutányosan eladó. Apaffy 34. 3035

Két
öntöttvaskályha eladó. Arany János ucca 47. A

Portál,
modern, üveges eladó. Schwarz, asztalos, Arany János u. 10. 3037

Eladó
egy 2 éves orosz spic fehér selymes nőstény. Érdeklődni Széchenyi ut 31. füszerüzlet.

Harmonium
kitünő karban, erőteljes hangu eladó. Mone üzlet Révész tér 2. 2994

Géplakatos
szerszámok, vasesztergapad, furógép, gyalugép, eluatzás miatt sürgősen eladó. Széchenyi ucca 50. 1731
v, k, sze, cs

Uj tengerigóré
olcsón eladó. Battyhány 10. sz. balra, negyedik lakás. 2984

Garderob-szekrény,
hálók, konyhaszekrény, sifon, ágy olcsón eladók. Hatvan ucca 21. 4591

Eladó
famegmunkáló gépek asztalosmunkáért. Keleti sor 7. 2990

Portál,
modern, üveges, eladó. Schwarz asztalos, Arany J. 10. 3033

Autó,
amerikai gyártmányu, csukott „Ceyzler" jókarban első tulajdonostól jutányos áron eladó. Kossuth 73. 7027

Vétel

Keresek
jókarban levő kovácsszerszámot. Cim Böszörményi ut 39. 1832

Óriási árat
fizetek aranyért, zálogcéduláért. Ékszerek készitése, javitása legolcsóbban Feldheim ékszerész és vésnöknél, Piac 75. 1678k

Egylovas
könnyü stráfszekeret keresek megvételre. Hrabéczy, Széchenyi ut 12. 1845

Egy
jókarban levő fürdőkályha megvételre kerestetik Simonffy u. 13. házfelügyelő. 1732

Ia. zabot
veszünk. Ajánlatot mintával kérünk. Hazai Likőrgyár, Szalkai 5. 1842

Buzaaljat,
repcealjat és köles keveréket bármilyen mennyiségben veszek. Apaffy ucca 20. 656

Aranyat,
zálogjegyet magas árban veszek. Ékszereket, órajavitásokat olcsón és szakszerüen készitek. Fogel, Szent Anna 2.

Megvételre
keresek egy használható jókarban levő, mintegy 150 métermázsa csövestengerit befogadni tudó tengeri kast. Ajánlat alanti cimre küldendő. Melkó István ref. lelkész Vasmegyer Szabolcs megye. Posta helyben. 2982

Kényszerkölcsönt,
hadikölcsönt, Nemzeti Bank részvényt veszek. Miklós ucca 13.

Keresek
megvételre — jókarban lévő „Zephir"-kályhát. Arany János ucca 47. A

Pénz

Pénzt
házra, földre, folyósittatok 55 hold tanyásbirtok, várostól 4 kilométernyire kiadó. Mandel, József kir. herceg 44. 222

Betétekre
a megállapitott legmagasabb betétkamatot adja Gazdák Bankja, Kossuth ucca. 3030

Kényszerkölcsönkötvényt
legmagasabb napi áron vesz, ingatlankölcsönt folyósittat Balázs Bankiroda, Piac 89. 1844

Különféle

Angol
és francia perfekt fiatal varrónő házakhoz ajánlkozik olcsó napidijért. Vidékre is elmegyek. Cim: Özv. Hegedüs Imréné, Kut ucca 138. sz. 2897

Poloskairtást
cyángázzal és lakások vizsgálását felelősséggel vállalom. Poloska- és patkányszer kapható. **Kossuth ucca 47. Nánássy.**

Mosni
házhoz is mennék, Csapó u. 22. házmesterné. 1832

Pauló
vésnök és bélyegzőkészitő üzlete Szent Anna ucca 10. alatt. 3855k

Mindenkinek
tudnia kell, hogy cipőt, ridikült, bőrkabátot tökéletesen géppel festi Kovács, Batthyány ucca 10. 1831

Magánkölcsönt
keresek P 1500-at jó fedezetre magas kamatra. Cimet a Debreceni Ujság kiadóhivatalába kérek. 2961

Ünnepekre
kápolnási templomülések első sorban olcsón bérbeadók. Révi Nyugati 2. 1823

Autóját,
traktorját, motorkerékpárját javittassa Postariknál, Nyil ucca 15. 2969

Tartós
ondulálás 40, manikür 30 fillér, Csapó 70. kanyarba. Bazseknél. 1826

Bőrtárgyait,
bőrkabát, retikül, cipő, stb. felelősséggel festi Tóthfalussy, Cegléd u. 7. 3046

Kiadó
Deák Ferenc uccai templomban első sorban egy férfi és női ülés. Értekezni Széchenyi ucca 31. Szilágyinál. 220

Tágas
borospince sürgősen kiadó. — Piac ucca 56. alatt. 3002

Értesitem
a n. é. közönséget, hogy perzsaszőnyegjavitó mühelyemet Szent Anna u. 23. alól Szent Anna u. 54. szám alá helyeztem át. Tütündjián Pál. 1846

200
anyajuhot felesbe vállalnék — több évre. Nagy Márton, Told, Biharmegye. 3016

Cipő-
és cipőfelsőrészkészitő üzemhez nagyobbitás végett pénzestársat keresek kevés közremüködéssel. Cim a kiadóban. 224

Nemesszőrme utánzó
szinnyulakat dijtalanul kihelyez az Alaska Rex-Farm. Feltételek: darabja után évente 2 darab szaporulat szolgáltatandó be. Budapest, Rökk Szilárd u. 11. Beer. 3034

Templomülések
női: első emeleti gitter, férfi 2-ik sorban kiadók vagy eladók. Barna ucca 4. 1839

400 pengőt
adok, ki érettségizett, irodai gyakorlattal biró egyént kgi irnoki álláshoz juttat. „Jó szerencsét" jeligére a kiadóhivatal továbbit. 3020

90 mázsás
tengerigóré és egy üstház üsttel eladó. Nyil ucca 4. 1840

Fényképezés

A Jamboreen
készült felvételével vegyen részt az amatőr fényképpályázaton. Bővebbet Berzéki fotobörze, Ferenc József ut 32., vagy Foto fényképészeti szaküzlet, Ferenc József ut 16.

A kiadásért felelős: Thury Levente.
Laptulajdonos a Debrecen: Független Ujság vállalat.
Nyomatott: Nagy Károly és Társai körforgógépén, Debre-